

Krajevna skupnost Podpeč-Preserje

GOSTITELJ JUGOSLOVANSKIH SAMOUPRAVLJAVCEV

Ljubljana je bila letos gostitelj že tradicionalnega dneva samoupravljalcev. Predstavniki delovnih organizacij iz vse države so bili gostje v številnih ustanovah, organizacijah združenega dela in krajevni skupnostih našega mesta. Večja skupina gostov je obiskala tudi krajevno skupnost Podpeč-Preserje v naši občini.

Pred zgradbo tamkajšnje šole so goste pozdravili domačini, predsednik občinske skupščine Vili Belič, predsednik občinskega izvršnega sveta France Martinec in ostali predstavniki družbenopolitičnih organizacij. Najmlajši Preserčani pa so jih sprejeli s pesmijo in cvetjem.

Posvet v tej krajevni skupnosti je bil namenjen obravnavi krajevne skupnosti kot sestavnemu delu združenega dela in povezovanju krajevne skupnosti organizacijami združenega dela. Uvodni referat je zbranim podal član izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šali. Podčrtal je predvsem novo vlogo krajevne skupnosti, ki jo namrekuje ustava, kot tudi združevanje in vsestransko povezanost delovnih ljudi pri uresničevanju skupnih interesov. Zbranim je nato o delu in značilnosti krajevne skupnosti Podpeč-Preserje spregovoril tudi Franc Zalar. Opozoril je predvsem na prizadevanja, ki so jih v tej krajevni skupnosti že vložili za boljše sodelovanje pri uresničevanju skupnih akcij z delovnimi organizacijami, ki imajo svoj sedež v tej krajevni skupnosti. O tem mnogo razpravljajo v zadnjem času tudi makedonski samoupravljalci, je poudaril delegat Grujevski iz Skopja. „Krajevna skupnost je specifična interesna skupnost, delovni človek v tako zasnovani skupnosti ne ostaja več objekt, ampak polno upoštevani subjekt. To je v naši republiki že zaživelo s sporazumevanjem med potrošniki in prodajalci. Prav na tem področju smo bili že precej uspešni,“ je dejal delegat Grujevski. S svojimi prispevki sta sodelovala tudi dva delegata Zvezne konference Krajevna skupnost in družina. Nova ustava daje krajevni skupnosti velik pomen, največja kvaliteta pa je prav v tem, da je delovni človek postavljen v enakopraven položaj pri odvijanju sredstev za zadovoljevanje

skupnih in splošnih potreb. Samoupravno sporazumevanje pa mora v fazi konstituiranja samoupravnih interesnih skupnosti resnično odražati vse interese občanov in delovnih ljudi. Delegat iz Bizeljskega pa se je v svoji razpravi dotaknil vprašanja financiranja krajevni skupnosti in sicer tistih, ki so manjše in v katerih praktično ni industrije. Opozoril pa je tudi na to, kdo bo v takšnih krajevni skupnostih opravljal organizacijsko in kdo bo v republiškem merilu tisti, ki bo dal iniciativo za samoupravno urejanje krajevni skupnosti. Ob koncu posveta so soglasno izvolili Emila Zalarja za delegata, ki je naslednji dan na skupščini samoupravljalcev poročal o posvetu. Gostje so si nato skupno s svojimi gostitelji ogledali še obrat Hoje v Podpeči in sicer Galenterijo Podpeč, ki je največji proizvajalec obešalnikov v naši državi.

devanja, ki so jih v tej krajevni skupnosti že vložili za boljše sodelovanje pri uresničevanju skupnih akcij z delovnimi organizacijami, ki imajo svoj sedež v tej krajevni skupnosti. O tem mnogo razpravljajo v zadnjem času tudi makedonski samoupravljalci, je poudaril delegat Grujevski iz Skopja. „Krajevna skupnost je specifična interesna skupnost, delovni človek v tako zasnovani skupnosti ne ostaja več objekt, ampak polno upoštevani subjekt. To je v naši republiki že zaživelo s sporazumevanjem med potrošniki in prodajalci. Prav na tem področju smo bili že precej uspešni,“ je dejal delegat Grujevski. S svojimi prispevki sta sodelovala tudi dva delegata Zvezne konference Krajevna skupnost in družina. Nova ustava daje krajevni skupnosti velik pomen, največja kvaliteta pa je prav v tem, da je delovni človek postavljen v enakopraven položaj pri odvijanju sredstev za zadovoljevanje

skupnih in splošnih potreb. Samoupravno sporazumevanje pa mora v fazi konstituiranja samoupravnih interesnih skupnosti resnično odražati vse interese občanov in delovnih ljudi. Delegat iz Bizeljskega pa se je v svoji razpravi dotaknil vprašanja financiranja krajevni skupnosti in sicer tistih, ki so manjše in v katerih praktično ni industrije. Opozoril pa je tudi na to, kdo bo v takšnih krajevni skupnostih opravljal organizacijsko in kdo bo v republiškem merilu tisti, ki bo dal iniciativo za samoupravno urejanje krajevni skupnosti. Ob koncu posveta so soglasno izvolili Emila Zalarja za delegata, ki je naslednji dan na skupščini samoupravljalcev poročal o posvetu. Gostje so si nato skupno s svojimi gostitelji ogledali še obrat Hoje v Podpeči in sicer Galenterijo Podpeč, ki je največji proizvajalec obešalnikov v naši državi.

skupnih in splošnih potreb. Samoupravno sporazumevanje pa mora v fazi konstituiranja samoupravnih interesnih skupnosti resnično odražati vse interese občanov in delovnih ljudi. Delegat iz Bizeljskega pa se je v svoji razpravi dotaknil vprašanja financiranja krajevni skupnosti in sicer tistih, ki so manjše in v katerih praktično ni industrije. Opozoril pa je tudi na to, kdo bo v takšnih krajevni skupnostih opravljal organizacijsko in kdo bo v republiškem merilu tisti, ki bo dal iniciativo za samoupravno urejanje krajevni skupnosti. Ob koncu posveta so soglasno izvolili Emila Zalarja za delegata, ki je naslednji dan na skupščini samoupravljalcev poročal o posvetu. Gostje so si nato skupno s svojimi gostitelji ogledali še obrat Hoje v Podpeči in sicer Galenterijo Podpeč, ki je največji proizvajalec obešalnikov v naši državi.

skupnih in splošnih potreb. Samoupravno sporazumevanje pa mora v fazi konstituiranja samoupravnih interesnih skupnosti resnično odražati vse interese občanov in delovnih ljudi. Delegat iz Bizeljskega pa se je v svoji razpravi dotaknil vprašanja financiranja krajevni skupnosti in sicer tistih, ki so manjše in v katerih praktično ni industrije. Opozoril pa je tudi na to, kdo bo v takšnih krajevni skupnostih opravljal organizacijsko in kdo bo v republiškem merilu tisti, ki bo dal iniciativo za samoupravno urejanje krajevni skupnosti. Ob koncu posveta so soglasno izvolili Emila Zalarja za delegata, ki je naslednji dan na skupščini samoupravljalcev poročal o posvetu. Gostje so si nato skupno s svojimi gostitelji ogledali še obrat Hoje v Podpeči in sicer Galenterijo Podpeč, ki je največji proizvajalec obešalnikov v naši državi.

Vsem občanom in bralcem

Naše komune želimo

prijetne počitnice!

Uredništvo Naše komune

DELEGATI OBČINSKE SKUPŠČINE ZASEDALI

Južno obvoznico zgraditi čimprej!

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine so se 25. t. m. sestali na svoji drugi skupni seji. Potem, ko so predsednik in podpredsednik občinske skupščine ter predsedniki vseh treh zborov podpisali svečano izjavo, so delegati soglasno sprejeli tudi odlok o stalnih delovnih telesih občinske skupščine ter več predlogov komisije za volitve in imenovanja.

Delegati so se najdlje pomudili pri obravnavi predloga za izdajo garancije za najetje kredita za gradnjo poslovnih prostorov krajevne skupnosti v Rožni dolini. Glede na to, da se še vedno precej krajevni skupnosti v naši občini srečuje s podobnimi ali še bolj perečimi problemi poslovnih prostorov za te namene (ponekod celo trgovine nimajo) in glede na to, da je projekt samega doma preobširno zastavljen in kot tak tudi finančno zahteven, so bili razpravljavci zelo kritični. Čeprav so predstavniki KS Rožna dolina opozarjali tudi na pereč problem otroškega varstva, ki naj bi ga sanirali prav z rešitvijo izgradnje novega objekta krajevne skupnosti (najetje kredita za izgradnjo vrtca namreč ni mogoče), saj je stanje že tako zaskrbiljujoče, da ga bo sanitarna inšpekcija lahko tudi zaprla, predloga ni izglasoval noben zbor. Sklenili so, da bo pač krajevna skupnost morala sama poiskati drugačno rešitev. Ker pa se tovrstni problemi pojavljajo tudi drugod, jih bo morala občinska skupščina reševati sistemsko v okviru programov.

Informacijo o desetletnem programu izgradnje cest v našem mestu, ki je bila podana skupno s stališči občinskega izvršnega sveta, so delegati dopolnili še z zahtevami, da se južno obvoznico v mejah realnih možnosti „premakne“ še južneje, da pač ne bi s hrupom in onesnaženostjo prizadela stanovanjskih sosesk. Delegati so opozorili tudi na nepopolno izdelavo te študije, saj nikjer ne obsega analiz o onesnaževanju in negativnih učinkih hrupa. Naj ob tem napišemo še sklepe, ki so jih sprejeli IS in delegati: izdelati je potrebno program financiranja z dodatnimi instrumenti zbiranja sredstev; v roku šestih mesecev naj se določijo dokončni cestni rezervati, vsi variantni predlogi rezervatov pa se sprostijo za gradnjo, dalje, naj bo Cesta v Mestni log dvopasovna, ne soglašajo pa s povezavo s cesto Za Gradom preko Opekarske ceste, ampak predlagajo povezavo preko podaljška Titove ceste na mestno obvoznico in končno, potrebno je ekonomsko preučiti ali ni najbolj smotno, da se z gradnjo južne obvoznice prične takoj.

Delegati so na seji sprejeli tudi sklep o pogodnem pristopu k posebnemu družbenemu dogovoru o višini splošne porabe v občinah v SR Sloveniji za leto 1974 ter informaciji o poslovanju organizacij združenega dela s področja industrije za prvo tromesečje tega leta in o samoupravnem sporazumu za ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti.

Naj ob koncu tega poročila povemo, da smo že na tej seji, ki je bila pravzaprav prva delovna seja, lahko ugotovili prednosti in kvalitete novega delegatskega sistema. Delegati so skupščinske materiale že vnaprej zelo natanko preučili, kar je bilo razvidno iz dobro pripravljenih in konstruktivnih razprav posameznikov kot tudi številnih vprašanj, ki so jih delegati v imenu svojih delegacij posredovali na zaključku same seje. Naj še poudarimo, da so bile tako občinske strokovne službe kot tudi člani izvršnega sveta dobro pripravljeni in so na večino postavljenih vprašanj na mestu samem tudi odgovorili.

J. DOMITROVIČ

S srečanja v Preserju

30 let Dolomitskega odreda

Za dan borca 4. julij v naši občini ni bilo osrednje in velike proslave. Večja proslava je bila na Opalkovem. Priredila jo je KO ZZZ Opalkovo. Na tej priložnosti v bližini Velikih Lašč so odprli spominsko obeležje padlim borcem in talcem ter umrlim v internaciji s tega področja. Proslave so se udeležili tamkajšnji prebivalci in nekdanji borci.

14. julija pa bo na Vrhnikih osrednja proslava 30-letnice ustanovitve Dolomitskega odreda in I. proletarske tankovske brigade. To proslavo pripravljajo skupaj občine Vrhnika, Logatec, Čerknica, Ljubljana-Siška in Ljubljana Vič-Rudnik. Proslavo na Vrhnikih pripravlja cen-

tralni odbor, posebni odbori za to proslavo pa so tudi pri posameznih občinah. Na proslavi bo sodelovalo več tisoč ljudi. Na Vrhnikih bodo podelili knjige v spomin vsem borcem Dolomitskega odreda.

Občinski odbor ZZZ Ljubljana Vič-Rudnik je vabil pismeno vse člane ZZZ s področja občine, naj se proslave udeleže v čimvečjem številu, tudi s prapori.

M. D.

POLHOGRAJSKO GOSPOSTVO JE BILO ENO IZMED PRVIH UPORNIŠKIH ŽARIŠČ. IZ KATERIH SE JE NA ZAČETKU LETA 1515 RAZVIL SLOVENSKI KMEČKI UPOR. POLHOGRAJSKI PODLOŽNIKI SO SE UPRLI SVOJEMU GRAŠČAKU LAMBERGU ŽE LETA 1514. MARCA 1515 SO SE PRIDRUŽILI ŠIROKI KMEČKI ZVEZI, KI JE ZAJEMALA VSO KRANJSKO. JUNIJA 1515 PA SO POLHOGRAJSKO GRAŠČINO OSVOJILI OPLENILI IN POŽGALI.

SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA VIČ - RUDNIK 1974

27. junij — dan samoupravljalcev Jugoslavije

Ob letosnji letni zaporedni praznik dneva samoupravljalcev lahko z velikim zadovoljstvom ugotovljamo, da je socialistično samoupravljanje pri nas, na vseh področjih in na vseh ravneh, ravno v zadnjem enoletnem preteklem obdobju došlo svoje trajne temelje in postalo ogroditelj in neločljiva sestavina naše socialistične družbene ureditve. Preteklo enoletno obdobje, to je obdobje od zadnjega dneva samoupravljalcev pa do danes, lahko v razvoju samoupravljanja štejejo za izrazito revolucionarno. To obdobje se dejansko pričena s sprejemom novih ustavnih takimenovanih „delavskih“ amandmajev in nadaljuje z ustanavljanjem temeljnih organizacij združenega dela ter njihovih združb, nato z vseljudskim sprejemom nove ustave, ki uveljavlja odločilno vlogo delavskega razreda in vseh delovnih ljudi v oblasti in pri upravljanju drugih družbenih zadev, nadalje z voli-

tvami novih skupščin družbenopolitičnih in interesnih skupnosti na delegatskem principu in končno z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih skupno upravljata porabnik in proizvajalec dobrin oziroma storitev, ki so skupnega in splošnega pomena po novem ustavnem načelu „svobodne menjave dela“. Če povzamemo, to je bilo obdobje institucionaliziranja združenega dela, obdobje, v katerem je uzakonjena neodtujljiva pravica delovnega človeka, da upravlja z rezultati in pogoji svojega dela, da neposredno ureja medsebojna razmerja z združenim delu ter da upravlja s sredstvi celokupne družbene reprodukcije.

Letošnji dan samoupravljalcev so delovni ljudje proslavljali predvsem z velikimi delovnimi uspehi preteklega obdobja, s svečanimi sejami organov upravljanja in izvršilnih organov, na katerih so na bolj slovesen

način ugotavljali rezultate svojega dela, snovali načrte in si določali naloge za bodoče, ob tem pa tudi podeljevali priznanja najzaslužnejšim.

Tako je bila v Ljubljani 26. junija v počastitev dneva samoupravljalcev svečana razširjena seja mestnega sindikalnega sveta, na kateri so bila predvsem prikazana uspešna gospodarska gibanja v preteklem enoletnem obdobju v Ljubljani ter rezultati pri ustanavljanju in konstituiranju temeljnih organizacij združenega dela, pri volitvah delegacij v zboru združenega dela, pri ustanavljanju samoupravnih interesnih skupnosti ter bile nakazane naloge samoupravljalcev in družbenopolitičnih dejavnikov, ki izhajajo iz prikazanih rezultatov. Ob tej priložnosti je mestni sindikalni svet podelil letošnja priznanja za praktično delo ter izredno uspešno udeleževanje v delavskem samoupravljanju.

Tudi osrednja jugoslovanska pro-

slava dneva samoupravljalcev je bila letos na dan 27. junija v Ljubljani in sicer v obliki zбора približno 400 delegatov organizacij združenega dela iz vse Jugoslavije. Na tej priložnosti so delegati na dopoldanskem delu poslušali referat Franceta Popita o izkušnjah pri uresničevanju ustave v družbenoekonomskih odnosih in prisostvovali podelitvi priznanj Skupščine klubov samoupravljalcev Jugoslavije in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije najzaslužnejšim organizacijam in posameznikom za uspehe in razvoj samoupravljanja v preteklem obdobju. Popoldanski del proslave pa je bil deloven in sicer tako, da so delegati v 17 skupinah obravnavali v določeni delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih v Ljubljani praktične izkušnje in uspehe v samoupravljanju in sicer po vnaprej pripravljenih uvodnih referatih po posameznih temah. Proslave dneva samoupravljalcev Jugoslavije se je zvečer 27. junija zaključila s sprejemom vseh delegatov v republiški skupščini v Ljubljani; naslednjega dne pa je bila prav tam še skupščina klubov samoupravljalcev Jugoslavije.

Na vseh sejah in zborih je bila sprejeta soglasna ugotovitev o velikih delovnih uspehih in pozitivnih premikih v razvoju samoupravljanja, pa tudi ugotovitev, da je pred nami obsežno in vztrajno delo za vsebinsko uveljavljanje delegatskega sistema, kar pomeni nov način delovanja organov upravljanja organizacij združenega dela in skupščin družbenopolitičnih in interesnih skupnosti, katerega bistvo je neposrednost in prevladujoč vpliv delovnih ljudi pri odločanju pri vseh družbenih zadevah.

J. ČEBULJ

Letos so bile že v četrto podeljene nagrade najboljšim delavcem na področju uveljavljanja in razvijanja ter krepitev samoupravljanja. Na listo predlaganih je vpisanih preko dvesto delavk in delavcev. Med nagradjenimi jih je dvajset. Med letošnjimi nagradjenci, ki so prejeli kipec samoupravljalca in denarno nagrado, je tudi tovariš Rado Miklič, sedaj podsekretar republiškega sekretariata za delo. Nagrado si je prislužil s svojim neumornim delom na področju snovanja samoupravnih aktov in številnih zakonov in znanstvenih del, ki so pomembna za razvoj samoupravljanja ne le za slovensko, ampak za celotno jugoslovansko območje. Tovariš Miklič je deloval ne le kot publicist, ustvarjalec, ampak tudi kot predavatelj na številnih seminarjih. Zadnje njegovo delo čitamo v določbah Zakona o medsebojnih razmerjih v združenem delu s komentarjem ter v zasnovi samoupravnega sporazuma o sklenitvi takega razmerja. V tem času pa proučuje še dalje probleme usklajevanja vseh t. i. delavskih zakonov z novo ustavo.

M. DIMITRIČ

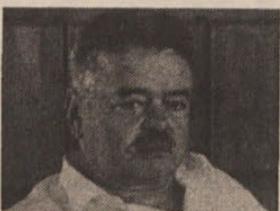
Sodelovanje z univerzo

V obdobju pred peto konferenco OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik se je sestel komite v kratkem času kar dvakrat. Ocenjeval je delovanje članov ZK v času volitev. Sestanku sta prisostvovala tudi predstavnik univerzitetnega komiteja ZKS Ljubljana. V razgovoru so iskali skupne rešitve nekaterih spornih vprašanj, ki so nastala ob volitvah na nekaterih fakultetah z območja viške občine. Komite se je dogovoril s predstavnikom študentskega komiteja za nekatere skupne sklepe in ocene, posebej pa še za koordinirano akcijo v bodočnosti. Ena konkretnih oblik bodo posebni štabi za posamezne občine. Te štabe bo izvolil ob konkretnih akcijah univerzitetni komitej ZKS Ljubljana in bodo skrbeli za sodelovanje z občinami in usklajeno delovanje. To je nujno zato, ker se univerza v Ljubljani veže zelo različno: po sindikalni liniji na občine, po liniji ZKS na svoj komite in nato na mesto itn. Še uspešnejše delovanje in sodelovanje bo v prihodnosti moč doseči s koordinirano akcijo in dogovarjanjem.

UDELEŽENCI IZ NAŠE OBČINE O SVOJIH VTISIH:

Kongres je bil veličasten!

Na 10. kongresu ZKJ so iz naše občine sodelovali trije delegati, točneje en delegat, en gost in ena delegatka, ki je naša občanka in članica IS občinske skupščine Vič-Rudnik. Predlagala pa jo je delovna organizacija. O vtisih s tega zgodovinskega kongresa, takimenovanega kongresa enotnosti, smo se razgovarjali z vsemi tremi. Kako so naši delegati doživljali kongres, pripovedujejo sami.

FRANC KRESE-ČOBAN je ohranil kongres v nepozabnem spominu. „Ta kongres je bil nekaj veličastnega. Ta veličastnost je bila predvsem v tem, ker se je v vseh sklepih in razpravah zrcalila enotnost jugoslovanskih komunistov in trdna odločnost — nadaljevati z začrtano potjo. Zelo mi je bila všeč tudi sproščenost delegatov. Nepozabna sta bila referata tovariša Tita in Edvarda Kardelja, posebej o jugoslovanski politiki neuvrščenosti. Še najbolj mi je bilo všeč, da je bilo na kongresu več generacij enotnih, da so bili stari in mladi, da sem srečal stare tovariše iz časov NOB in povojnih kongresov ZKJ. Nadvse pomembna je enotnost! To je bilo bistvo tega kongresa.“

Težko bi rekel, da mi kaj ne bi bilo všeč, meni je bilo vse. Vsaka stvar je imela svoje mesto. Dokler imamo v naši socialistični domovini tako ZK, lahko vedro in z gotovostjo gledamo v bodočnost. S tako razredno partijo se resnično nimamo česa bati, posebej še, kar ponovno poudarjam, je bila sedaj resnično povsem očitna enotnost.

Sam sem na kongresu sodeloval v komisiji za nadaljnji razvoj ZK in političnega sistema. Zelo zanimiva in dobra se mi je zdelo razprava Jureta Bilića, ki je odlično razčlenil prehojeno pot in nakazal novo pot, za katero smo se enotno odločili vsi jugoslovanski komunisti.“

DR. MAJDA BENEDIK se spominja X. kongresa: „Na vsak način moram najprej poudariti, da je bil to delovni kongres, ki je skušal analizirati našo prehojeno pot. To pot je analiziral od ča-

sov pred NOB, vse naše težave in analiziral posamezna obdobja, ki jih je prehajala naša ZK oziroma KPJ. Na kongresu smo analizirali tudi kako je bilo stanje mnogo slabše v tistih letih, ko ZK ni imela svoje vloge, ko so jo odriivali vsrkan, ko je bilo obdobje, ko ni imela vloge, ki bi jo morala imeti in kako je bilo to očitno na vseh področjih. S tem, ko je bilo v tistem obdobju rečeno, naj se ZK ne izpostavlja, s tem je izgubila svoje operativne možnosti. Kongres je potrdil nujnost njene vloge pri gradnji socializma. S tem ko smo na kongresu analizirali napake, smo poudarili možnosti za naprej, za nadaljnji razvoj, posebej še kar za deva razvoj, ki ga načrtuje nova ustava. Novo ustavo je treba oživiti in izpeljati v praksi, da bo res zaživel med vsemi kolektivni

in delovnimi ljudmi. To je naš temeljna naloga in to je bilo poudarjeno tudi na kongresu.

Kongres je bil za vsakega potrditev osebnega gledanja, potrditev njegovih pravih prepričanj. To je precej vredno! Vsek je dobil tudi perspektivo nadaljnje dela. Poleg tega pa je bila udeležba na kongresu še posebno čast za vsakega.

Všeč mi je bilo, kar je poudaril predstavnik mladine. Všeč mi je bilo predvsem to, da so predstavniki ZMJ videli napake pri svojem delu in to da ti predstavniki niso vedno resnično predstavljali mladine, da jih mladina ni imela za svoje resnične, temveč za bolj formalne predstavnike.

Program kongresa je bil široko zajet in je bilo na kongresu resnično mogoče najti podrobna stališča za vsako področje dela. JAKOB BABNIK IZ TOBACNE TOVARNE Ljubljana Vič-Rudnik: „Prej si nisem mogel predstavljati, kako je na tako pomembnem sestanku, zboru, kon-

je kongres. Nisem si mogel predstavljati, kako obravnavajo zadeve na tako visoki ravni. Sedaj pa sem sam sodeloval na tem pomembnem sestanku.

Najbolj mi je ugajalo vzdušje, ko je prišel tovariš Tito na kongres. Še bolj slovesno in prisrčno pa je bilo vzdušje, ko je bil ob koncu kongresa tovariš Tito izvoljen za predsednika ZKJ z neomejenim mandatom.

Mene je motila na kongresu edino napornost. Kongres je bil namreč izredno delaven in je zato zahteval maksimalno angažiranost vseh sodelujočih. Cel dan je trajalo delo in tega nisem vajen.

Delali smo po komisijah. Bil sem v komisiji za družbenoekonomske odnose. V razpravi sem opazil, da je vsak izhajal iz sebe, iz svojega konkretnega okolja in so bili zato obravnavani problemi povsem iz prakse. Všeč mi je bila razprava delegata iz Mežice, ki sem si jo zato še posebej zapomnil. Ta delegat je namreč opozoril na nerazvite kraje v Sloveniji in na problem, da je težko dobiti delovno silo. Sploh je bilo veliko govora o zaposlovanju in o problemu nezaposlenosti in bratskih republikah. Resnica je, da se v nerazvitih krajih hitreje razvijajo kot pri nas, da je tempo razvoja hitrejši, vendar še ni dovolj industrije in dovolj možnosti za zaposlitev.

Na kongresu je bila posebno poudarjena pomembnost delegatskega sistema. Poudarjeno je bilo, naj v delegatskem sistemu sodeluje čimveč delavcev iz neposredne proizvodnje. Za to se moramo boriti, ker so ideje delegatskega sistema revolucionarne in napredne, saj lahko v tem sistemu delavec resnično odloča. Je zaključil svoje vtise s kongresa delegat Jakob Babnik.

M. D.

ČLANI OBČINSKE KONFERENCE ZKS O POLOŽAJU IN VLOGI MLADINE

Cerkev odteguje mlade

Pismo mladinskega aktiva Krim je bilo neposreden vzrok, da je sklenila OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik temeljito oceniti položaj mladih v občini, vendar ne le v institucionalnih okvirih, temveč tudi izven njih. Mladinci s Krima so namreč vse družbenopolitične organizacije opozorili na vrsto težav, s katerimi se srečujejo in ki so tako zelo značilne za večino mladinskih aktivov v viški občini. Te težave so: premalo oziroma skoraj nič denarja, neurejeni prostori, klerikalna aktivnost itn.

Na peti seji OK ZKS je bilo govora o vseh teh težavah. Nič dosti pohval ni bilo slišati o mestni mladini oziroma njeni aktivnosti. V mestu mladinski aktivni v mnogih KS sploh ne obstajajo, tam, kjer obstajajo, pa so le na papirju, sicer pa spe. Španje pravičnega prav gotovo ne, saj v ta področja vdira cerkev s svojimi aktivnostmi in lahko nemoteno razširja svojo družbeno dejavnost. Bistveno bolj delavni so mladinski aktivni na podeželju. Tam je mladina bolj delavna kljub večkrat slabšim pogojem.

Na konferenci so ugotovili, da se mladina povsod srečuje z zelo močnim vplivom cerkve in njenih krogov. Cerkev se spušča na mnogih področjih in zadevah, kjer nima kaj iskati, vendar lahko najde svoj prostor, ker ni nikogar, ki bi se postavil po robu njenim škodljivim težnjam. Poseganje cerkve na različna področja, ki nikakor ne morejo soditi med versko dejavnost, je treba pre-

prečevati ne le formalno, temveč tudi z aktivnostjo. Cerkev se pojavlja s svojim vplivom povsod, kjer ji pusti naša družba le drobno vrzel neaktivnosti, saj znajo cerkveni krogi to zelo dobro izkoristiti in obrniti v svojo korist. Na takih področjih potem cerkev širi svoj vpliv in špekulira s ponujanjem materialnih možnosti. Ponekod so te materialne možnosti gramofon, drugod pa tudi alkohol, kar je nedvomno tudi s cerkveno etiko sprto, vendar pozabljeno, ko gre za vpliv. Na nekaterih področjih, kjer naše družbenopolitične organizacije niso dovolj budne, se dogaja, da obiskuje verouk tudi do 90 odstotkov otrok. To je zaskrbljujoč podatek. Ti otroci so namreč potem razpeti med znanstveno razlago v šoli in mitološko versko vzgojo, ki jim jo nudi cerkev. To povzroča seveda vrsto težav. Na konferenci so tudi ugotovili, da aktivni ZMS naletijo na cerkvene mreže v večini območij, pa

naj bodo mestna, obmestna ali podeželska.

Denar nedvomno ni edini in vsega odrešilni pogoj, gotovo pa je eden od pogojev za uspešnejše delovanje. Pomanjkanje denarja, prostorov in opreme onemogoča ponekod boljše delovanje ali pa sploh v celoti onemogoča delovanje.

Mladi si morajo večkrat pomagati na nenavadne načine: organizirati maskarado, da lahko dela aktiv ZMS vse leto, montaža vrat na garažo in porivanje avtobusa iz nje v času sestankov, saj drugega prostora ni itn.

Rešitev tega je v boljšem sodelovanju mladih z družbenopolitičnimi organizacijami. Sodelovanje mladih s temi organizacijami na ravni občine je odlično, na terenu pa ponekod šepa. Marsikod imajo mladinski aktiv bolj za reklamo, ponekod pa ga skušajo uporabiti za tehnični servis za raznašanje pošte. Za to so skušali uporabiti na eni mestnih KS celo predsedstvo OK ZMS.

Gradimo nova naselja, za mladino pa v njih ni prostora. Kje naj se zbirajo mladi? Nekdo mora delati z njimi! Mentorjev pa ni. Le redki aktivni imajo odlične mentorje, mladi pa potrebujejo nekoga, ki jim je pripravljen svetovati, jim nuditi oporo, ne rabijo pa mentorja, ki bo to le zato, da bo imel eno funkcijo več.

Za mlade je nujno treba na vsak način najti denar. Osnovne organizacije ZK naj naredijo analizo delovanja mladih na njihovem področju in na osnovi tega konkretno program reševanja tega problema. Večja enotnost in sinhronizirano delovanje je nujno med specializiranimi organizacijami kot so taborniki in počitničarji. Vsaka šola, vsak mladinski aktiv pa bi morali imeti strelsko družino. To ni kaprica ali hobi, temveč ena od priprav na SLO.

Posebej važno pa je dolgoročno delovanje v šolah. Šolski sistem je treba reorganizirati, vendar ne formalno temveč vsebinsko. Družboslovne predmete je treba poučevati v nižjih razredih srednjih šol, ne pa le v višjih. Tako bo omogočena mladim večja aktivnost, saj bodo seznanjeni s svojimi pravicami in dolžnostmi, vendar ne le preko šolskega statuta.

Konferenca je ocenila tudi aktivnost komunistov viške občine v času pred obema kongresoma.

M. DIMITRIČ

Jožetu Japlju v slovo

Ko se od koga poslavljáš, se je vedno težko odločiti, kaj spregovoriti, posebej še če se od nekoga poslavljáš za vedno, če ti je to tovariš, če ti je ob tej izgubi resnično težko, če se pravzaprav dejansko sploh še nisi sprijaznil z dejstvom, da je slovo nujno. Tedaj tehtáš besede in ne veš, kaj bi bilo prav, katera beseda bi bila primerna, katera bi lahko povedala dovolj o tem kar čutiš. Težko se je sprijazniti z mislijo, da preneha biti plemenito srce, težko je verjeti resnici, ki pa je tako neizprosno prisotna, težko je verjeti, da človek mora podležiti v boju z naravo, da je zahrbtna bolezen izpila življenjsko moč človeka, ki se je kalil v najtežjih časih naše revolucije. Z vsemi takimi mislimi so se srečevali prijatelji in sodelavci Jožeta Japlja iz Kozarij, ko so se poslednjič poslavljali od njega.

Jože Japelj se je rodil v Vnanjih Goricah, kjer je rasel ob izkušenih in dolgoletnih revolucionarjih, kjer je od njih dobival prve napotke za življenje, za oorb, za boljše in pravičnejšo bodočnost. Tako je že kot mladenič oblikoval svojo razredno usmerjenost in s tem koval sebe. Napad na Jugoslavijo ga ni našel nepripravljenega, saj se je takoj vključil v delo NOB skupaj s celotno družino. Aretirali so ga skupaj z bratom, vendar so ga zaradi pomanjkanja dokazov morali izpustiti, brata pa so ustrelili kot talca v Gramozni jami. Kasneje so ga aretirali še belogardisti z Dobrove in domobranci z Brezovice. Odpeljali so ga v ljubljanske zapore in od tam v koncentracijsko taborišče Dachau. Po koncu vojne se je vrnil v domovino, kjer sta ga čakala dva sinova — partizanska oficirja. Tudi po vojni je neumorno deloval in se boril za napredek. Pomagal je graditi, kjerkoli so potrebovali njegovo pomoč. Kot borec od začetka je bil odlikovan s Partizansko spomenico 1941, v ZK pa je bil sprejet leta 1942. Bil je predsednik okrajne zadrzne zveze, predsednik SZDL in sedaj predsednik KO ZKB. Sredi tega dela pa je posegla bolezen.

To je neizprosno življenja tok, vendar, kot pravi pesem: „V delih svojih živel boš večno“ in tako vedno z nami.

Mami Sanji Založnik

Proletarka in partizanska mama Sanja je umrla. Vse življenje se je uspešno spopadala s tegobami in zmagovala, narava pa je bila v 82. letu močnejša. Zadnja želja, da bi še kdaj stopila na rodna ruska tla, na zemljo vasice Mašol pri Vladimirju v Rusiji, kjer je bila rojena, se ji ni izpolnila. Rodne domovine se je le spominjala, živela pa je v drugi domovini, pravi domovini. Pri nas je namreč vzgajala otroke, borca za lepšo prihodnost, pri nas je sodelovala kot partizanska mati, ki je pomagala borcem, jim nudila skrivališče, hrano in svoj dom. Postala je naša, čeprav ni bila rojena Slovenka. Z dejanji in vzgojo, ki jo je nudila svojim otrokom, je dokazala, da čuti in dela za novo domovino. To je dokazovala od tedaj, ko se je pred 51 leti preselila k nam, tu delala v opekah in živela usodo proletarke, ki se je skupaj z možem morala boriti za goli obstoj v pogojih kapitalistične ureditve stare Jugoslavije. Med NOB je pomagala, kolikor je mogla, partizanom, med katerimi sta bila tudi sin in hčerka, sodelovala je sploh celotna družina, tako mož kot drugi sin. Vse to je dala za slovensko zemljo!

Zato je bilo slovo težko, še posebej težko, ker je bila Sanja mati, žena, tovarišica, ki se je razdajala, delala in v naši revoluciji dokazala ljubezen do nove domovine.

NAŠA KOMUNA

Glasilo občinske konference SZDL Ljubljana Vič-Rudnik. Izhaja mesečno. Urejata izdajatelj-ski svet — častni predsednik dr. Josip Vidmar — in uredniški odbor: Milovan Dimitrič, inž. Alojz Habjan, Slavo Kobe, Bine Lenaršič, Sandi Sitar in Janja Dimitrovič, odgovorna urednica. Uredništvo in uprava Ljubljana, Trig MDB 7/1., tel. 20-728, tekoči račun SZDL 50103-678-51173. Rokopisov ne vračamo. Tiska tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani.

POSVETOVANJA

... o težah SZDL

Na tem posvetovanju, ki je bilo 3. julija, je bilo predvsem govora o samih krajevnih organizacijah SZDL, o vlogi družbenopolitičnega zbora, o novem delegatskem sistemu in ne nazadnje o mladini.

Tako so predvsem poudarili, da bodo morale vse družbeno politične organizacije in društva v okviru krajevnih skupnosti organizirano izvajati svoje dejavnosti in usklajevati svoje programe ter se dogovarjati za enotne akcije. Delovni programi naj bi bili pripravljani do meseca septembra in nato zbrani v biltnu, ki bo na vpogled vsem krajevnim skupnostim skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami in društvi.

Pri vsem tem pa naj bi bistveno, to je vodstveno funkcijo odigrala prav SZDL, ki predstavlja množičnega nosilca. ZK pa nastopa kot koordinirator in omogoča delovanje SZDL ter odgovarja za to, kako delovne ljudi in občane usmerja.

... z društvi

Tudi na tem posvetovanju so največ pozornosti posvetili prav oblikovanju enotnih programov, s katerimi se bodo lahko izognili vse preveč prisotni dvotirnosti. Zavzeli so se tudi za ustanovitev koordinacijskega odbora, ki naj bi ga sestavljali predsedniki in sekretarji na njih pa naj bi se vsaj trikrat na leto sestali in pregledali celotno dejavnost. Nadalje bo potrebno te delovne programe tudi finančno zagotoviti in stremeti za tem, da postanejo vse bolj odvisni od lastnega in vse manj od občinskega proračuna. Tako se bodo zmanjšale takšne situacije, v kakršni se je znašla Počitniška zveza, ki pa se, kot vemo, poleg finančnega vprašanja bori tudi z vprašanjem upravnega prostora. Na posvetovanju pa je izstopal tudi problem vključevanja mladine, zlasti mestne, v tovrstno delovanje društev, s katerimi pa se ukvarjajo predvsem gasilci in pa RK. Pri tem pa računajo zlasti na pomoč šolskih zavodov, vendar pa ne samo osnovnih temveč predvsem srednjih in visokih.

A. Z.

Živahna dejavnost izvršnega sveta

Medtem ko je bila prva seja izrazito posvečena konstituiranju in obravnavi načina dela, pa so bile ostale tri seje občinskega izvršnega sveta izredno delovne. Tako so na drugi seji člani IS razpravljali o razgrnitvi zazidalnega načrta za delo Bonifacije in center ob Langusovi ulici (trenutno sta oba načrta razstavljena v avli občine) ter dali soglasje k predlogu lokacije vzgojno-varstvenega zavoda na Vrhovcih. Obravnavali so tudi več zadev iz pristojnosti mestne skupščine in podali pripombe k pravilniku o programskih merilih za dodeljevanje najemnih stanovanj zgrajenih iz sredstev solidarnostnega stanovanjskega sklada ter k odloku o podrobnejših določilih komunalnega vzdrževanja stavb (investicijsko vzdrževanje, revitalizacija hišnih objektov, tekoče vzdrževanje in upravljanje).

Tretja seja pa je obravnavala med drugim tudi finančni načrt posebnih računov sredstev za pospeševanje nekaterih gospodarskih dejavnosti ter odobrila iz sredstev proračunske rezerve kra-

jevni skupnosti Velike Lašče 80.000 dinarjev za dograditev vodovoda Lužarji, sindikalni podružnici Ljubljana Vič-Rudnik 20.000 din za popravilo počitniške hišice v Iškem vintgarju ter krajevni skupnosti Krim-Rudnik 100.000 dinarjev za nakup opreme. Na tej seji so tudi imenovali štiri stalna delovna telesa IS in sicer odbore za gospodarstvo, finančna vprašanja, družbene službe, urbanizem, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo ter komisijo za kadrovske zadeve.

Izhodišča za dolgoročni družbeni razvoj Ljubljane, ki je bolj poznan pod imenom Ljubljana 2000, so člani IS na svoji seji dopolnili s pripombami, da je premalo upoštevanje prostorsko planiranje v gospodarstvu (povezovanost stanovanjskih sosesk in industrijskih con). Sprejeli so tudi sklep o poimenovanju šole na Dobrovi po Vladimiru Dolničarju-Rudiju ter programske osnove za izgradnjo prizidka na osnovni šoli Vlado Miklavc na Vrhovcih s tem, da so sprejeli prvo varianto.

SKUPŠČINA ZZB NA LETNEM ZASEDANJU SPREJELA SVOJ PROGRAM

Borci hvaležni občini

O delu občinskega odbora in sploh organizacije ZZB v občini in o stališčih, ki jih je sprejela delovna skupščina, smo se pogovarjali s sekretarko občinskega odbora ZZB Marijo Legan.

„V skladu z našo prakso imamo vsako leto delovno skupščino, medtem ko imamo redno skupščino vsaki dve leti, posled pa jo bomo imeli vsake štiri leta. Delovne skupščine pa ostanejo po starem, torej vsako leto. Na letošnji delovni skupščini smo ocenili dosedanje delo občinske organizacije ZZB in krajevnih organizacij ZZB ter delo našega občinskega odbora in krajevnih odborov, seveda pa tudi vsega članstva. Delo vseh naštetih je bilo zelo ugodno ocenjeno, saj so borci delovali v vseh družbenopolitičnih organizacijah in akcijah. Pri vseh akcijah smo bili prisotni borci. Seveda pa smo delovali tudi v KS, veliko naših članov je bilo v civilni zaščiti in SLO. Člani si zelo prizadevajo za reševanje socialnih in materialnih vprašanj našega članstva. Pri reševanju socialnih in materialnih vprašanj je naš občinski odbor vedno naletel na veliko razumevanje in pomoč občin-

ske skupščine Vič-Rudnik. Ta hvaleha je za veliko pomoč in posebno prizadevanje.

Sprejeli smo delovni program na osnovi sklepov in zaključkov. Veliko je bilo govora tudi o prenašanju tradicij NOB na mladino in o delu z mladimi. Mladi so večinoma dobri in če je pri mladini kaj slabega, tega ni kriva le šola, temveč tudi domača, družinska vzgoja. Mogoče tudi premalo dela naša organizacija ZZB z mladino. Premalo je tovarištvu in enotnosti, takega je širši ravnji, ki bi bilo opazno na vsakem koraku. To pa mlade razočara.

Naša organizacija mora biti bolj odprta, pospešiti pa je treba tudi po-

litično aktivizacijo. V naši organizaciji ne sme biti nikogar, ki bi politično ne deloval. Naš program je program ZKJ, ki ga bomo izvrševali in se borili zanj. ZZB je v naši družbi sila, na katero lahko vedno računamo ZK.

Na konferenci je bilo precej govora tudi o problematiki ZZB. Ni še vse rešeno, čeprav je veliko. Probleme je treba tekoče reševati. Govorili smo tudi o ustanovitvi zdravstvenega dispanzerja za borce, ki bi nudil članom naše organizacije hitro in učinkovito zdravstveno pomoč,“ je povedala Marija Legan, sekretarka OO ZZB Vič-Rudnik.

M. DIMITRIČ

Ustanovljena je konferenca mladih v izobraževanju

V drugi polovici junija je bila na OK ZMS ustanovljena specializirana konferenca mladih v izobraževanju.

Konferenca povezuje komisijo za osnovne šole, komisijo za srednje šole in aktiv mladih delavcev, ki je bil ustanovljen ne dolgo tega, v homogeno celoto. S tem bo delo mladih v izobraževanju bolj enotno povezano in temeljito.

Njihova akcija bo akcija za socialistično angažirano šolo. Le-ta lahko vzgoji vsestransko razvito osebnost, ki je najvišji cilj samoupravne socialistične pedagogike. Prav tako bodo poskušali razširiti krog mladih, ki se bodo na seminarjih in ob predavanjih idejnopolitično izobraževali ter kasneje uspešno delovali v ZMS ter drugje...

Smatrajo, da je potrebno spremljati in podpirati akcijo o poklicnem usmerjanju mladih ter o učenem uspehu učencev, ki so marsikdaj pogoj za dobro delo MA na šoli.

Ena izmed nalog konference bo tudi ta, da spremlja, ustanavlja oziroma aktivira delo marksističnih krožkov ter klubov OZN

na šolah. Sprejem mladincev v ZK in ustanavljanje aktivov mladih komunistov.

Zaradi majhnega števila mladih komunistov na šolah druge stopnje, tako s strani prosvetnih delavcev, kot s strani dijakov, vzgojni sistem ne dosega tistih ciljev, ki so začetni v dokumentih, sprejetih na področju vzgoje in izobraževanja.

Izkušnje, pridobljene v preteklem obdobju, bodo služile za še doslednejše delo na področju uvajanja samoupravnih odnosov v šolah in domovih. Preko šolskega leta bodo člani KMI večkrat obiskali mladinske aktivne, se neposredno pogovarjali ter zasledovali delo in ga na koncu leta skupno ocenili.

To so le nekatere naloge iz obsežnega programa, ki nam povezuje delo nove konference. Povezala in sodelovala pa bo tudi z ostalimi specializiranimi konferencami, DPO, z zvezo študentov LUZ ter predvsem z občinsko zvezo prijateljev mladine.

Vključevali pa bodo mlade tudi v komisije na OK ter si tako zagotovili kader za nadaljnje delo.

IGOR KREVL

Uspešen pohod na Igu

V skladu s programom, ki ga je sprejel občinski odbor ZRVS občine Ljubljana-Vič-Rudnik, je bilo v mesecu juniju pri delovanju posvečeno največ pozornosti izvedbi pohoda. Občinski odbor ZRVS je organiziral, kot vsako leto, pohod, ki je bil tokrat na Igu in je imel orientacijsko taktični značaj. Ta pohod je bil obvezen za vse člane ZRVS in članstvo se je resnično tudi lepo odzvalo svoji obvezi, saj je bilo število udeležencev pohoda izredno veliko. Udeležba bi bila seveda lahko še vedno za kak odstotek večja, saj ni bila stoočstna, vendar je bila boljša kot lani. Organizatorji pohoda so ugotavljali, da je bil letos za pohod večji interes kot lani.

Udeleženci pohoda so reševali taktične naloge, naloge iz vojne teorije, topografije, streljali pa so tudi z vojaško pištolo. Za izvedbo teh nalog so imeli v krajevnih organizacijah ZRVS temeljite priprave, kar je nedvomno tudi eden vzrokov dobre udeležbe. Če bi bilo vreme lepše in če ne bi tako zelo nagajalo organizatorjem pohoda, bi bilo gotovo vse še uspešnejše, kot je bilo.

Priprave na terenu na pohod so bile letos nasploh bolj detaljne kot lani. Sekretar občinskega odbora ZRVS Rudi Furlan meni: „Kljub vsem uspehom še nismo povsem zadovoljni. Vedno hočemo boljše, čeprav je že sedaj zelo dobro. Pri reševanju nalog je videti, da je pripravljenost boljša tako pri taktiki kot topografiji, posebej pa še pri streljanju, kjer imajo sedaj naši člani več vaje in s tem tudi boljše rezultate.“

Osnovno, kar bi priporočal članom ZRVS, je, da berejo revijo „Naša obramba“ in tam redno in podrobno zasledujejo nove dosežke in si pridobivajo novo znanje. Ni do-

bro tako imenovano kampanjsko učenje, zadnjih nekaj tednov ali celo samo le nekaj dni pred pohodom. Razveseljivo je, da je odstotek takih, ki se uče kampanjsko, vedno manjši, vendar bo dobro šele takrat, ko jih ne bo. Vse dosežke je treba namreč sprti zasledovati in se tedaj učiti. Potrebno je čimveč individualnega študija in seveda stalnega, tako da ima član določeno kontinuiteto znanja.“

Občinski odbor ZRVS je zelo hvaležen tovarni Iskra iz Horjula in se ji tudi zahvaljuje za pomoč pri izvedbi pohoda. Tovarna Iskra je priskočila na pomoč z radio sredstvi in zvezami, s čimer so olajšali izvajanje nalog. Zato se Iskri Horjul občinski odbor ZRVS v imenu vseh svojih članov najlepše zahvaljuje in priporoča tudi za bodoče sodelovanje.

Občinski odbor ZRVS želi, da bi udeleženci pohoda, ki so pozabili vrniti kompase, le-te čimprej vrnili občinskemu odboru ZRVS.

M. D.

Gremo na Kozaro

Odhajamo iz Ljubljane, polni zadovoljnih občutkov. Po desetih letih se viška mladina pojavlja na zvezni delovni akciji. Pravzaprav smo zbrani iz vse Slovenije. Še več! V naši brigadi so zastopane skoraj vse narodnosti Jugoslavije. Tako gre prvokrat na zvezno mladinsko delovno akcijo brigada, ki nosi ime v NOB prekaljene Serčerjeve brigade. Vsi brigadirji si želimo, da bi se vrnili iz Kozare kot udarna brigada.

Pokroviteljstvo nad MDB je prevzela tovarna Ilirija. O vseh dogodkih, veselih in žalostnih, pa vas bomo obvestili po vrnitvi, v naslednji številki Naše komune. Do takrat pa „brigadirski HO-RUK“.

Poznate vsi zakon?

Na občinskem odboru ZRVS občine Ljubljana-Vič-Rudnik so v zadnjem času ugotavljali, da nekateri njihovi člani še vedno niso povsem natančno seznanjeni z nekaterimi določili novega zakona o vojaški obveznosti. Zakon prinaša nekatere novosti tudi pri obveznostih služenja v rezervnih enotah JLA. Za kakšne novosti gre, nam je pojasnil sekretar občinskega odbora ZRVS Rudi Furlan: „Mladi rezervni starešina je po novem zakonu dolžan služiti vojaški rok kot član rezervnih enot do konca leta, v katerem je dopolnil starost 55 let. Rezervni oficir pa mora po novem biti v rezervnih enotah do konca leta, ko dopolni starost 60 let. Doslej so bile te meje za obe kategoriji za pet let nižje.“

Rezervni mladi oficirji so lahko pozvani na vojaške vaje in k drugim oblikam vojaškega strokovnega izobraževanja, kot so npr. tečaji itd., do zaključnih 50 let, medtem ko lahko na iste vaje oziroma izobraževanje pozovemo oficirje v rezervi do zaključnega 55. leta. Tudi tu se je meja obveznosti pomaknila za 5 let nazgor.

Vsem vojaškim obveznikom v rezervnih enotah naše armade priznava novi zakon kot izvršitev vojaške vaje tudi čas, ko so na tečajih in drugih oblikah vojaško-strokovnega izobraževanja, ki se izvaja v organizaciji ZRVS in v drugih oblikah organizacije, ki jih odredi zvezni sekretar za narodno obrambo, če je tako izobraževanje kontrolirano s strani organov JLA ali štaba teritorialne zaščite in seveda, če se vse to izvaja na poziv pristojnega občinskega upravnega organa. Za en dan vojaških vaj se šteje osem ur tečaja ali podobnega strokovnega izobraževanja. Prej so šteli za en dan že šest ur,“ nam je ob zaključku pojasnil Rudi Furlan, sekretar občinskega odbora ZRVS.

M. D.

DELEGATKA MARIJA LEGAN O VTISIH S KONGRESA ZZB

Več delati z mladimi

V preteklem mesecu je bil kongres ZZB Jugoslavije ena najpomembnejših manifestacij naše družbene enotnosti in pripravljenosti za graditev socializma v letošnjem letu. Na tem pomembnem delovnem zboru predstavniki ZZB iz vse države je bila delegatka iz naše občine, poleg generala Rada Pehačka, sekretarka občinskega odbora ZZB NOB Ljubljana Vič-Rudnik Marija Legan. Z Marijo Legan smo se pogovarjali o njenih vtisih.

„Kongres je bil resnično velika politična manifestacija vseh borcev. Na njem smo se dogovorili o svojem programu v prihodnosti, o programu naše organizacije kot družbenopolitične organizacije. Kongres je ocenil tudi delo med VI. in VII. kongresom ZZB Jugoslavije. Ugotovili smo, da so bili vsi sklepi VI. kongresa pravilno, pravočasno in v redu izpolnjeni. To smo ugotovili tako za področje družbenopolitičnega delovanja, kot tudi za področje socialno-ekonomskih vprašanj. Na kongresu pa smo delegati ugotavljali tudi, da so bile prisotne številne težave pri urejanju socialno-ekonomskega statusa borcev. Številne ovire in nasprotja so bila, kot npr.: birokratski odnos upravnih služb in organov do borcev, izrivanje borcev iz vseh položajev, funkcij in sploh od psovdo. Kongres pa je ugotovil, da so borci kljub temu zvesto vztrajali pri nadaljnji borbi za pridobitve naše revolucije.“

Sklenili smo, da se bomo še naprej borili proti tistim silam, ki so želele razbiti našo enotnost. Članstvo ZZB se bo zavzemalo za izvajanje programa ZKJ in za nadaljnjo krepitev bratstva in enotnosti vseh narodov naše Jugoslavije.

M. DIMITRIČ

Vsi v šolske klopi!

Zadnje dni junija je bila zaključena javna razprava in podpis družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju študentske politike v SR Sloveniji, podpisan pa je bil tudi samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov, družbeni dogovor o kadrovski politiki na področju ljubljanskih občin in razpisani kriteriji za štipendiranje iz Titovega sklada. Vsi našteti akti dokončno enotno urejajo politiko štipendiranja z upoštevanjem študijskih rezultatov in spremljajočih življenjskih stroškov, urejajo študij ob delu in prispevajo k razrešitvi še nerešenih problemov socialnega razlikovanja na tem področju. Posebno pomemben je Titov sklad, ki je namenjen predvsem mladim delavcem in otrokom delavcev, ki dosegajo izjemne delovne in študijske rezultate, so aktivni na področju novatorstva in v gibanju „znanost mladini“ ter so aktivni v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah. V skladu z naštetimi dokumenti in njih izpolnjevanjem se bo vodila enotna evidenca štipendiranja in doseganja študijskih rezultatov, da bi premagali prepočasno izpolnjevanje izpitnih rokov in skrajšali študij, zlasti na visokih šolah, kjer diplomira zdaj le do 14 odstotkov študentov v rednem roku. Hkrati pa je močno izpostavljena težnja po študiju ob delu, ki naj teoretske dosežke takoj čimprej uveljavi v praksi ter tudi tako prispeva k večji produktivnosti. Vsi zbori delovnih ljudi, ki so bili izvedeni v naši občini, so tako usmeritev pozdravili in tudi sprejeli.

J. DERNOVŠEK

Obisk pri Alojzu Dimicu

Pred kratkim je praznoval 92 let starosti tovariš Dimic Alojz, ki stanuje na našem terenu. Ob tej priložnosti je bil tudi najstarejši občan občine ter ga obdaril z skromnim darilom. Alojz Dimic je pozornost terep- mo kot dobrega, naprednega kmeta. Bil je vsestransko razgledan, posebno prijetno kramljal in ga je bilo nad vse prijetno poslušati. Pred 50 leti, ko še ni bilo radia, televizije, je on govoril o Evropi, Aziji, Afriki, posebno dobro veliko je bral, posebno zgodovinske in politične knjige, ki so bile v tistem času redkost.

Leta 1941 je takoj našel mesto v OF, njegova dva sinova sta odšla že leta vanj. Sam pa je vsestransko podpiral NOV. Pri njem na domačiji je bila javka se je zbirala hrana, orožje, sanitetni material, obleka in obutev za borce NOV, ki so prihajali k njemu na javko in odnašali nabran material v partizanske kraje. Bil je neizprosno ranjeni borci ob vsakem času. Svoje predanosti ni vsak način likvidirati (celo na njivi, ko je oral), pa se jim to ni posrečilo. Velika avtoriteta, spoštovanje, katerega je na splošno užival, ga je po našem mnenju večkrat ščitila.

Ob priliki našega obiska pri njem je izrazil željo, da pozdravi vse borce in aktiviste terena Rudnik.

Danes je bolan, težko pokreten, vendar še izredno bistrega duha in spo- mina. Živi zelo skromno na svojem domu. Terenski odbor ZB Rudnik se ga ob vsaki priložnosti spomni ter ga obišče.

Za 92-letnico mu želimo zdravja in da bi kot tak dočkal še mnogo let.

Terenski odbor ZB Rudnik

OB USTANAVLJANJU SAMOUPRAVNIH INTERESNIH SKUPNOSTI

O skupnih interesih bomo razpravljali vsi

Še pred sprejemom novih ustav, v teku in jeku javne razprave o njih, smo začeli graditi drug steber samoupravne sistema: družbenopolitične skupnosti, vse od krajevnih skupnosti, občin, republik in pokrajin in zveze. V vseh temeljnih skupnostih so bili evidentirani možni kandidati bodočega skupščinskega sistema, ki je edinstven v svetu po svoji številčnosti udeležencev neposrednega političnega odločanja in bogat po svoji zgradbi. V aprilu 1974 so nove delegatske skupščine začele, o skupščinskem gradivu razpravljajo ne le posamezniki, ampak, če vzamemo samo našo občino, razpravljajo blizu dva tisoč ljudi, z vsa zavzetostjo in željo po čimbolj kvalificirani odločitvi.

Tako imamo v temeljnih skupnostih delavske svete in krajevne svete, v občinah in odtod dalje pa skupščinske zbornice: zbor združenega dela, zbor delegatov krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor. Zdaj pa se začne graditi samoupravljanje na področjih zadovoljevanja splošnih in skupnih potreb, kjer je domovala najbolj očitno klasična država in njen aparat - te potrebe in družbene interese zavzemajo samoupravne interesne skupnosti: od temeljnih v občinah do vseh na višjih nivojih, ki so samo-

upravno dogovorjene. Odrpta je pot novim delegatskim razmerjem in delegatom, ki morajo svoje postojanke zavzeti do konca leta 1974, zlasti tam, kjer so te povezane z že vzpostavljenim skupščinskim sistemom. Toda hitimo zato, da ne bi preveč časa potrošili za vzpostavljanje sistema in se čimprej poglobili v vsebino dejavnosti samoupravnih interesnih skupnosti. Hkrati s tem pa nekateri vzbujajo dileme in očitke, da smo zasnovali tu tak sistem, da nam bo preprosto zmanjkalo delovnih ljudi in občanov, ki bodo v tem samoupravnem mehanizmu lahko odločali in že spet, kakor že ob upostavljanju skupščinskega sistema, da je tako odločanje drago, da delavci in občani niso sposobni državnikega odločanja in še bi lahko našli takih in drugih cvetk iz vrst tistih posameznikov, ki bi radi še vnaprej sami odločali o vsem. No, da nam bi zmanjkalo delovnih ljudi in občanov, se ni bati. Vsi družbenopolitični dejavniki v temeljnih skupnostih pa bodo morali biti zares pozorni in izredno kritični do tistih, ki teh samoupravnih funkcij nočejo in ne zaupajo delovnim ljudem in občanom.

Trenutno so zasnovane na področjih družbenih dejavnosti naslednje samoupravne skupnosti: otroško

varstvo, izobraževanje, kultura (telesna kultura že deluje!), zaposlovanje, zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, socialno skrbstvo ter invalidsko in pokojninsko zavarovanje - vse so ozko vezane na skupščinski sistem družbenopolitičnih skupnosti in vse morajo biti ustanovljene do konca leta.

Na področju gospodarskih dejavnosti pa smo v snovanju stanovanjske in komunalne samoupravne skupnosti ter raziskovalne skupnosti, ki so vezane na družbenopolitično skupnost ter še druge na po-

dročju materialne proizvodnje. Vzemimo: vodno gospodarstvo, gozdno gospodarstvo ter v zadnjem času osnovane skupnosti, ki rešujejo področje energetike (trogospodarska skupnost), promet (skupnost železniškega in luškega prometa) ter ustanovljena kmetijska zemljiška skupnost.

Vsem naštetim samoupravnim interesnim skupnostim je značilna naslednje: „dvodomnost“ delegatskega sistema (porabniki ali namniki del, izvajalci del ali sprejemniki programa nalog).

OB SAMOUPRAVNEM SPORAZUMEVANJU

Pri odločanju ne gre le za osebni dohodek, ampak za odločanje o celotnem ustvarjenem dohodku!

O dohodku odločajo vsi neposredno in enakopravno na osnovi sprejetih družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov - to je ustavna obveza. Obseg splošne in skupne porabe sta funkcionalno povezana z osebnim dohodkom kot delom celotnega dohodka iz minulega in živnega dela. Dohodek, ustvarjen v izjemno dobrih pogojih, je delno namenjen razvoju temeljne organizacije združenega dela, v kateri je bil ta ustvarjen. Samoupravni sporazum mora vsebovati vse kriterije jamstva materialne in socialne varnosti vsakega delavca ter določati način, namen in načela vzajemnosti in solidarnosti; posebno važen je kriterij za združevanje sredstev za pomoč tistim organizacijam združenega dela, ki zaidejo v gospodarske težave, a si tega niso same krive. Tako bi lahko dejali, da osebni dohodek predstavlja tisti del dohodka TOZD in OZD, s katerim delavci krijejo stroške osebne, splošne in skupne porabe. Osebni dohodek pa dalje tudi predstavlja rezultat vloženega delavčevega dela v združeno delo, je jamstvo za njegovo materialno in socialno varnost. Razčlenjujoč tako celotno ustvarjen dohodek se enako razdeljuje v gospodarskih in družbenih dejavnostih - to omogočata 16. in 18. člen Ustave SR Slovenije. V naslednjih obdobjih bo potekalo samoupravno sporazumevanje po dejavnostih in družbeno dogovarjanje po območjih, pri čemer so udeleženci dogovarjanja TOZD, temeljne interesne skupnosti, občinske skupščine, občinski svet Zveze sindikatov in občinska konferenca SZDL.

Cilj družbenega dogovarjanja za območje ljubljanskih občin so v zastavljenem usklajevanju osebne, skupne in splošne porabe z družbenim proizvodom in celotnim dohodkom, ustvarjanje poslovnih skladov in pospeševanje amortizacije, pri čemer je razreševati problem razširjene materialne osnove dela, zagotoviti čimbolj neposredno menjavo dela in zadovoljevanje vseh življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov, ki naj izenačuje položaj delovnih ljudi pri delu dohodka, ki jim pripada zaradi položaja, v katerem so in po minulem delu. Nadalje moramo ustva-

riti pogoje za uveljavljanje takih stimulativnih sistemov, ki so čimbljži rezultatoma dela in nagradjevanja po delu.

Družbeni dogovor se mora nanašati na gospodarstvo in razvilitost območja, ki je osnova za zastavljeno smer razvoja v tem območju, torej upošteva elemente družbenega plana.

V družbenem dogovoru bo seveda določen postopek dogovarjanja za podpisnike dogovarjanja in organ, ki bo spremljal izpolnjevanje in izpopolnjevanje družbenega dogovora ter sprejemal dodatne samoupravne akte, ki se nanašajo na družbeni dogovor. Tak organ so zbor delegatov - podpisnikov, skupne komisije in samoupravna delavska kontrola, ki bdi nad izpolnjevanjem določil družbenega dogovora o razporeditvi dohodkov in osebnih dohodkov na območju ljubljanskih (in tudi drugih!) območij.

Kako pomembno je slednje kažejo podatki o organizacijah združenega dela, ki so kršile samoupravne sporazume, saj je bilo v letu 1971 takih 81, v letu 1972 kar 130 in v minulem letu 1973 že 307!

V bodoči sistem delitve enotnega dohodka je nujno vgraditi soodvisnost produktivnosti dela (dohodka) in celotno družbeno potrošnjo na drugi strani. V delitvi dohodka na tiste dele, ki so materialna osnova socialne politike, bo potrebno upoštevati naravo posameznih socialnih pravic, ki morajo imeti dolgoročnejši značaj. Ta del družbene politike, to je večja socialna varnost, bi tako deloval stabilizacijsko, neposredno na socialnem, posredno pa tudi na ekonomskem področju. Torej bomo sistem poenotili in razširili - ne več delitev dohodka, ampak razporejanje dohodka, ki se realizira na področjih osebne, splošne in skupne porabe v menjavi dela. Pri tem pa zagotoviti tudi preglednost nad dohodkom in funkcionalnost takega sistema. Tu je zajeto oblikovanje družbenega plana in nov korak v družbeno dogovorjene cene v vsej njihovi strukturi. Samoupravno in dogovorno razporejanje pomeni odločen korak naprej in pomemben činitelj za samoupravljanje.

JOŽE DERNOVŠEK

ELEKTROGOSPODARSKA SKUPNOST SLOVENIJE

Prva stopnica do energetske skupnosti?

Sredi julija 1974 bo ustanovljena samoupravna elektrogospodarska skupnost Slovenije, v kateri se združujejo v neposrednem in enakopravnem odločanju delavci - izvajalci, ki proizvajajo električno energijo in delavci, ki jo razdeljujejo ter vsi delovni ljudje, ki se pojavljajo kot porabniki te energije. Elektrogospodarska skupnost bodo združevale območne skupnosti preskrbovalnih območij Celje, Gorica, Kranj, Ljubljana in Maribor.

Samoupravni sporazum je v skladu z zakonom doslej že podpisalo blizu 75 % vseh podpisnikov. Tudi ob tem je sprožena pobuda, da bi se osnovala energetska skupnost, ki bi zajela naloge in soudeležbo pri premovalnih, nafti in zemeljskih in drugih plinih.

V skupščino te samoupravne interesne skupnosti voli ljubljanska regija 15 stalnih delegatov. Volilna delegatska konferenca bo opravljala temeljno delegatsko funkcijo neposrednega odločanja, ki jo bodo stalni delegati v odgovornosti do te dosledno izpolnjevali.

Nedvomno je, da ima energetika temeljno vlogo za vse gospodarske in družbene dejavnosti in so zato prav te osnovni nosilci njene funkcije, ki so in morajo biti zainteresirani, da tako pomembno področje ne prepuste tržnim, nemalokrat stihijno delujočim zakonitostim. Prav v oblikah neposredno izražene interesa bodo lahko zagotovili enakomerno oskrbovanje z energijo.

J. DERNOVŠEK

Poprečni OD so se povečali za več kot 10 odstotkov

Informacija o poslovanju organizacij združenega dela s področja gospodarstva v prvem tromesečju tega leta, ki je bila posredovana tudi delegatom občinske skupščine, obsega tudi krajšo analizo o gibanju povprečnih osebnih dohodkov po področjih dejavnosti.

V prvih treh mesecih se je povprečje osebnih dohodkov dvignilo z ozirom na lansko povprečje za 12,8 odstotka, tako da je povprečni osebni dohodek znašal 2727 dinarjev. Povprečje v gospodarstvu je bilo za 562 dinarjev nižje kot v negospodarstvu, pa tudi samo odstotno povečanje je bilo v gospodarstvu nižje kot v negospodarstvu in sicer 11,6 odstotka nasproti 14,9 odstotka.

Struktura zaposlenih po višini čistega osebnega dohodka zajema le zaposlene s 160-200 plačanami urami v mesecu marcu, tako, da je od vseh zaposlenih, ki so prejeli osebni dohodek, izpadlo iz izračuna 12,8 odstotka, zato so pač vsi izračuni strukture tudi nekoliko okrnjeni. V sami distribuciji zaposlenih po višini osebnega dohodka je prišlo do premika navzgor, delež zaposlenih z nižjimi dohodki se je zmanjšal, po-

večal pa se je delež zaposlenih z višjimi osebnimi dohodki.

Težko je primerjati, če bi hoteli to primerjavo, ki je sicer izdelana, prenesti tudi na posamezne dejavnosti gospodarstva oziroma negospodarstva. Same številke oziroma odstotki so presuhooparen in premalo dorečen pokazatelj dejanskih gibanj. Podobnega mnenja je bila tudi komisija za družbenoekonomске odnose pri občinskem komiteju ZKS, ki je smatrala, da bi morali v bodoče pristopiti k izdelavi takšnih pokazateljev, ki bodo skušali kompleksno prikazati gibanje in če hočete, tudi ozadje povprečnih osebnih dohodkov v posameznih delovnih organizacijah. Mislimo predvsem na strukture zaposlenih po izobrazbi, opravljenih delovnih urah in podobno.

vaš dom je prazen

brez knjig

PREŠERNOVE DRUŽBE

Dom da, toda kakšen?

Pred časom je bilo v Vrzdencu okoli samoprispevka precejšnje razburjenje. Nekateri se namreč nikakor niso mogli sprijazniti z dejstvom, da bi odrinili za družbeno skupnost nekaj dinarjev na leto. Šlo je celo tako daleč, da so po referendumu posamezniki tega razglašali kot nezakonitega, se pritoževali na različne forume itn. Veselje ljudi, ki si želijo napredek v tej vasi poleg Horjula, je bilo skaljeno zaradi takih nasprotovanj in različnih naloževanj. Na glasovanju je zmagala težnja zdravih sil, ki želijo napredek kraja in njegov nadaljnji razvoj. O samoprispevku in načrtih smo se razgovarjali s predsednikom KS Horjul, Francem Golcem, ki je bil eden nosilcev akcije za samoprispevek.

„Krajevni samoprispevek bomo plačevali tri leta, smo se odločili z glasovanjem na referendumu za samoprispevek. Plačevali bomo 2 odstotka od čistih dohodkov iz delovnega razmerja, kmetijske dejavnosti itd. Tega so oproščene običajne kategorije ljudi z nižjimi dohodki. Na referendumu konec marca je od 220 volivcev iz Vrzdencu prišlo 186 ljudi. Za samoprispevek je glasovalo 122 ljudi ali 55,4 odstotka in je bil tako samoprispevek izglasovan. Proti je bilo 58 volivcev ali 26,5 odstotka, nekaj glasovnic je bilo neveljavnih, 34 volivcev pa se je vzdržalo.

Denar, ki ga bomo tako zbrali, bomo namenili za gradnjo doma družbenih organizacij na Vrzdencu. Za gradnjo tega doma je treba zbrati tri milijone. Del denarja bomo zbrali s samoprispevkom, vendar bo tega le okoli desetino potrebne vsote. Precej bomo prihranili tudi s tem, ker bomo prostovoljno delali in prispevali tudi v materialu. Pričakujemo, da bodo dali nekaj tudi prebivalci naselij, ki gravitirajo na Vrzdencu, saj je dom tudi v njihovem interesu. S tem, ko bomo sami marsikaj gradili, prihranimo režijo in še kaj bo cenejše. Tako smo zgradili tudi osnovno šolo v Sentojuštu.

V objektu bo pet dejavnosti: trgovina, gasilci, kulturna in telesna vzgoja, prostor za kmetijske dejavnosti in prostor za družbenopolitične organizacije. Trgovino nujno potrebujemo. Imeli smo klasično trgovino z vsem blagom pred vojno, med in po vojni do leta 1972. Tedaj je sanitarna inspekcija zaradi neustreznosti zaprla trgovino. Tako smo ostali brez nje. Trgovina je bila v zasebni hiši, kjer lastnik ni dovolil preurejanja in smo tako že dve leti brez trgovine. Po vsako malenkost moramo v Horjul, ali pa še dalje. To je zelo neugodno!

Nova stavba bo pritična. V njej bo imela mlada in naša športna dejavnost po šoli, ker sedaj nimajo biti kje. Tu bomo imeli tudi zbiralnice mleka. Zgradba je torej resnično nujna! Mi jo lahko začnemo takoj graditi, le denar...

V zvezi s tem referendumom in samoprispevkom se je nekaj občanov pritožilo. Oprijemljivih vzrokov za pritožbe ni, saj je bilo vse zakonito. Bilo je tudi nekaj anonimnih. Vse to je delo posameznikov, ki so že od vsega začetka nasprotovali in prepričevali ostale za nerazumevanje za potrebe kraja. Očitno tudi oni ne razumejo svojih lastnih potreb, ali pa se za tem skriva kaj drugega. Nekateri so proti, ker želijo nasprotovati samoupravnemu socialističnemu sistemu pri nas. Njih cilj je razbijanje našega reda in socializma. Tu so se spet pokazali ti razbijalci in naši nasprotniki. Ti ljudje tudi na volitve ne hodijo. Zbirali so podtalno podpise za razveljavitev. Ljudi so prepričevali, da je taka investicija prevelika obremenitev. Prav tako ni bilo prav tistim, ki imajo večje dohodke. No in prav ti ljudje, ki jim je družba pomagala šolati se in jim je veliko dajala, sedaj nasprotujejo tej družbi. Rekli so tudi, da ni bilo dovolj priprav, čeprav je bilo vse na dveh zborih volivcev. Ta referendum ni 14-dnevno delo, temveč dveletno.

Naš dom naj bi bil istočasno spomin na delo Ivana Cankarja. Njegova mati, kateri je posvetil veliko svojih del, je bila iz tega kraja. Zato bomo predlagali tudi poimenovanje doma po Ivanu Cankarju ali pa Dom matere Ivana Cankarja. Slavisti se zelo zavzemajo za to in so pripravljeni nuditi za gradnjo doma tudi finančno pomoč. Tu bi bila potem lahko šolska tekmo-

MIZARSTVO in TAPETNIŠTVO Ig
pri Ljubljani — telefon 76-021

izdeluje gostinsko in trgovsko opremo, vse tapetniške izdelke, serijsko in po naročilu, letve za okvirne in okvirja slike

SE PRIPOROČAMO

Pred ustanovitvijo območne samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo

Novi zakon o gozdovih prinaša pozitivno novost, ki s samoupravno organiziranostjo ureja interesne skupnosti na posameznih področjih. Naša občina skupno z občinami Grosuplje, Ribnica in Kočevje tvori tako zaokroženo gozdno gospodarsko območje in se zanj ustanavlja območna, gozdno gospodarska interesna skupnost.

Nosilec akcije za ustanovitev skupnosti je združeno kmetijsko gozdarsko podjetje Kočevje, kot najmočnejša gozdnogospodarska organizacija na tem območju.

Da bi stvari normalno stekle, je bilo sredi junija v Ribnici ustrezno posvetovanje, na katerem so sodelovali predstavniki

gozdnogospodarskih organizacij občinskih skupščin, SZDL, lesne industrije in republiškega sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo. Dogovorjeno je bilo, da se takoj pristopi k imenovanju 15-članskega iniciativnega odbora, v katerega bi občina Vič-Rudnik do 15. julija delegirala svojega predstavnika. Kandidacijski postopek izvede SZDL v sodelovanju z občinskimi skupščinami in zainteresiranimi organizacijami. S tako izvedeno akcijo bi lahko pravočasno, t. j. do 30. novembra tega leta, ustanovili območno gozdnogospodarsko interesno skupnost.

Ing. ALOJZ HABJAN

ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA NAŠE OBČINE

Partner skupnosti železniškega in luškega prometa

V začetku julija je bil razglašen in podpisan samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne skupnosti železniškega in luškega prometa, ki ga je podpisalo več kot 80 odstotkov partnerjev-porabnikov delovnih ljudi in občanov temeljnih skupnosti. Predlog za ustanovitev te skupnosti je bil podan oktobra lani. Med podpisniki so tudi organizacije združenega dela naše občine: Hoja, Gozdno gospodarstvo Ljubljana, IGO, Ilirija, Kovinska industrija Ig, KZ Velike Lašče, Mercator, Silva-produnkt, Tekstilka, Tobačna tovarna, TOVIL, Utensilia, ISKRA, Angora in še nekateri druge. Skratka: pri podpisu ni nobena temeljna skupnost izostala.

Skupnost se je ustanovila za opravljanje zadev na področju javnega železniškega in luškega prometa med porabniki, ki ta promet koristijo in izvajalci - železničarji in luškimi delavci zato, da bi skupno zagotovili: trajnost, varnost in kakovost javnega železniškega in luškega prometa, razvoj železniških zmoglosti, razvoj luke ter se dogovorili za cene in tarife železniških in luških storitev.

Povedati moramo, da so bile pombe višjih zborov delovnih ljudi in tudi sindikatov usmerjene temu, zakaj se ne formira enotna prometna skupnost, v kateri bi združevali še cestni, vodni in letalski promet. Toda nasproten argument govori v prid železničarjem, ki so potrebni tolikšnih vlaganj, da je problem prometa potrebno reševati posebej. Lahko pa povemo, da se snuje tudi cestna in letalska skupnost za PIT promet. Vse skupnosti bodo imele skupno zvezo prometnih skupnosti SR Slovenije.

J. DERNOVŠEK

vanja, ki so vsako leto o delu Ivana Cankarja. Kraj bi bil zato tudi turistično bolj privlačen.

Dom bomo začeli graditi letos in računamo, da bo morda gotov do 100-letnice rojstva Ivana Cankarja, kar bi bilo zelo lepo,“ je zaključil Franc Golc.

Kot ima vsaka palica dva konca, tako ima tudi ta samoprispevek dve pleteni. Nedvomno in neizpodbitno je res, da je samoprispevek zakonit in da je ves čas pravilno voden in izpeljan. Druga stvar pa je upravičenost gradnje tako velikega objekta.

Na pravni službi občinske skupščine Vič-Rudnik pravijo: „Referendum je bil speljan zakonito in samoprispevek je zakonit. Tu ni dvomov. Zato tudi pritožbam na račun zakonitosti ne bo nič, čeprav so nekateri občani vložili pritožbo. Vprašanje pa je seveda, kako velik dom je umesten. O tem pa bi se morale dogovoriti družbenopolitične organizacije.“

S samoprispevkom bodo zbrali prebivalci le desetino vsote, ki bi jo rabili za gradnjo doma. In kje vzeti ostalih devet desetini? To pa je bistveno vprašanje, ob katerem pa se zastavlja tudi vprašanje o umestnosti gradnje takem obsegu. Vrzdenc spet ni tako velik kraj, da bi potreboval palico. Zanj ni potrebe, pa tudi denarja ne. Nedvomno so upravičene zahteve za prostori, trgovini itd., toda vse mora biti v nekem normalnih okvirih. Stavba kakršno načrtujejo, je za Vrzdenc z 220 ljudmi gotovo prevelika in bi bilo treba uskladiti s potrebami kraja. Megalomanski načrti namreč lahko pripeljejo le do tega, da se ne bo nič uresničilo, ker bo preveliko denarja tako investicijo. Potem bo čakanje, vse se draži in vse bo postavljeno pripravljeno vprašaj. Vprašanje je namreč, če bo katero izmed trgovskih podjetij pripravljeno prispevati toliko denarcev za trgovino in kje dobiti ostali denar? Odgovora ni.

V okviru splošnih stabilizacijskih prizadevanj in zmanjševanja negospodarskih investicij je nedvomno popolnoma neprimerno vlagati veliko denarja v mnogo preveliko investicijo za ta kraj, ki v taki velikosti ne bo dovolj izkoriščena. O tem pa bi morali razmisлити v Vrzdencu in se dogovoriti za realnejše možnosti. Le tako ne bo več preprirov in očitanj.

M. DIMITRIČ

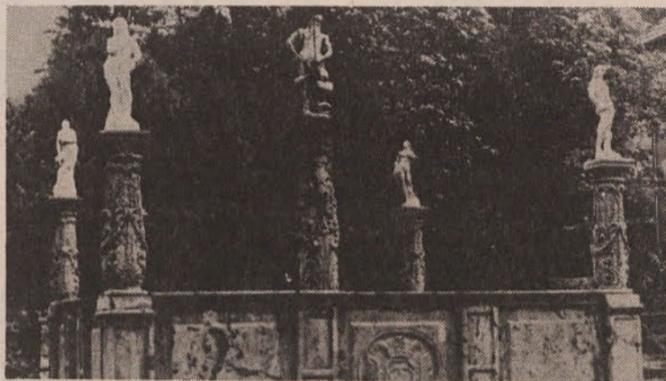
LEPA NARAVA JE PREMALO

Vprašanje turizma v viški občini je bilo že mnogokrat obravnavano, predvsem pa pred leti, saj je v zadnjem času razgovor o tem področju zamrl. Urbanistično so bile nekatere stvari nejasne, komunalne naprave neurejene, denarja za kredite ni bilo... vse je kratka stalo. Ker ima viška občina nekatere izredno lepe predele, ti so zaradi bližine Ljubljane turistično še posebej zanimivi, so klenili na viški občini v zadnjem času posvetiti več pozornosti avno turizmu in razvoju te panoge.

Kakšno je pravzaprav stanje v naši občini? Gostinstvo je eden pogovov urejenega turizma. Znano je, da do pri gostilinski lokali lahko privlečejo. Proč kaj takih lokalov v občini res imamo, vendar gre tu predvsem za zasebne gostilne, ki so znane po dobri hrani in solidni postrežbi. Kakšno so to v občini? Gostilne, ki jih lahko priporočim: Vrhovci (po znanih domače pri Cadu), Pri Porjancu, obe gostilni Kirn v Podpeči, Iški Vintgar, pri Zabarju, Ilkar in Katra. Večjih družbeni občini nimamo pa tudi v družbeni obliki. Jasno je, da bi v občini potrebovali moderen hotel, posebej ser sta veliki vpadnici v Ljubljano avno v naši občini: Dolenjska cesta in Tržaška cesta, po katerih se dobe- edno valijo dolge vrste vozil.

Podpeško jezero bi bilo mogoče bolj izkoristiti, saj je za ribolov izredno privlačno. Prav tako bi se lahko izkoristilo jezero na Rakitni, le oboje bi ga bilo treba urediti. Posebna turistična privlačnost bi lahko bila grad Turjak in Polhov Gradec, če bi bila urejena. Turjak elno že obnavljajo, vendar bi bilo treba vanj vložiti veliko denarja, ki se pa prav gotovo obrestoval. Grad leži v zelo lepi in romantični kolici, sredi gozda in je možnost izletov v okolico. Je ravno prav odmaknjen od glavne ceste, da je v miru in obenem lahko dostopen, saj le nekaj 600 metrov makadamske ceste do njega. Grad bi bilo mogoče urediti po vzorcu nekaterih gradov na Zahodu, ki so urejeni v luksuzne hotele. Turjak je namreč arhitektonsko zelo privlačen, mogočna graščina pa že sama od sebe vabi, posebej malce bolj romantične izletnike. Privlačnost poveča zgodovina mo-

gočnih Auerspergov gospodov Turjaških, srce enega zadnjih Turjačanov, shranjeno v špiritu v kapelici

Vreden ogled — znameniti baročni vodnjak v Polhovem Gradcu.

nedaleč od gradu, mogočno več sto let staro drevo, ki ga opeva že Prešeren itn. V gradu bi bilo mogoče urediti restavracijo, hotel, v obsežnih kletih bar, poleti mogoče celo letne viteške igre kot jih imajo npr. v avstrijski Ostrovici itn. Možnosti je skratka neštete, le primerne investitorja bi bilo treba najti. Denar bi bil nedvomno dobavo naložen, saj so znani primeri investicij v gradove (v hotele!) v Sloveniji, ki so se pokazale kot zelo uspešne npr. Otočec, Mokrice, Snežnik itd.

Za obnovo turjaškega gradu so tekli že nekateri razgovori s Slovenijanim, vendar žal niso bili uspešni.

Zelo lepo bi bilo mogoče izkoristiti v turistične namene tudi grad v Polhovem Gradcu. Urediti bi ga bilo

mogoče tudi v restavracijo, ki bi bila nekje tudi izhodna točka za izlete proti Črnemu vrhu in v Polhograjske Dolomite, ki so vedno bolj zanimivi. Tam je naravni park, rezervat, ki bo vedno bolj privlačen, ker bo narava ostala nedotaknjena. V občini je precej terenov, ki bi jih lahko uredili v privlačna smučišča, ki bi bila še posebej zanimiva zaradi bližine Ljubljane. Seveda bi bilo treba urediti vlečnice, dostop in seveda kak lokal, kjer bi bilo mogoče dobiti vsaj čaj. Urediti bi bilo treba tudi

neizkoriščena šola, ki je zapuščena in bi jo bilo mogoče preurediti.

Kar zadeva zimski turizem pa je nedvomno najbolj privlačna Rakitna. Na Rakitni bi bilo treba urediti načrte, ki so bili izdelani že pred leti, vendar so ostali neuresničeni. Ponovno bi bilo treba usposobiti zimski športni center z vlečnicami in drugimi objekti. Cesta je dobro pluzena in pojmoma lahko dostopna.

Rakitna nudi obširne možnosti tudi za rekreacijo poleti, le urbanistično bi bilo treba Rakitno urediti, pa tudi komunalno seveda. Zrak na tej višini je tudi primeren za bolnike, saj je na Rakitni tudi srednjevišinsko klimatsko zdravilišče.

Velike možnosti so povsod za razvoj izletniškega turizma in seveda tudi kmečkega turizma. Istočasno pa bi bilo treba usposobiti za številčnejši turizem Kurešček in planinske domove v občini.

Položaj turizma v občini torej ni posebno rožnat, kljub velikim možnostim, ki jih nudi narava. Ker za turizem ni dovolj le narava, pa bo treba precej investirati v njegov razvoj. Za to je treba čimprej poiskati ustrezne investitorje in začeti z razvojem turizma, izdelati pa je treba tudi podroben program razvoja. Turistični priliv je lahko znaten vir dohodkov, kar nedvomno pospešuje razvoj občine. Pri turizmu v naši občini pa je treba imeti pred očmi tudi dejstvo, da je zaradi bližine lepih predelov samemu centru možnost za razvoj poceni turizma, saj niso visoki stroški s prevozi in so torej lepe možnosti tudi za delavski turizem. Zato se bo morala naša občina na tem področju v prihodnje znatno angažirati.

MILOVAN DIMITRIČ

avtobusne zveze. Take možnosti so proti Črnemu vrhu, Krimu, kot tudi proti Grosupljemu in nad Velikimi Laščami. Izredna prilžnost bi bila Krvava peč, ki je le 32 km oddaljena od Ljubljane, tereni pa so izredno lepi. Tam je 17 lepih posestev, ki pa so skoraj povsem zapuščena, saj živi na njah le 21 ljudi. Tam je tudi

Kolišča na Barju v prihodnosti

Občinska skupščina si prizadeva ustvariti pogoje za delavski turizem

Na razvoj turizma v občini Ljubljana Vič-Rudnik računajo že mnogi vrsto let. Kakšni so realni načrti in v katero smer bo prvenstveno usmerjen razvoj turizma v tej občini, smo se razgovarjali z načelnikom oddelka za gospodarstvo in članom izvršnega sveta občinske skupščine Jankom Šolmajerjem.

„Za našo občino je najbolj zanimiv kmečki turizem. V to smer bomo tudi precej vlagali. Zakaj, je jasno: bližina Ljubljane in privlačna narava.“

Na Rakitni bi lahko bil po mojem mišljenju turizem bolj pospešen. Rakitna je zanimiva za kratke izlete, predvsem enodnevne. Toda tudi za take izlete je treba urediti nekatere stvari, ki jih tudi bomo skušali spraviti v red. Kot prvo stvar bi bili treba urediti vodovod in kanalizacijo, s čimer bomo poskrbeli vsaj za minimalne higienske pogoje.

Na Rakitni je sedaj že vrsta vikendov, ki pa so zgrajeni na črno. Dovoljenja za njih ni mogoče dobiti, ker urbanistično Rakitna ni urejena, možno pa tudi ni dobiti komunalnih priključkov, ker tega omrežja ni. Rakitna nudi široke možnosti za rekreacijo in je dosegljiva tudi delavcu in sploh vsem tistim slojem, ki imajo nizke dohodke. Vsak si namreč ne more privoščiti izletov v tujino ali na morje in ne vem kam še. Tudi za zimski čas je zanimiva Rakitna, le smučišča bi bilo treba spet urediti. Mnogi bi se odločili za njo, mnogim pa bi omogočili z ureditvijo smučanje. Zato se bomo trudili, da bi Rakitno čimprej uredili in tako omogočili rekreacijo tudi tistim s plitvimi

žepi. Tudi v bodoče bo pozimi cesta redno pluzena, in bo tako zlahka dostopna. Že sedaj mnogi Ljubljančani hodijo pozimi in poleti na Rakitno.

Pozornost bomo posvetili v naših programih razvoja turizma tudi jezeru v Podpeči, ki je zanimivo zaradi ribolova. Za ribolov zanimiva področja imamo še tudi drugje. V Želimljah npr. je mogoče loviti postrvi, ki so pravzaprav že redkost, saj v kalnih vodah blizu Ljubljane.

Z lovom pa stoji zadeve slabše. Zajcev skoraj ni več nikjer. Tudi divjih rac in gosi, ki so bile prej stalno na našem področju, ni več.

Prav gotovo bi bilo turistično zelo privlačno, če bi uredili načrt o kolišču, ki so ga nameravali postaviti na Barju. Tako kolišče bi bilo prava turistična atrakcija, saj bi bilo edinstveno pri nas, pa verjetno tudi v Evropi. Ko bodo izdelovali prostorski načrt Ljubljanskega barja, bodo verjetno spregovorili tudi o tej odlični zamisli. Ko bodo pogodžovali s topoli okoli 300 ha barja, bi bilo mogoče uresničiti tudi to idejo.

Ves nadaljnji razvoj turizma v naši občini bomo urejevali v okviru družbenega plana. V teh mejah iščemo tudi investitorja za hotel ob Tržaški cesti, razmišljamo pa tudi o hotelu ob Dolenjski cesti.

Naredili bomo obširnejši splošen program, kasneje pa še konkreten program. Naše osnovno vodilo pa bo urediti čimveč takih objektov, kjer bo moč razvijati delavski turizem. Naša usmeritev je torej turizem za delavce.“

M. D.

Kmečki turizem počasi prodira

Tako imenovani kmečki turizem je namreč vse bolj zanimiv, posebej še ker težijo k tej obliki turizma v veliki meri prebivalci velikih mest, kjer pogrešajo zelenje. Tako si tudi že mnoge slovenske družine, posebno pa še iz „betonirane“ Ljubljane zažele vsaj nekaj dni letno preživeti v zelenju na deželi. Za tak dopust pa ima naša občina odlične pogoje. Obsega pa tudi veliko število kmetijskih predlogov, kjer so naravnost idealni pogoji za razvoj kmečkega turizma. Pomembna je bližina sami Ljubljani, za kmetije pa pomeni napredek in boljše finančno stanje, saj je taka oblika turizma lahko postopranski zaslužek marsikateremu kmečkemu gospodarju.

V naši občini imamo obširne predele, ki so še povsem kmetijski in kjer so odlične možnosti

za kmečki turizem. Taki predeli so v Polhograjskih Dolomitih, Črni vrh, vasi okoli Dolometa, Gradca, Krvava peč, Rob, Želimlje, nad Velikimi Laščami, okolica Turjaka, različne vasi pod Krimom itn.

V naši občini so se že odločili, da bodo intenzivno pospešili kmečki turizem v bližini Kureščka in Velikih Lašč. Občinska skupščina se zelo zanima za ta razvoj in je pripravljena nuditi tudi nekaj sredstev v obliki kreditov. Nekaj denarja za te namene je že pripravljena.

Na polhograjskem območju so že pričeli z načrtovanjem in tudi urejanjem sob za kmečki turizem. Za tak turizem so lepe možnosti, saj je kraj blizu Ljubljane, mnoga opuščena posestva pa bi lahko preuredili za to vrsto turizma.

M. D.

Tovariši, spočijte se, čaka nas mnogo dela!

Smo že sredi počitniške sezone! Ljubljana se prazni, ponekod so že začeli kolektivni dopusti in stroji v tovarnah so povsem utihneli. Na ulicah srečujemo vse več turistov, ki jih zanima vse in vprašujejo o vsem mogočem. Cesta proti morju nenehno brni in ponoči je kakor da bi stekla razžarjena reka proti morju. Zdaj garajo gostinci, saj je njihova sezona dela za višku. Sobe so zasedene, avtomobilski campingi kot živo mravljišče.

Da, pri tolikih tujcih, kam se bo dal naš delovni človek? Široko paleto možnosti letovanja nudi ALPE-ADRIA, za 7 in 10 dni, v Novem gradu (od 1070 din dalje na odraslega in po popustom za otroke), v Hercegovem v hotelu Riviera in pa v Medulinu v hotelu Mutila. Tudi zdaj že ugledna agencija ATLAS nudi ugodno letovanje v svojih bungalovih na Špadičih, Adrii in Laguni — vse v Poreču! Paket obsega 8 in 10-dnevne počitnice od 750 do 1050 dinarjev in tudi tu je popust za otroke. Poleg tega pa lahko s to agencijo poletite na počitnice tudi v Španijo.

Številni delovni kolektivi pa med počitnicami domujejo v svojih počitniških hišicah. Tako kolektivi Iskre, Ilirije, Utensilije, Tobačne tovarne, Hoje in Ljubljanskih mlekar.

Za delavce HOJE je poskrbljeno v Pelegrinu pri Umagu, kjer imajo svoje hišice. Letos je tako veliko zanimanje, da morajo skrajšati bivanje v hišicah z 10 na 7 dni. Prav tako je naraslo zanimanje za hišice v Selcah in v Portorožu ter Strunjanu. Sindikalni delavci so ponekod najeli celo zasebne sobe za svoje delavce. Delavci Hoje pa bodo lahko del počitnic prebili tudi v svoji koči na Krvavcu. In drugod? Oglejmo si, kako so poskrbeli za letovanje delavcev v Ljubljanskih mlekarah! Letovali bodo v svojih hišicah v Umagu — 24 družin v počitniškem naselju Zlatorog in poleg hišic so za letovalec še šest avtomobilskih priklopnih hišic pri IMV Novo mesto. Tudi v IGO smo povprašali — imajo dvoje prikolic in še nekaj najetih sob. In kako ste vi letovali? Sporočite nam svoja doživetja in tako boste dvakrat letovali.

J. DERNOVŠEK

Turjak obnavljajo

Grad Turjak je bil mnoga leta privlačna izletniška točka v naši občini, sedaj pa je to vse manj. Že leta grad ni več niti minimalno urejen, niti dostopen kot celovita stavba, temveč le kot ruševine. Zavod za spomeniško varstvo je dolgo časa iskala botra, ki bi bil pripravljena financirati obnovo gradu, pa ga niso našli. Bile so nekatere obljube, vendar le do trenutka, ko so zainteresirani zagledali grad in uvideli, kakšna sredstva bi bila treba vanj vložiti. Zato je graščina propadala.

Pred časom pa so jo le začeli obnavljati. Zavod za spomeniško varstvo se je odločil za to investicijo, ki pa je namenjena bolj za vzdrževalna dela kot za kaj drugega. Streha na gradu je nova in zidovi vsaj malce zavarovani. Nova so vhodna vrata, kot tudi lep portal. SGP Grosuplje, ki obnavlja grad, je precej uredilo tudi že v notranjosti. Za dokončanje obnovenih del in ureditev gradu pa bo treba še precej časa in še mnogo več denarja. (Foto: M. Dimitrič)

Kdo ve za zra?

Redkokomu v naši občini, pa tudi Slovencu je znano, da hrani turjaška kapela posebnost, ki bi jo bilo mogoče turistično izkoristiti. V kapeli sredi pokopališča, ki je oddaljena dober kilometer od turjaškega gradu, je spravljeno srce enega zadnjih Turjačanov, ki so po svetu bojevali bitke. V posebni niši z vrati polni okraskov je steklena posoda, ki je neprodušno zaprta. V tej posodi je v Gaetu, Zelel je, ko je umiral, da bi vsaj srce prinesli v domačo temveč v špiritu, ki ga počasi zmanjkuje, saj kljub neprodušnosti posode ni moč odpreti, saj bi sicer vse razpadlo. Tako ta znamenitost propada. Ogladati si jo pride le malokdo, saj le redko kdo vanjo, čeprav je nedvomno zanimivost s prizvokom časov romantike iz velikih bitk, plemičev in prejšnjega stoletja.

M. D.

Ko so obiskali Raščico, so mladi Bazovičani tudi zapeli.

Na Raščici so zaorali ledino

Ko so lani v deloval oče Derendingenu, kjer je nemoval oče slovenske književnosti Primož Trubar in kjer je pokopan, odkrili doprni kip temu pomembnemu Slovencu, so se slovenski udeležili tudi vaščani Raščice, Trubarjevega rojstnega kraja. Ta obisk je bil povod, da so Raščičani sklenili ustanoviti organizacijo, ki naj bi pomagala tudi doma širiti sloves njihovega velikega rojaka. In sklep je postal dejanje — januarja letos so ustanovili turistično društvo, ki je močno zaživelo in se lahko že pohvali z začetnimi uspehi.

Raščico sicer že zdaj obiskujejo mnogi častilci Primoža Trubarja, predvsem še mladina, saj je tu vsako leto velik obisk šolarjev iz vse Slovenije. Prav zaradi tega so člani turističnega društva, teh pa je 60, kar dokazuje resnično zavzetost vaščanov, odločeni najprej urediti okoli Trubarjevega spomenika in celotno vas. Poleg tega bodo naprosili nekatere slaviste, da bi vaščanom nekajkrat predavali o življenju in delu Primoža Trubarja, to pa bo pripomoglo, da bo lahko vsak Raščičan obiskovalce njihove vasi vsaj delno seznanil s svojim velikim rojakom. Vas, ki ima komaj 27 hiš, seveda ne razpolaga s posebnim prostorom, v katerem bi uredili vsaj skromno spominsko sobo, kot je to

na primer ponekod drugod, zato je tudi to ena od prihodnjih malog turističnega društva. Za zdaj mu je prostor odstopilo vaško gasilsko društvo, vendar zgolj za društvene seje.

Med gosti, ki jih je turistično društvo doslej lahko že pozdravilo na Raščici, so bili pastor Detling iz Derendingena, mnogi slovenski literati in prevajalci ter kot ljubi obiskovalci učenci slovenske šole v Bazovici pri Trstu, kjer so šolo poimenovali po Trubarju in mu na šolskem dvorišču tudi odkrili doprni kip. Tudi slovenski ob odkritju tega spomenika so se udeležili člani turističnega društva. Otroke in njihove starše z Bazovice pa so med obiskom v Velikih Laščah pozdravili tamkajšnja mladina in njihovi učitelji. Ob tej priložnosti so laščanski otroci izvedli enourni kulturni program, bazoviški šolarji pa so zapeli dve pesmi, od katerih je bila ena posvečena prav Primožu Trubarju.

Turistično društvo na Raščici je torej zaoralo ledino, za kar mu gre vse priznanje. Se posebno pa je razveseljivo, da v društvenem delu zelo prizadevno sodeluje mladina, kar je porok, da bo raščansko turistično društvo v prihodnje dosegalo še lepše uspehe.

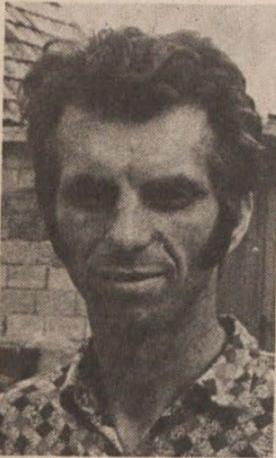
FRANCE MODIC

Med gosti na Raščici je bila tudi delegacija iz mesta Derendingen, kjer je pokopan oče prve slovenske knjige.

Želja po široki, sivi cesti

Največja želja prebivalcev Želimelj je že dolga leta cesta. Sedanja je namreč ne le slaba makadamska, temveč tudi tako ozka, da je srečanje na njej skoraj nemogoče. Zato je dnevno nekaj ur tudi osmerna, v tistem času, ko vozi po njej avtobus. Ker je cesta tako občasno zaprta, je to zelo neugodno, pa tudi nevarno, saj je mimogrede mogoče spregledati znak in nesreča je tu.

Zadevo skušajo prebivalci reševati tudi sami s pomočjo občinske skupščine. Cesto želijo razširiti in z deli so začeli že pred časom. Prvi rezultati so že vidni, saj je cesta zadnje kilometre pred Želimljami že pravcavata avtocesta, čeprav še vedno makadamska. O prizadevanjih vaščanov za novo cesto smo se pogovarjali s predsednikom KS Želimlje JANEZOM PAZNERJEM.

„Cesta, ki jo gradimo, bo še enkrat širša kot prejšnja, točneje 5,5 metra bo široka. Posebej pa bomo še uredili bankine in na vse to položili asfalt. To so naše želje, finančne zmožnosti pa so mnogo manjše. Precej smo se že menili o asfaltu, pa ne vemo, kako bo šlo. Posebna delegacija je šla zaradi tega asfalta že na občino, pa so tudi tam v finančnih težavah. Obljubili pa so, da bodo do jeseni našli v kakšnem skladu nekaj denarja, če ne pa prav gotovo prihodnje leto. Naša želja je bila to že pred petimi leti, pa je doslej kljub vsem prizadevanjem nismo uspeli uresničiti. Vsa marljivost in prostovoljno delo ne pomagata dosti, če ni vsaj nekaj denarja.

Vsaj tako cesto bi radi imeli, da ne bi bilo časovnih omejitev, da bi lahko stalno vozili po njej, ne pa da moramo čakati, ko gre avtobus. Da bi te razmere uredili smo sklenili razpisati referendum za samoprisevek. 140 tisočakov smo zbrali, občina pa je primaknila 250.000 in začeli smo graditi. Dela izvaja GG Ljubljana, ki je tudi samo prispevalo za to cesto 20 tisočakov.

Zeleti smo tudi sami prostovoljno z delom pomagati, pa to tehnično ni bilo smotno. GG je namreč poslalo svojo gradbeno ekipo s stroji in v tako organizirano delo se težko občasno vklopi posameznik za nekaj ur prostovoljnega dela. Gradnja te ceste je za našo KS, ki je najmanjša v občini, precejšnja obremenitev, vendar bomo sčasoma tudi ta problem rešili. Delali bomo in se trudili, pa bo!

Saj prej cesta ni bila tako slaba, dokler niso gradili verske šole tu v naši vasi. Tedaj so vozili gradbeni material za to šolo in so cesto grozno uničili. Ni bila primerna za tak promet. Mi moramo pa sedaj to popravljati. Precej nam sedaj uničujejo cesto tudi avtobusi s cerkvenimi izletniki, ki prihajajo pogosto v versko šolo, pa tudi promet z osebnimi vozili je močan. Če tega ne bi bilo, bi bila cesta precej boljša, saj naši vaščani ne vozijo toliko,“ nam je ob zaključku povedal Janez Pazner.

M. DIMITRIČ

Želijo graditi, pa ne smejo

V zadnjem času je poraslo zanimanje za doseljevanje v Želimlje oziroma za novogradnje, vendar zaenkrat ostaja le pri zanimanju, ker ni možno dobiti gradbenega dovoljenja. Na KS Želimlje zatrjujejo, da imajo težave z urbanizmom, ki ga kroji za Želimlje LUZ. Na KS je trenutno 12 vlog za gradnjo hiš, vendar prošnjam ne morejo ustreči. KS se zavzema za določen red, kar je nujno, vendar se obnem zavzemajo tudi za to, da bi lahko občani gradili. Jasno, da ne vsak po svoje, ker so potem problemi s komunalnim urejanjem.

Kaj meni o tem problemu predsednik KS Želimlje Janez Pazner? „Mi smo za to, da se odobri gradnja, seveda načrtna. LUZ je doslej vse vloge zavrnil, ker Želimlje po njihovem niso zazidljive. Urbanistično namreč niso obdelane. Na LUZ so prosilcem rekli, naj se obrnejo na občino, da je odvisno od nje. Zato so sedaj vloge še enkrat na občini. Pri nas je zazidljiv del Želimelj, oziroma ozemlja, ki spada pod to našo KS. Tam stojita dva vikenda, za katera sta lastnika pred časom izsilila dovoljenje s svojim vplivom. Tam nima smisla graditi, saj zemljišče skoraj ni dosegljivo, ker je preveč od rok. Zato se zavzemamo, da se tudi bližje cesti dovoli zazidava, ki pa mora biti urejena.“

M. D.

Odslej trden most

Do Skopačnika, zaselka nad Želimljami je sedaj mogoče varno priti tudi z avtom. Sedem hiš je bilo do nedavnega le težko dostopnih, saj je bil lesen most skoraj porušen, cesta pa tako slaba in strma, po dežju pa sploh le hudourniška struga. Prebivalci tega zaselka pa so pot in most uredili sami s prostovoljnim delom. To je zelo lep uspeh, če pomislimo, da so v teh sedmih hišah le še štiri gospodarstva in da je treba za tako cesto in most precej delati. Marljivi prebivalci pa so s prostovoljnim delom naredili vse, občinska skupščina jim je pomagala le s 25 tisočaki dotacije za gradbeni material, delali pa so vse občani sami.

Cesta in most sta že skoraj dokončana. Mostu manjka le še ograja, tako da sedaj ponoči za pijanca ni ravno varen, cesta pa je treba malce posuti. Prebivalci Skopačnika zatrjujejo, da bodo vse to takoj uredili, le da morajo dobiti gradbeni material, ki jim trenutno ni dosegljiv.

M. D.

Skopačnik je žejen

Skopačnik, ki sicer ima sedaj nov most in cesto, pa se bori s težavami zaradi preskrbe z vodo. Vodovod je zastarel, saj je star prek 60 let in že razpada. Preskrba s pitno vodo je zato izredno slaba, kar gotovo ne vpliva posebej stimulativno na mlade, ki naj bi ostali na teh posevstvih. „Če ne bo vode, bodo mladi ušli,“ menijo prebivalci Skopačnika in zaskrbljeno ogledujejo svoj zaselek. Letos so planirali v proračun KS denar za obnovo vodovoda za Skopačnik, pa ni bilo denarja. 20 tisoč bi potrebovali, vendar jih niso dobili, ker je toliko potrebe, denarja pa tako malo. „Če bi ta denar dobili, bi že letos lahko naredili nekaj,“ pravi predsednik KS Želimlje Janez Pazner, „sicer nam bo prej vsa mladina ušla.“

M. D.

Dolenjka v novi preobleki

Pravo veselje za naše voznike je dejstvo, da imamo pri nas turistično sezono. Tedaj se namreč vsaj nekaj naredi na naših cestah, ker se le redko kdo spomni kakšno razkopavanje izven te sezone. V okviru teh sezonskih prizadevanj lahko uvrstimo tudi prepotrebno obnavljanje Dolenjske ceste.

Dolenjsko cesto že dalj časa rekonstruirajo, nov asfalt pa polagajo okoli dva tedna. Ojačitev vozišča izvaja Cestno podjetje Ljubljana. Ceste pa niso le ojačali z novo plastjo asfalta, temveč so jo tudi razširili. Pločniki so sedaj ožji, saj so robnike prestavili bolj na notranjo stran. Cesto bodo obnovili do Lavrice, do novega asfaltnega traku. Kakšna je bila doslej Dolenjska cesta od Lavrice do Ljubljane, je bolj ali manj jasno vsakomur. Če komu ni, potem naj povemo, da je bila milo rečeno grozna, saj je bila skrpana kot beračeva malha. Investitor obnavljanja Dolenjske ceste je republiška skupnost za ceste.

Dolenjska cesta bo tudi po tej obnovi ostala dvopasovna. Obstajala so namreč različna tolmačenja različnih organov, da je Dolenjska cesta štiripasovnica itn. Zaenkrat bosta torej dva pasova, dokler ne bodo urejeni dovozi na cesto. Ko bodo urejeni dovozi in izvozi, pa bo Dolenjska cesta postala štiripasovna. Dovoz in izvoz bo potem na tej cesti dovoljen le z desne strani. Zato je treba čimprej urediti stranske dovoze in stranske ceste, tako, da bo lahko promet nemoteno potekal. Na Dolenjski cesti bo treba urediti tudi štiripasovne semaforje.

Avtobusne postaje bodo poslej na Dolenjski cesti izven vozišča. Rekonstrukcija Dolenjske ceste bo končala preklinanje šoferjev zaradi slabega cestnišča, ne bo pa rešila prometne zmede. Tudi štiripasovna Dolenjska cesta pri uvozu v mesto ne bo pomagala zaradi ozkega grla, to je Karlovskega mostu. Ta prometni čep bo namreč ostal še potem, ko bo Dolenjska cesta že zdavnaj popravljena in razširjena.

M. D.

Združitev 5 TOZD

V Mercatorju je bil pred kratkim podpisan samoupravni sporazum o združitvi temeljnih organizacij „Jelka“ Gornji Grad, Veleblagovnica Beograd, Litija, Polje in Logatec v Skupnost TOZD Detalj Ljubljana, Aškerčeva 5. Pred tem je teh pet TOZD tvorilo eno TOZD Detalj. V uresničevanju ustatnih dopolnil pa je bilo iz teh na novo organiziranih pet TOZD.

V okviru skupnosti bodo opravljali organizacijsko-kadrovske posle, nekatere komercialne posle, urejali pa bodo tudi vprašanja skupnega izobraževanja – osmonega in dopolnilnega. In končno, te TOZD združujejo na ravni skupnosti vse administrativne in nekatere pravne posle.

MILE BITENC

Asfalt in tiri vzporedno

Sedaj ko obnavljajo Dolenjsko cesto in jo pripravljajo za štiripasovno vpadnico, ki bo imela izvoze in dovoze le z desne strani, je treba pospešeno reševati vprašanje Ceste ob dolenjski železnici. Ta cesta je sedaj makadamska, ponekod je celo prekinjena itn. Cesto ob železnici je treba sedaj čim prej urediti v celotni dolžini, ker bo prevzela del prometa po obnovi Dolenjske ceste ob železnici. Ker na Dolenjsko cesto ne bo mogoče več zavijati na levo, bo treba priti na Dolenjsko cesto pri semaforju v križišču. Do tam pa naj bi vsi tamkajšnji prebivalci vozili do Ceste ob železnici, ker ni mogoče reševati tega z nadvozi ali podobnimi rešitvami. Da bo zmožna „požirati“ tak promet in da bo sploh možna vožnja po Cesti ob železnici jo je potrebno asfaltirati. Kdaj bo to izvedeno, še ni znano, je pa povsem odvisno od občinske skupščine Ljubljana Vič-Rudnik oziroma njenega ustreznega sklada, saj je investitor za to gradnjo glede na kategorijo ceste občina. Kdo bo investitor, občina ali sklad se je treba še dogovoriti. Ko bo Cesta ob dolenjski železnici rekonstruirana, bo navadna dvopasovna asfaltna cesta. Kdaj bo vse to izvedeno, je odvisno od denarja, ki ga ni imela občina.

Z rekonstrukcijo Dolenjske ceste in obnovi Ceste ob dolenjski železnici bo treba iskati povezavo tudi na Galjevico, ker na levo na Dolenjsko cesto ne bo mogoče zavijati.

Če bi bil že zgrajen nov Karloški most, bi lahko Cesta ob dolenjski železnici znatno razbremenila tudi novo Dolenjsko cesto. Tako pa bo prometna gneča pri uvozu v mesto ostala, dokler ne bo zgrajen novi prepotrebni Karloški most.

Požirati prah ali ne?

Vprašanje asfaltiranja oziroma ureditve Večne poti do Zoološkega vrta je že na dnevnem redu prebivalcev ob tej cesti. Prah, ki ga morajo požirati tamkajšnji prebivalci, je neznosen. Očitki, da cesta še ni asfaltirana, letijo na vse strani. Kako je z zadevo?

Lani je občinska skupščina že imela pripravljenih 20 tisočakov za pravo cestišča in asfaltiranje Večne poti. Ker je povsod zmanjkovalo denarja in ker ni bilo še vse dokumentacije, so to odložili. Kasneje se je pokazalo, da lokacijskega dovoljenja za tako asfaltiranje sploh ni, ker ga ni mogoče dobiti. Republiška skupnost za varstvo okolja namreč ni pripravljena dati soglasja k tem delom, ker so mišljenja, da mora biti Večna pot pespot in torej zaprta za ves promet. Kot pespot pa lahko ostane makadamska. Skupnost za varstvo okolja ne dovoli tega posega motorizacije v zelenje Ljubljane in zato ni mogoče asfaltirati.

Ker republiška skupnost za varstvo okolja ne izda soglasja za asfaltiranje, LUZ ne more izdelati lokacijske dokumentacije, pa tudi dovoljenja za gradnjo ni mogoče dobiti. Projekti so sicer že vsi narejeni, pa tudi denar je občinska skupščina že zagotovila za letošnje leto. Občina ima pripravljenih za asfaltiranje te ceste 400 tisočakov. Cesto bi bilo treba asfaltirati od Kikljeve ceste do Ceste XV. Vse bi se dalo urediti tudi tako, da bi bilo vozišče asfaltirano in hkrati še pespot.

Prerekanja okoli tega: asfaltirati ali ne asfaltirati, se nadaljujejo, prebivalci ob Večni poti pa požirajo prah. Skrajni čas je, da se odgovorni dogovore, kaj bodo storili. Ali naj cesto asfaltirajo, da ne bo več prahu, ali pa jo naj zaprejo za ves promet, da vozila ne bodo dvigovala prahu. Sedaj so namreč prebivalci ob tej cesti v brezupnem položaju, bližajo pa se prašni letni dnevi.

M. DIMITRIČ

V PRIHODNJE VEČ DENARJA ZA ORGANIZIRANO VZDRŽEVANJE CEST!

Ceste v nezavidljivem položaju

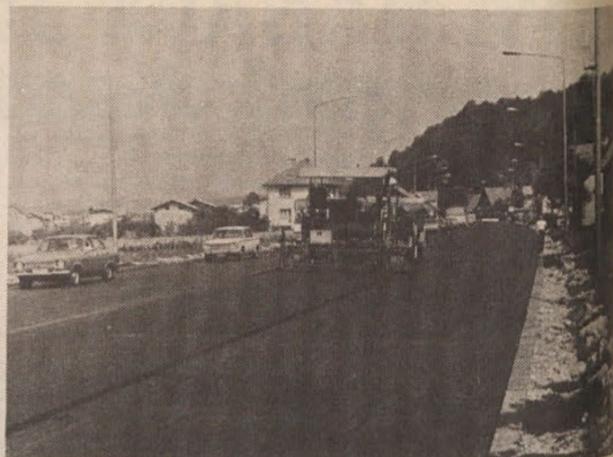
Priče in tvorci smo velikanskih sprememb naše družbe, ki prehaja v moderno industrijsko družbo. Ta nagli razvoj pa ne bi bil mogoče, če ne bi istočasno razvijali tudi prometa, zlasti še cestnega. Za to so potrebne dobre, solidno grajene in vzdrževane ceste, ki dovoljujejo transport najtežjih bremen in ki so dovolj široke za varen promet.

Lahko trdimo, da je tudi na območju naše občine porast števila motornih vozil enak ali močno podoben porastu vozil na območju mesta Ljubljane (15 do 30 odstotkov letno). Ta trditve je utemeljena, če upoštevamo še močan porast stanovanjske gradnje in priselitev v istem obdobju.

Vzporedno z naraščanjem prometa bi morala rasti tudi vlaganja v modernizacijo in vzdrževanje cest. Vemo pa, da temu ni tako. Za osnovno dejavnost, to je vzdrževanje cest na vseh nivojih, že vseskozi primanjkuje finančnih sredstev, oziroma jih enostavno ni bilo. Ceste, neprimerno grajene za naraščajoče obremenitve in sodoben promet, se vedno hitreje uničujejo ter so nekatere skoraj v popolnem razpadu.

Res je, da smo po osvoboditvi zgradili mnoge nove ceste in ulice, obnovljenih je bilo mnogo objektov, vendar nihče ni računal na tako močan porast prometa in na tako hude obremenitve cest. Tudi v novejšem času zgrajene ceste zaradi pomanjkanja finančnih sredstev gradijo v nezadostni utrditvi z elementi, ki ne ustrezajo niti tehničnim pogojem. Vzemimo npr. cesto Vrzdenc – Šentšof, zgrajeno v letih 1960–1970 z majhnimi sredstvi in brez potrebnega tehničnega nadzora. Grajena je bila z elementi gozdne ceste, vendar s premalo utrditve. Ko je po njej pričel voziti avtobus, je cesta propadla, tako da so stroški vzdrževanja vsako leto zelo visoki. Podobnih primerov je še več, pravzaprav na vseh cestah, na katerih so bile v zadnjem času uvedene nove avtobusne proge. Posebno kritične so: Ig – Golo – Rob, Rob – Knej – Karlova, Ig – Iška Loka – Matena – Tomišelj – Vrbljenje, Črnovaška itd.

Dolžine oziroma vozne površine cest iz leta v leto naraščajo nezadržno zaradi intenzivne stanovanjske gradnje. Legalizirana in organizirana novogradnja stanovanjskih sosesk sicer zadnje čase delno prispeva k izgradnji in modernizaciji cestnega omrežja, vendar pa med časom gradnje gradbena pod-

Dolenjsko cesto – drugo največjo vpadnico v naši občini – so dnevi na novo „preoblekli“

Želijo trgovino in še kaj

Niko Valjevec – direktor šole v Velikih Laščah ter predsednik tamkajšnje KS nam je v razgovoru omenil nekatere probleme, ki so specifični za Velike Lašče in okoliške kraje. Pogovor je potekal v stari zgradbi šole, ki je sedaj preurejena v otroški vrtec. Nekoliko višje na robu Lašč pa je postavljena nova osnovna šola. Z ureditvijo zvez z Ljubljano (vsake pol ure pripelje avtobus) so rešili tudi problem stanovanj za vzgojiteljice, ki je bil zelo pereč. Sedaj se namreč učitelji lahko vozijo v Lašče iz Ljubljane. V okviru šole so uredili tudi prehrano za vse učence, ki pa bi morala biti še okrepjena. Pereča je oskrba z prehrabeniimi artikli in zato težko zagotovijo preprostost prehrane, ki bi bila potrebna. V kraju so namreč samo manjše kmečke trgovine in n nobene večje samopostrežbe.

Krajevna skupnost Velike Lašče obsega enainštirideset vasi, ki so raztresene na obsežnem področju. Vzdrževanje in obnavljanje poti je do sedaj zahtevalo precej stroškov, vendar so sedaj ta problem rešili tako, da lahko vse kraje obišče zdravnik, gasilski avto ali veterinar. Zdal pripravljajo tudi dokončno rešitev izgradnje vodovoda, pri katerem sodelujejo občani s prostovoljnim delom in sredstvi. Ceste in vodovod predstavljajo osnovno strukturo, ki šole omogoča nadaljnjo izgradnjo. V ta namen so porabili večino razpoložljivih sredstev. Kmetijska zadruga je uredila večji objekt za zbiranje suhe robe in skrbi tudi

za prodajo. Prav pa bi bilo, če bi samem kraju uredili tudi prodajo artiklov suhe robe, kar bi bilo pomembno tudi s turističnega vidika. S pospeševanjem izdelovanja robe so v občini rešili marsikateri socialni problem. Preko zadruga kmetje nabavljajo tudi reprodukcijski material. Zadruga sedaj skrbuje kmetom posojilo za obdelavo hlevov in tako so se zopet deloma mlajši kmetovalci oprjeli delu na zemlji. Sedaj razpolagajo kmetje že z trintridesetimi traktorji in ključki. Večina mladih pa še vedno odhaja iz teh krajev, ker ni v bližini nobenih večjih industrijskih objektov. Tudi kmečki turizem je še v začetkih, vendar bližina Ljubljane znana privlačnost Lašč in okolice zagotavlja, da se bo sedaj, ko so urejene cestne zveze med številnimi vasi, tudi tu premaknilo na boljšo stran.

V Laščah in okolici je mnogo različnih in kulturno zgodovinskih pomembnih dokumentov. Bodo v nedeljo 26. maja pri Rašico, rojstni kraj Trubarja, skovalci iz Tuebingena, iz Zagrebja in iz Trubar pokopani, da bi obisk Rašici. Raščani so bili namreč v Tuebingenu ob priliki lanskim slav in so doživeli izredno prijeten sprejem. Obisk bo sovpadal s otvoritvijo slovenske šole v Baselu pri Trstu, ki se bo imenovala po možu Trubarju. Otvoritve se bodo udeležili tudi Raščani. V zadnjem času so obnovili tudi ljeve kose, ki je sedaj tak, kot tedaj, ko o njem pisal Levstik. Za dokončanje obnovitev in ureditev vseh kulturno zgodovinskih objektov pa trenutno ni dovolj sredstev. Vendar je prišla želja, da čimprej rešijo ta problem, kar bo gotovo privabilo v te kraje več obiskovalcev.

Ob zaključku nam je Niko Valjevec dejal, da je zelo važno svetljevanje ljudi, predvsem s spreminjenega načina življenja. Predvsem pa bi morali pri mladih načrtneje privzgjati ljubezen do zemlje in brisati razliko med mestom in vasjo. Trudijo se, da bi pridobili strokovnjaka – agronom, da bi pomagali kmečkemu slovu, ki se čuti zapostavljen. Trudijo se tudi, da bi občanom lahko posredovali več kulturnih vrednot. V Laščah sedaj že deluje glasbena šola, v okviru matične glasbene šole v B. VIŠNOVCI

B. VIŠNOVCI

Konj – žrtev Barja

Nenavadna nesreča se je pripetila vozniku iz Vrbljenj, ki je v matenski cesti blizu križišča z Izansko cesto zašel s konjem v občestni poln vozi. Kljub prizadevanju voznika in konja samega, da bi se izkopljal jarka, se je le čedalje bolj pogrezal v mehko barjansko zemljo in konj je utopil. Voznik je utrpel 12.000,00 din škode.

Ing. A.

Sprejet je nov zakon o gozdovih

Po uspešni javni razpravi je bil v republiški skupščini starega sklica v zadnjih pomladanskih zasedanjih sprejet nov zakon o gozdovih.

Nov gozdni zakon, kot ga na kratko imenujemo, zapolnjuje vrzel, ki smo jo imeli na tem področju in uvaja red pri gospodarjenju z gozdovi in prometu z lesom. Uvaja nekaj novosti, ki jih prinaša čas in naš družbeni razvoj.

Zakon že v prvem členu govori: Gozdovi so zaklad svojih splošnih koristnih funkcij, dobrina splošnega pomena in so pod posebnim, s tem zakonom določenim nadzorstvom. Lastninska pravica ima v novem zakonu sekundarni pomen. Z zakonom se zagotavlja ureditve v zvezi s splošnimi in skupnimi interesi pri gospodarjenju z gozdovi, določajo osnove izkoriščanja gozdov, ukrepi za trajnost gozdov, postavljajo se merila, na podlagi katerih se gozdovi razglašajo za varovalne ali gozdove s posebnim namenom.

Za splošne koristne funkcije gozdov se štejejo funkcije kot so: hidrološka, klimatološka, higiensko-zdravstvena, turistično-rekreativna, družbeno gospodarska, poučna, znanstveno-raziskovalna in ljudsko obrambnega značaja. Dejavnosti družbenega pomena so: gojenje gozdov, urejanje gozdov, semenarstva, drevničarstva, odkazovanje dreveja za posek.

Da bi gospodarjenje resnično steklo, se organizirajo samopuravne interesne skupnosti po področjih, oziroma ena repu-

bliška. Po novem zakonu gospodarijo z gozdovi delavci in kmetje organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, primarne, mehanske in kemične predelave lesa, ki so zainteresirani za razvoj gozdov in predelave lesa. Podlaga za gospodarjenje z gozdovi so gozdno gospodarski načrti, ki so obvezni za gozdno gospodarske organizacije.

Lastniki gozdov imajo pravico do lesa za neposredno uporabo v njihovem gospodarstvu in gospodinjstvu ter za potrebe domače lesne obrti v okviru donosnih možnosti njihovega gozda. Les mora biti posebno označen, kar opravi gozdno gospodarska organizacija. Imajo pravico do dela cene lesa, posekanega v njihovem gozdu, sodelujejo pri odkazilu ter drugih ukrepih. Smejo grabiti stelje in listje oz. izkoriščati druge gozdne proizvode. Pravica je tudi to, da so redno obveščeni o poslovanju gozdnogospodarske organizacije oziroma obrata za kooperacijo, o uspehu, doseženem dohodku oziroma stroških.

Gozd je tudi možno odprodati po posebnem predpisnem postopku. Lahko se izvede arondacija gozdov, če to narekuje smotnost gospodarjenja. Nadzorstvo nad izvajanjem predpisov gozdnega zakona in gospodarjenjem opravlja gozdarska inšpekcija. Za slabo gospodarjenje in neizvajanje predpisov so predvidene kazenske sankcije.

Ing. Alojz Habjan

Zakon o firmi in imenu organizacij združenega dela med drugim določa tudi obvezne napise za prodajalne. Za prodajalce Mercatorja je značilni zaščitni znak - oranžni „M“. Odslej to ne bo dovolj. Dodati bo treba napis, ki mora vsebovati več elementov. Za primer navajamo naslednje: Mercator Ljubljana n. sub. o. TOZD „Hrana“ Ljubljana o. sub. o. Prodajalna Trg MDB I

Vesti iz KS Trnovo

TVD PARTIZAN: MANJKA VADITELJEV

Dejstvo, da je TVD Partizan zaseden od jutra do večera, pričra med drugim tudi to, da stoji za vso to športno razgibanostjo sposobno vodstvo. Številni športniki pa zahtevajo tudi vodilni kader, ki ga žal v tem društvu pošteno primanjkuje. Upajmo, da bodo ta problem kmalu rešili, saj so imeli prav te dni občni zbor, kjer so se pomenili o svojih najaktualnejših nalogah.

O DELAVSKEM NASELJU NE VEMO NIČ

O nameravani gradnji novega „Hotela za samce“ KS Trnovo ni bila do nedavnega niti neuradno obveščena. Odborniki menijo, da nova funkcija KS zahteva, da občinska skupščina in investitor ta družbeni organ obvesti, kaj namerava graditi na njihovem področju. Taki veliki objekti s povsem specifično sestavo prebivalstva niso le stvar občine in bližnjih sosedov, ampak se tičejo tudi drugih prebivalcev, ker ima KS že zdaj pritožbe prebivalcev s področja KS zaradi neurejenosti samcev, hrupa, ki ga povzročajo, nadlegovanja mimoidočih, obstaja bojazen, da bi postal Hotel za samce leglo novih in novih sporov med KS, občani in bodočim vodstvom naselja Tehnike.

DEVETKA - DALJŠO PENTLJO

Po 21. obrača „naš“ avtobus pri kozolcu. Potniki, ki prihajajo iz železniške postaje, so tako prisiljeni (pogosto obložen s kovčki) hoditi do avtobusa peš. Ali ne bi bilo mogoče, da bi vodstvo mestnega prometa podaljšalo obračalno pentljo mimo kolodvorov do Bavarskega dvora. Razen tega bi lahko Viator resno opozoril tudi svoje šoferje, naj dosledno ustavljajo na avtobusnih postajah. Nema lokrat se namreč dogaja, da peljejo prazni avtobusi mimo čakajočih potnikov. Take primere so opazili na Opekarski cesti pred trgovino Mercator in pri bencinski črpalki.

VZORNI TRNOVSKI GASILCI

Trnovska gasilska organizacija je letos proslavljala jubilejno obletnico svojega obstoja. Ta vzorna organizacija, ki izredno dobro gospodari tudi s svojim premoženjem, je pred kratkim dobila od mestne poklicne brigade skoraj nov gasilski voz.

UREJENO GOSTIŠČE

Gostišče pod Vrbo ne le da ima lepo urejeno notranost, tudi zunaj je vse tako, kot bi si želeli še marsikje. Pred lokalom so položili asfalt, ob zgradbi so posadili drevje in uredili prijeten vrt.

Ob tem pa se vprašujemo, kako dovolj KS Trnovo, da v okolici obratujejo razni vinotoči dvomljive vrednosti? Če je namreč uspelo zapreti gostilno ob Gradaščici, bi bilo prav, da ustrezne inšpekcije temeljiteje nastopajo proti takim „lokalom“ na najnižji ravni. Sploh pa, ali Trnovo potrebuje toliko točilnic?

ELEKTROMONTAŽA, Ljubljana - Vič, ROŽNA DOLINA c. VI/36

razpisuje

10 UČNIH MEST ZA:

- ELEKTROMONTERJE
- INSTALATERJE

POGOJ: dokončana osemletka in starost do 17 let. Stipendije oziroma vajske nagrade v skladu s samoupravnim sporazumom in statutom podjetja. V času prakse dajemo posebno nagrado, odvisno od letnika, lahko tudi do 100-odstotno višjo kot v času šolanja. Povrnemo tudi stroške prevoza. Pismene prijave pošljite na gornji naslov, prav tako se obračajte za vse ustne informacije na isti naslov.

Prekopi cest, prekomerna uporaba ter neupravičena oziroma nedovoljena uporaba cestnega sveta pa predstavlja še slabšanje obstoječega fonda cest in mestnih ulic ter nemalokrat povzroča hudo kri pri občanih ter povečuje nevarnost za uporabnike cest; tako motoriziranih kot pešcev. Transportna in gradbena podjetja vse več uporabljajo težko mehanizacijo, težka vozila, s čimer pocienijo prevoze. Naše magistralne ceste so grajene za 10-tonski osni pritisk, ostale lokalne pa za 4, 6 in 8 ton. Jasno je, da nastaja ogromna škoda pri večjih obremenitvah kot so dopustne. Izračun ZRMK je pokazal, da naredi vozilo češke proizvodnje „Tatra“ na 8 t lokalni cesti cca 60.000 S-din škoda pri vsaki vožnji, če je predpisano obremenjeno. Inšpekcija je že večkrat nakazala problem preobremenitve cest, ki je sicer kaznivo do enega milijona S-din, vendar kontrole v ljubljanskem območju praktično nihče ne izvaja. Inšpekcija je sicer posamezne primere preganjala, vendar je pri tem ugotovila, da je na tem področju toliko prekrškov in neskladnosti že pri izdaji dovoljenj, da kontrola brez posebno organizirane službe ne bo uredila sedanega stanja na cestah. Zakon pa že od leta 1965 občine zavezuje, da to službo organizirajo. Z omejitvami na cestah, ki so neprimerne za težji promet ter s primerno kontrolo na cestah ter s posebnimi izrednimi dovoljenji bi lahko dobili dodatna sredstva za vzdrževanje. Odlok o cestah že od leta 1968 dovoljuje zaračunavanje odškodnine za prekomerno obremenitev cest in za posebno uporabo cestnega sveta, vendar to sedaj praktično še ni bilo izvedeno.

To je bilo le nekaj misli in problemov, ki se vsakoletno pojavljajo na cestah. Problematika cestno-vzdrževalne službe je mnogo večja in obsejnejša ter bo v bodoče terjala večja prizadevanja vseh odgovornih, seveda ob primerno večjih vlaganjih v cestno mrežo.

Za današnji promet ugotavljamo, da so tako „ravninske“ kot „gorske“ ceste po svoji konstrukciji in s svojimi vozno-tehničnimi lastnostmi večinoma neprimerne in niso dovolj vzdrževane.

Kljub temu, da se v zadnjih letih vlagajo za vzdrževanje cest razmeroma precejšnje investicije, stanje še vedno ni zadovoljivo. Dejanske potrebe in želje so večje.

Pri vzdrževanju cest pa ima gotovo pomembno vlogo tudi organizacija vzdrževanja cest. Ne glede na to, kako je vzdrževanje organizirano, sodim, da bi ga bilo možno v marsičem izboljšati, seveda ob danih boljših pogojih.

Na vsak način bo treba v bodoče pospešeno vlagati čim več sredstev v modernizacijo vozišča in organizirano vzdrževanje cest, kar je edino gospodarno. Kolikor več bo sredstev za razširjeno reprodukcijo, toliko kvalitetnejše bo redno vzdrževanje cest in ulic, toliko manj bo pritožb uporabnikov cest in občanov.

ALOJZ ČEPON

Nova ljubljanska avtobusna postaja

Vse kaže, da se ljubljanski avtobusni postaji na Trgu OF in ob Masarykovi cesti iztekajo zadnji meseci. V ljubljanskem urbanističnem zavodu so namreč že pripravili načrte za novo avtobusno postajo ob Vilharjevi cesti.

Trenutno sta za novo avtobusno postajo dva najbolj resna načrta. Po prvem naj bi jo postavili na prostoru med Titovo in Vilharjevo cesto, po drugem pa na drugem koncu Vilharjeve ceste, bliže Topniški ulici. Prometni strokovnjaki menijo, da je druga lokacija primernejša od prve, ker bi dobili z njo več prostora, pa tudi sicer med Titovo in Vilharjevo cesto v bližnji in daljnji prihodnosti ni mogoče računati na gradnjo večjih stanovanjskih in poslovnih objektov. Prav tako bi bila avtobusna postaja na tem prostoru v neposredni bližini železniške postaje, s katero bi jo, podobno kot je to z načrtom z Masarykovo cesto, povezoval podhod ali nadhod.

Avtobusno postajo na otoku sredi Trga OF in Masarykove ceste so uredili pred več kot desetimi leti. Ze takrat pa so se dogovorili, da bo na tem mestu le nekaj časa, nakar bo treba postaviti novo. V zadnjih letih pa se je avtobusni promet v Ljubljani že tako povečal, da odpelje in pripelje nanjo vsak dan 1500 avtobusov, v katerih se prepelje tudi do 50.000 potnikov, kar je brez dvoma številno, ki vzbuja spoštovanje in zaskrbljenost občanov. Zato je torej več kot na mestu upravičena zahteva, da Ljubljana čimprej dobi novo, sodobno urejeno in dovolj prostorno avtobusno postajo.

(iv)

Murgle potrebujejo igrišče

Društvo stanovalcev Murgle se je v zadnjem času spet dvakrat sestalo. Obkrat je bil sestanek posvečen obravnavanju popravkov zazidalnega načrta Murgle (oktober 1973) in obravnavi izrabe površine namenjene VVZ ob cesti Pod topoli, ter seveda tudi o drugih objektih.

Na društvu stanovalcev je bila kot vedno živahna razprava s kopico predlogov, ki so se izoblikovali v več zaključkih.

Društvo stanovalcev Murgle je sklenilo, da je najbolj primerna lokacija za osnovni objekt Murgle tista lokacija, ki je zahodno od Mokrske ceste, ter južno od ceste v Mestni log. Ta lokacija je v samem središču bodočih Murgel, ter v bližnji avtobusne postaje, kjer je tako omogočena večja možnost osebnega in dostavnega prometa, ter tudi parkiranje. Pri gradnji take ustanove je treba namreč upoštevati, da bodo cestne površine primerno urejene, saj bo promet zaradi VVZ gost zaradi dovažanja in odvažanja otrok. Stanovalci Murgle pa so v razpravi o tem VVZ predlagali tudi, da bi kuhinja v tem bodočem vrtcu nudila tudi možnost družbene prehrane, torej obroke tudi zunanjim, kot je to urejeno npr. v pruhskem vrtcu.

Pomožna lokacija Pod topoli naj zaenkrat odpade, zaradi neprimerne ceste, ki je ozka in ne bi prenesla gostega prometa, ki bi se dnevno povečal za okoli 200 avtomobilov. Tak gost promet bi spreminil prometni režim naselja in tudi bistveno posegel v mir.

Začeta dela pri gradnji otroškega oziroma športnega objekta, to je igrišča Pod topoli naj se dokončajo, tako da se vse dogradi, vendar v manjšem obsegu. Nekateri so želeli, naj bi se to igrišče preneslo na južni del te ceste ob Mali graben, kjer so predvidene ogromne površine za športna igrišča, vendar še lep čas ne bodo urejena. Tako so nekateri želeli rešiti nekatere konflikte, ali naj bo na mestu Pod topoli VVZ ali igrišče, čeprav je prostora za oba in je torej vsaka panika odveč. VVZ bodo gradili kasneje, sedanja igrišča pa bodo potem lahko služila VVZ, če se bodo odločili zanj. Nekateri pa tega nečajo videti in lokaciji športnega igrišča nasprotujejo za vsako ceno. V tem primeru je to odgovorni projektant Murgel ing. arh. France Ivanjšek. Ta je sicer v začetku z vsemi spremembami soglašal, čeprav jih ni bil pripravljen sam zarisati na načrt, ko pa je prišlo do premaknenja igrišča za nekaj metrov (bliže njegovih hiši) je v hipu začel nasprotovati celotni gradnji, češ da mora biti tu VVZ in ne športno igrišče. Jasno je, da ne gre tu za stalno športno igrišče, temveč le za začasno rešitev, pa tudi ne v smislu nekega športnega parka, temveč površine, kjer se bodo otroci pač lahko igrali. Očitno si torej nekateri to športno igrišče napak predstavljajo, morda zaradi pomanjkanja informacij ali pa nameroma.

Igrišče za mlade je v Murglah nujno, saj ga ni. Od vseh nekaj deset igrišč, ki so zarisana v projektu oziroma kasneje vstavljena v zelenice, ker igrišč prvotno ni bilo načrtovanih, ni niti eno zgrajeno. Zato je zadnji čas, da mladina v Murglah dobi primerne športne prostore. Večji del stanovalcev stanuje v Murglah že 10 let. Otroci teh stanovalcev že nekaj let zamažajo krpico zemljišča za vsaj eno gugalnico in en koš. Mladi so si postavili sami že trikrat na različnih mestih koš, pa so jim ga vedno podrli. Od vseh načrtovanih lokacij za igrišča ni torej nič, ker obstajajo le na papirju.

Ker bodo v bodočnosti večji športni parki za naselje na jugu, predlagajo prebivalci pomaknitev južne obvoznice čim bolj na jug.

Zbor je tudi ugotovil, da trgovina ob cesti Pod topoli in v Mestni log ne ustreza, obenem pa so priporočili gradnjo prostorov za uslužnostne dejavnosti. Zbor je istočasno ugotovil tudi, da je proti gradnji enonadstropnih hiš severno od Javorjevega drevo-reda. Na tem prostoru bi bil mogoč bolj primeren pomožni vrtec.

Za prebivalce ob cesti V Murgle je nesporečno dodatna lokacija za garaže v že naseljenem delu, kjer naj bi dodali sedaj še prek 40 garaž, tako da bi jih bilo skupaj preko 70. Kaj to pomeni je jasno: večji hrup, smrad in koncentracijo izpušnih plinov v stanovanjskem naselju. Vse to je spet na svojo roko načrtoval ing. arh. France Ivanjšek, ne da bi se prej posvetoval s projektantom urbanističnega dela za vzhodni del ob cesti V Murgle, ki je bil potrjen pri skupščini mesta Ljubljana. Tu gre za bistveno spremembo zazidalnega načrta, ki jo je opravil na svojo roko ing. arh. Ivanjšek. Taka koncentracija garaž ni bila doslej predvidena še v nobenem načrtu Murgel in tudi ni jasno, kdo je naročil Ivanjšku, naj jo izdela. Očitno gre tu spet za enega posegov odgovornega projektanta Murgel ing. arh. Ivanjška, ki so ga označili že pred časom prebivalci in krajevne družbenopolitične organizacije kot krojenje naselja po lastni volji. To pa je nesprejemljivo in tega bi se končno moral zavesti tudi ing. arh. Ivanjšek.

M. DIMITRIČ

Kdaj parkirišče?

Sprehajalci in obiskovalci Rožnika so vedno bolj besni zaradi parkiranja okoli znanega gostišča Pod Rožnikom oziroma po domače pri Čadu. To priljubljeno gostišče je skoraj povsem brez parkirnih prostorov in zato obiskovalci parkirajo vsepovsod. Prometna gneča pri parkiranju je neznosna, sedaj pa se je povečala še pri dovozu. Dovožna cesta do gostišča so zaprti zaradi bližine TRIM steze in so sedaj uredili makadamsko Kikljevo cesto kot dvosmerno. Kikljeva je mnogo preozka za dvosmeren promet, pa tudi urejena ni primerno. Zato bi bilo treba cesto in kanalizacijo v tem predelu urediti.

Gostišče Čad pa bi moralo urediti parkirišče za svoje goste na travniku poleg gostilne, kjer je dovolj prostora. To bi bilo prijetneje za goste, da ne bi bilo več mrzličnega iskanja parkirišča, saj avtomobili, ko iščejo parkirišče, dvigujejo prah in povzročajo neznošen hrup.

„KRAJEVNA SKUPNOST DOBROVA PRI LJUBLJANI“ objavlja prosto delovno mesto

tajnika krajevne skupnosti

s polnim delovnim časom za nedoločen čas.
Pogoj: Srednja izobrazba.
Prijave z življenjepisom sprejema Svet KS 15 dni po objavi.
Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Gradili bomo stanovanja pod ugodnejšimi pogoji

S tem prispevkom želimo naše bralce opozoriti na pravilnike o dodeljevanju posojil iz različnih naslovov, ki bodo izšli v prilogi SINDIKATI stredij julija 1974 v DELAVSKI ENOTNOSTI. Kaj pomenijo ti pravilniki za zainteresirane graditelje stanovanj, družinskih hišic?

Pravilnik o dodeljevanju stanovanjskih posojil delavcem v organizacijah združenega dela govori o sredstvih za gradnjo, ki jih dobi delavec iz sredstev OZD: s katerimi ta sama razpolaga (45%); iz sredstev anuitet, ki se OZD vračajo; iz posojil OZD pri stanovanjski banki in iz sredstev OZD, ki jih v ta namen OZD izloči po zaključnem računu.

Pravilnik o varčevanju in posojilih pri stanovanjski banki (podružnica Ljubljanske banke, Subičeva ulica!) graditelja na privarčevana sredstva z obrestmi in posojilo banke na ta sredstva na ugodnejše pogoje vračanja.

Pravilnik o kreditiranju stanovanjske gradnje v okviru temeljne samoupravne stanovanjske skupnosti, kjer bo tudi moč dobiti posojilo za gradnjo iz sredstev, ki jih združuje ta skupnost (glej osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi temeljne samoupravne stanovanjske skupnosti Ljubljana Vič-Rudnik, objavljen v prejšnji številki Naše komune!).

Vsi trije pravilniki so med seboj usklajeni in omogočajo združevanje vseh naštetih sredstev. Tako bi za primer vzeli stanovanje v vrednosti 30 milijonov starih dinarjev in tam kjer dohodek zakoncev na člana družine ne presega 254.000 starih dinarjev na člana družine bi dobili: lastna udeležba 40%, vsi drugi 60%, vračanje 25 let! Dejanska obrestna mera z upoštevanjem vseh inflacijskih teženj ne presega 2%.

JOŽE DERNOVŠEK

Mali oglas

Na Rakitni zamenjam 1.700 kv. m veliko parcelo (blizu jezera in urbanistično obdelano) za manjšo parcelo v dolini. Ponudbe pošljite na uredništvo Naše komune.

Nasprotno pa ceste, ki potekajo po hribovitih predelih, v določenih obdobjih leta kažejo svoje negativne značilnosti. Večina cest ima močne nagibe in ostre krivine, neprimerno širino in slabo odvodnjavanje. Jarki so majhni ali jih sploh ni, pre malo je propustov, zato ob nalivih in deževju voda prekolikor obstaja. Na teh predelih, posebno v Dolomitih obstaja še stalna nevarnost plazov ob nalivih in snegu. Najbolj kritično je na cestah Zalog - Crni vrh, Pil - Samotorica, Horjul - Korena - Samotorica itd.

Ze vrsto let vlaga občinska skupščina del sredstev za sanacijo poškodb, ki so jih povzročile poplave v letih 1964 in 1965 ter deževje v kasnejših letih, vendar dosedanja sredstva, ki so sicer namenjena za rekonstrukcije, še ne tako neugodnega terena, po katerem potekajo večinoma lokalne ceste, nati staja še vedno velika škoda po vsakem večjem deževju in neurju. Tako je bilo milijonov S din škoda, če ne računamo poškodovanih cestnih objektov (mostov).

Za redno vzdrževanje cestnih površin na območju naše občine skrbi in podlaga sklenjene pogodbe in razpoložljivih finančnih sredstvih Komunalno podjetje Vič. Trenutno vzdržuje 424,3 km cest, od tega 74,3 km asfaltnih ali komaj 17%, od skupnih kilometrov cest. Pomeni torej, da ostane preko 80% makadamskih cest. Njihovo vzdrževanje pa je težko izvedljivo, prav nove udorne jame, materiala skoraj ni več videti. Krivda za to je včasih neprimeren neatestiran material, neprimeren čas posipavanja, največkrat pa prekomeren promet.

V preteklih letih, točneje leta 1966 so bile na nekaterih dosedanjih protijlamo, da zaradi neprimerne nove asfaltne prevleke, vendar ugotavljamo, da zaradi neprimerne spodnjega ustroja ter neurejenega odvodnjavanja že tudi te propadajo in jih bo treba temeljito obnoviti.

Zaradi posredne vezanosti vzdrževalcev cest (cestarjev) na višino sredstev, delavce občasno zaposlovati pri rekonstrukcijah. Zaradi tega in zaradi nizkih osebnih dohodkov je fluktuacija delavcev izredno velika in izpraznjena deodseka mesta zelo težko nadomestijo z drugimi. Povprečna dolžina cestnega odstavka na zaposlenega cestarja je 9,6 km, kar je ob dejstvu, da je preko 80 na 3 do 5 km po 1 cestarja, kar bi pomenilo pri naši kilometraži cca 80 cestarjev (sedaj 44).

Iz dela občinskega odbora Rdečega križa

V drugem tromesečju letošnjega leta je občinski odbor RK Ljubljana-Vič-Rudnik izvedel obširen program akcij na vseh področjih svoje dejavnosti.

Ker v letošnjem letu RK Slovenije praznuje 30-letnico obnove RKS v novi Jugoslaviji, je vse leto 1974 v znamenju čimvečje delovne angažiranosti vseh struktur, ki delajo v Rdečem križu. Obeležje 30-letnici obnove RK je naš občinski odbor dal s konkretnim delom in vrsto akcij, ki so do sedaj že vršile.

Občinski odbor RK je v sodelovanju z ZMS-Vič-Rudnik in DPM-Vič-

Rudnik organiziral široko akcijo izobraževanja ekip PP v skoraj vseh osnovnih in srednjih šolah naše občine. Pri pripravi na občinsko tekmovanje je prvi pomoči je sodelovalo deset osnovnih šol, tri srednje šole, ena poklicna šola in en internat. Na tem mestu naj se zahvalimo vsem mentorjem in strokovnim sodelavcem, ki so pomagali pri usposabljanju ekip. Za nudenje osnovne prve pomoči smo usposobili preko 300 učencev, 200 najboljših pa je tekmovalo na občinskem tekmovanju. V kategoriji mladih članov RK je prvo mesto osvojila osnovna šola

Bičevje, pri mladini RK pa Tehniška šola KMRLP stroke. Obe ekipi sta tekmovali tudi na republiškem tekmovanju v Gradcu in v močni konkurenci 42 ekip osvojili sedmo in deseto mesto.

Omenimo naj vsakoletno akcijo zbiranja oblačil in obutve. V letošnjem letu so naše osnovne organizacije RK ter mladina in mladi člani RK zbrali rekordno število vsakovrstnega materiala.

Zbrali smo preko 13.000 kg oblačil, obutve in posteljnine, 9.000 kg smo oddali šibkejšim občinam; Kočevje, Vrhnika in Grosuplje, 1.500 kg smo porabili za kritje lastnih potreb, 2.500 kg pa smo oddali v mestno skladišče Ljubljana.

Skupno s Svetom za zdravstvo, krajevnimi skupnostmi in osnovnimi organizacijami RK smo organizirali akcijo čiščenja v mestnih predelih naše občine. Za dober uspeh akcije – saj smo industriji vrnili 35.000 kg surovin, okrog 10.000 kg odpadnega materiala pa odpeljali na za to določena odlagališča, so zaslužne vse organizacije RK ter krajevne skupnosti, ki so vseh primerih ob podpori ostalih organizacij vzorno izvedle akcijo.

Ne smemo mimo široke akcije RK Slovenije za pomoč afriškemu prebivalstvu, ki ga je prizadela huda suša. Tako posamezniki kot organi-

zacije združenega dela ter razne družbenopolitične organizacije v naši občini so v akciji pokazale veliko humanost in skladnost do so- ljudi.

V aprilu mesecu je bil seminar za izvajalce sosedske pomoči, katerega se je udeležilo preko 100 seminaristov iz osnovnih organizacij RK, krajevnih skupnosti, šol in patronaže. Na seminarju so priznani strokovnjaki obravnavali probleme starostnikov iz različnih aspektov njihovega življenja. Sklenili smo, da še v letošnjem letu začnemo z organizirano sosedsko pomočjo v naši občini.

Na področju zdravstvenega prosvetljanja smo organizirali 72 filmskih predstav povezanih s predavanji o zdravem in čistem okolju, higieni in zdravi prehrani.

Intenzivno smo se vključevali preko svojih aktivistov v vse razprave o ustavnih spremembah, ter po svojih močeh pomagali pri izvedbi volitev. To je le kratek izsek iz naše tromesečne aktivnosti. Za obširnost in uspehe pri našem delu se moramo zahvaliti vsem aktivistom RK, šolam, delovnim organizacijam ter Skupščini občine Ljubljana Vič Rudnik, predvsem pa SZDL, za vsmo moralno in materialno podporo.

Občinski odbor RK Ljubljana-Vič-Rudnik

KONEC PRIHODNJEGA LETA BOMO ZAČELI GRADITI

Dom upokojujencev

Marsikdo bo dejal, končno, ko bo prebral ta naslov, saj na ostarele ljudi vse preprosto pozabljamo in jih, če se le da, potisnemo ob stran. To pa je napačno in vsega obsojanja vredno ravnanje. Prav za te ljudi, ki so pretežni del svojega življenja in dela posvetili izgradnji naše socialistične samoupravne družbe, bi morali žrtvovati kaj več kot pa le gole obljube.

Tako je napočil čas poln pričakovanj za ostarele na južnem področju našega mesta, to je v občini Vič-Rudnik, kjer bodo zanje zgradili dom počitka. Pripravljalni odbor se je dokončno odločil za lokacijo med Zeljarsko in Kopalisko ulico ter Gradašičico. Kapaciteta doma bo okoli 150 postelj, nudi pa bo razne usluge tudi starejšim prebivalcem v neposredni bližini. S tem je mišljena prehrana, čiščenje stanovanja in razne druge oblike pomoči na domu.

14 hišic v Koleziji bo nekakšna depandansa tega doma. Sčasoma naj bi se vanje vselili le starejši – upokojenci, predvsem tisti, ki imajo veselje do vrtničarstva. Zelo ugodna je tudi zamisel sprehajalne poti, ki naj bi tekla ob Gradašičici, od trnovskega mostu navzgor. Ti ljudje pa bodo tudi blizu kulturnih središč kot so kino, gledališče, drama, opera, galerije ipd., pa tudi s prevoznimi sredstvi ne bodo imeli večjih težav.

Idejni projekt je sicer že naročen, vendar pa se bo njegova izvedba po

vsej verjetnosti zavlekla, zaradi različnih stališč glede na standard samega doma. Tako se pojavljajo tudi težnje po bistveno manjših stanovanjskih sobah, kot pa bi bile primerne za normalno bivanje in zato lahko pričakujemo še nadaljnje razgovore v tej smeri.

Štiri petine sredstev bo finančno kriil za ta projekt mestni sklad za gradnjo domov, eno petino potrebnih investicij pa bodo morale prevzeti samoupravne interesne skupnosti. Razen tega je skupščina občine Vič dolžna pripraviti zemljišče. Sem pa sodi tudi rušenje treh stanovanjskih hiš. V ta namen pa je trenutno na razpolago le 105 milijonov starih dinarjev.

Načrti bodo razgrnjeni in na vpogled konec tega leta, nakar bodo začeli z gradnjo glavnega projekta približno konec leta 1975.

Naj omenim še to, da je v teku tudi gradnja takšnih domov v Šiški in Bežigradu, medtem ko je prizidek k domu na Poljanah že v zaključni fazi.

ANDREJA ZNUDERL

Prijeten izlet starejših članov Rdečega križa

Osnovna organizacija Rdečega križa „Milan Česnik“ je 18. junija priredila tradicionalen izlet starejših članov na Vrhniko. Udeležencev je bilo nekaj nad sto. Kljub slabemu vremenu so se vrnili domov polni lepih vtisov.

Najbolj je izletnike zanimal bivši grad Bistra, v katerem je sedaj bogat prometni, lovski, gozdarski, lesni in ribiški muzej, katerega so odprli leta 1949; pred dvema letoma pa še kovaški muzej, ki vzbuja pozornost z velikimi kladivi (imenovanimi „norci“) in kovaškimi mehovi, kar je vse gnala voda. Vsi številni razstavljeni predmeti so bili prepeljani iz Mute, kjer je bilo že od nekdaj razvito železarstvo.

V prometnem muzeju so se čudili prvim ogromnim dvokolesom, stariim vozovom, kočijam, prvim avtomobilom, gasilskim brizgalnam; v gozdarskem oddelku so videli star način spravljavanja lesa po drčah, vodi, z zapornicami (klavzami), kar je bilo nazorno prikazano z maketami in slikami, v lovskem oddelku pa življenje v gozdu, na polju in močvirju. Soba tega oddelka je bila imenitno preurejena v „gozd“, nagačene živali v njem pa so pritegnile pozornost in občudovanje vseh navzočih.

Na Vrhniki so izletniki obiskali Cankarjevo rojstno hišo, bolj prožni pa so se podali na „sivo golobico“ Sv. Trojico in kljub dežju ogledovali Vrhniko, Cankarjevo „prečudni kraj“. V hotelu Mantova so bili postreženi z enolončnico, v Močilniku pa z malico.

Vsi udeleženci so bili dobro razpoloženi. Kaj več bi bili radi izvedeli o zgodovini Bistre, tem ogromnem poslopju z lepim parkom in velikim ribnikom, v katerem je plavalo nešteto starih in mladih račk. Ker ni bilo vodiča, ki bi vedel obiskovalcem kaj povedati, naj bralci naknadno zvedo nekaj o Bistri:

Bistro je ustanovil leta 1255 koroški vojvoda Bernhard in vanjo pripeljal menihe iz žic. Njegov sin Ulrik pa je samostanu podaril zemljišča od Podpeči pri Ljubljani do Rakitne, Cerknice in Dolenjega Logatca. Samostan je bogatel in vzdrževal stalni potniški promet in ladje za blago po Ljubljani do Vrhnike do Ljubljane. Imel je živahno trgovsko zvezo s Kopro, kjer je imel svoj dvor, oljčne nasade in mnogo vrtov. Samostan je dvakrat pogorel in tudi mnogo pretrpel v dobi turških napadov. V času protestantizma je samostan začel propadati, menihi so postali protestantje. Pozneje so samostan obnovili in pridobili so še posestva v okoliških vaseh, na Gorenjskem, v Istri in Vipavi, kjer so imeli tudi vinograde. V samostanu so imeli veliko knjižnico in šolo. Sa-

mostan je znova pogorel. Toda Po obnovitvi ga je cesar Jožef II. leta 1782 razpusil kot tudi mnogo drugih, ki so se ukvarjali bolj s posvetnim gospodarstvom kot verskim življenjem. Leta 1808 so cerkev podrli, poslopje s posestvom je kupil 1826 Franc Gale.

Sedaj je v gradu obrat Gozdarskega gospodarstva in muzej, katerega urejenost in zanimivost je obiskovalce zelo navdušila. Videli smo veliko lepega, za kar smo vodstvu Rdečega križa zelo hvaležni.

DRAGO VONČINA

Jubilejno srečanje

23. maja je RK Podpeč-Preserje v okviru Krajevne skupnosti organiziral deseto, jubilejno srečanje vaščanov starih nad 70 let. Srečanje je bilo, kot vsako leto, v gostilni „Pri Koširju“, kjer se je veselih obrazov zbralo 48 dedkov in babic. Nikdar si ne bi mislila, da so vsi še tako živahni in pogovorni in zabavi. Za slovesen začetek praznovanja je zbrane na srečanju pozdravil in jim zaželel še veliko srečnih in sončnih dni predsednik RK Podpeč-Preserje, Franc Kocijan. Za boljše počutje in dobro voljo je poskrbel osnovna šola iz Preserja s peštrnim programom recitacij in narodnih pesmi ob spremljavi malega orkestra. Seveda si udeleženci srečanja niso mogli kaj, da ne bi ob zvokih znane narodne pesmi tudi zapeli. Za zabavo in za ples je poskrbel harmonikar Janez Košir, ki je s svojim igranjem pritegnil tudi tistega dedka in babico, ki se že dolgo nista vrtela. Skratka, razpoloženje srečanja je bilo na višku in stari občani iz KS Podpeč-Preserje si jih želijo še več.

Sredstva za pogostitev so prispevale vse organizacije na našem terenu, sindikat predelovalnega obrata „Hoja“ iz Podpeči in seveda RK in KS.

Kot sem že napisala je bil glavni organizator RK, ki deluje na terenu Podpeč-Preserje že polnih 29 let. Od 2116 prebivalcev KS je kar 880 prebivalcev članov RK, to je nekaj več kot vsak tretji prebivalec, če pa k temu prištejemo še podmladek na osnovni šoli, nam številke povejo, da je sedaj že vsak drugi vaščan član te humane organizacije. RK je pri nas že vseskozi aktiven. Za letos so si poleg nalog iz občinskega programa RK zadali še veliko nalogo in sicer razširiti krvodajalsko akcijo, vendar ne samo po delovnih kolektivih, pač pa tudi med ostalimi vaščani.

MARIČKA JARC

NA POMOČ!

Pionirji iz Kozarij osvojili prehodni prapor

Dne 19. 5. 1974 je gasilska zveza mesta Ljubljane organizirala tekmovanje pionirjev – gasilcev v Bukovici pri Vodich. Tekmovanja se je udeležilo desetih iz občinskih gasilskih zvez Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Most, Ljubljana-Šiška, Ljubljana-Center in Ljubljana-Vič-Rudnik.

Prvo mesto in s tem prehodni prapor ter plaketo so si priborili pionirji gasilskega društva Kozarje, drugo mesto in plaketo so osvojili pionirji gasilskega društva Brezovica in tretje mesto ter plaketo pa pionirji gasilskega društva Dobrova pri Ljubljani.

CIUHA FRANK
Ljubljana, Kosovo polje 11

Delovne zmage gasilskega društva »Veliki Osolnik«

Gasilsko društvo Veliki Osolnik bo 21. julija ob 14. uri priredilo v svojem kraju veliko proslavo v počastitev dneva vstaje 22. julija.

Ob 25-letnici velikega požara, ki je 29. julija 1949. leta uničil skoraj polovico vasi in je bil povod, da se je štiri leta pozneje ustanovilo gasilsko društvo, bomo izročili svojem namenu novo motorno brizgalno. To je tretja v teh dobrih dvajsetih letih. Prva je bila še ročna, druga „Savica“, sedaj pa bomo kupili „Rosenbaverc“o. Velikega pomena za gasilstvo pa otvoritev vodovoda za vseh pet vasi, ki jih povezuje društvo. Seveda je pomena pa je vodovod za našo vas, saj je bila prav ob velikem požaru leta 1949. vode, kajti to leto je bilo zelo sušno, da je usahnil edini studenec v vasi. Da je bilo zelo kritično stanje s preskrbo za vodo je razvidno iz tega, da je bilo Okrajna gasilska zveza organizirala pritek vode iz Dolščakov, to je 1.500 daljinske in 200 m višinske razlike. Na žalost ta akcija ni uspela. Vode priteklo v vodnjak zelo malo. Čeprav je v tej akciji sodelovalo deset motornih brizgal, niso bile v stanju, načrpati večjo količino vode, to je zaradi tega, ker so bili stroji stari, cevi pa obrabljene in preprele.

V spomin na to akcijo bomo organizirali v programu proslave tako v okviru sektorja Velike Lašče, ki danes povezuje osem dobro opremljenih društev, takrat pa je bilo na tem terenu samo dvoje društev.

Proslavo bomo popestrili s kulturnim programom. Vse, ki so naklonjeni gasilski organizaciji, s tega mesta lepo vabimo, da nas to popoldne obiščejo. Posebno pa vabimo vse tiste, ki so sodelovali v akciji 9. septembra 1949. pri črpanju vode.

Vabljeni!

Za društvo
MILAN TEKA
Veliki Osolnik
Rob na D...

Pionirji gasilci so tekmovali

1. vaje z vedrovko
2. štafetni tek 9 x 50 metrov s prenosom gesla
3. redovne vaje – slovenska povelja.

Tekmovali so lahko pionirji do 14. leta starosti in sicer 4 pionirji so lahko stari od 10 do 14 let, ostalih 6 pa je moralo biti mlajših.

V nedeljo dne 12. maja, ta dan je bil izbran v počastitev krajevnih praznika na lgu, se je na rokometnem igrišču zbralo preko 250 pionirjev (nastopalo je 23 skupin) s področja občinske gasilske zveze Ljubljana-Vič-Rudnik, da bi pokazali svoje znanje in se pomerili v gasilskih veščinah.

Tekmovanje so ocenjevale posebne strokovne komisije, sestavljene iz gasilskih častnikov – izprašanih sodnikov.

Po končanem tekmovanju in povorki skozi vas Ig, so se pionirji zbrali na rokometnem igrišču, kjer je zbrane pozdravil predsednik Občine Jernej Certane in pionirjem čestital k doseženim uspehom, Lado Samsa pa prečital rezultate tekmovanja.

Prvo mesto so osvojili pionirji gasilskega društva Kozarje, drugo mesto pionirji gasilskega društva Brezovica, tretje mesto pionirji gasilskega društva Dobrova pri Ljubljani, četrto mesto pionirji gasilskega društva Brdo. Kako izenačeno so bile moči, naj nam povedo še naslednji rezultati:

1. Kozarje (704 točke), 2. Brezovica (702), 3. Rudnik (692,5), 4. Brdo (691), 5. Iška vas (685,4) 6. Barje II. des (684), 7. Barje I. des (678), 8. Podpeč (676,5), 9. Trnovo (675,5), 10. Dobrova (674), 11. Vn. gas. (673,4), 12. Vel. Lašče I. des (670,8), 13. Vel. Lašče II. des. (670,5), 14. Vred. (668), 15. Skofljica (664), 16. Sentjošt deklice (665,7), 17. Vred. (662,5), 18. Jezero (649,5), 19. Vič (648,5) 20. Brezje (637), 21. Hor. (625,8), 22. Žazar (625,4), 23. Sentjošt dečki (618,7).

Na kraju je tov. Cepon Jože izročil štirim prvoplasiranim desetinaim drovke, kot nagrade za njihov trud.

CIUHA FRANK

NA POMOČ!

Tečaji o sosedski pomoči so vedno polno obiskovani.

SKUPNOST ZA VARSTVO OKOLJA LJUBLJANA

Kakšen Rožnik, kakšna Večna pot?

Povojna Ljubljana se je močno povečala in zgostila; pa se oziroma nanjo z Rožnika ali Gradu, sprehidimo se od železniške postaje proti središču, pojdemo v nova naselja! Bukarešta ali Moskva ali Sofija tonejo v morju zelenja; Ljubljanci se morajo boriti za posamezna drevesa, da jih ne bi zadušil beton ali kratko malo posekal človek zaradi novega – betonal!

Rožnik s Tivolijem ie že od nekdaj pojem, nerazdružljiv z imenom Ljubljane. A kaj se tu dogaja? Če boste šli v nedeljo na Cankarjev vrh po Cesti na Rožnik, se boste morali umikati avtomobilom in goltati prah za njimi. V Tivoliju, ob liriji in letnem telovadišču boste videli razstavo avtomobilov. Za zimsko kopalnišče, ki je že samo pogotnilo dobro tretjino severnega Tivolija, terjajo novih 160 (!) parkirnih mest, čeprav so prej trdili, da je namenjeno ljubljanskim otrokom in da bodo zadostila parkirnišča pod dvorano Tivolii. Ni še dokončano zimsko kopalnišče, že je na vrsti novo poslopje v Tivoliju – pokrita telovadnica, še več: Dom športov. Zdaj slišimo glasove, naj bi tudi Večno pot asfaltirali za avtomobilski promet, za povezavo med Šiško oziroma bodočo obvoznico in Vičem, oziroma središčem mesta. Neko ljubljansko podjetje si je pozelelo zeleni travnik pod gostiščem Podrožnik (nekdanj Cadovo gostilno), da bi tam postavilo hotel. . . .

Mar res ne gre drugače? Pač! So namreč tudi drugačni načrti in zahteve: naj sicer Večno pot obnovijo, vendar od živalskega vrta do Mosteca le za potrebe pešcev in kolesarjev; površine med Rožnikom in Večno potjo naj bi hortikulturno uredili (z zglednim vrtom oziroma hortikulturno razstavo); območje Rožnika in Tivolija naj bi tudi zavarovali kot krajinski park za vse čase.

A. BRATKO

Takole so se pomerili pionirji – gasilci v vaji z vedrovko.

S SEJE KOMISIJE ZA SPREJEM OTROK V VVZ TRNOVO

Kam z odklonjenimi otroki?

Pereč problem na Rakovi jelši

Dne 13. 6. 1974 se je sestala šestčlanska komisija VVZ Trnovo, ki je odločala o sprejemu otrok v VVZ v tej krajevni skupnosti. Komisija je sestavljena iz zastopnikov KS, družbenopolitičnih organizacij ter zastopnikov delovne skupnosti v VVZ. Njena naloga ni bila lahka, saj se je morala izmed 152 prijavljenih otrok, ki so vsi bolj ali manj potrebni varstva, pri izbiri omejiti na najbolj za kritične primere, teh pa kot vemo, v tej KS ni malo. Prijavi za sprejem otroka, ki naj bi imel prednost pri sprejemu, je moralo biti priloženo vsaj eno od mnenj naslednjih strokovnjakov: zdravnika, psihologa, patronažne sestre ali socialnega delavca. Komisija je prijave obravnavala ločeno po letnikih rojstva. Za sprejem otrok v varstvo pa je komisija upoštevala naslednje kriterije: status družine (mišljene so predvsem nepopolne družine, in sicer matere - samohranilke), ekonomsko in zdravstveno stanje družine, zaposlenost staršev, stanovanjske razmere, nezmožnost staršev za vzgojo, kraj bivanja in zaposlitve.

Stanje je bilo porazno. Izmed 152 prijavljenih otrok jih je lahko komisija sprejela le 41. Letnik 1974 je lahko v celoti upoštevala, to se pravi, da je bilo prijavljenih toliko otrok, kolikor je bilo prostih mest, in sicer 16, iz letnika 1973 so bili izbrani trije, medtem ko je bilo prijavljenih 36, za letnik 1972 je bilo 29 prijav, a nobenega prostega mesta, tudi letnika 1971 sploh niso obravnavali, čeprav je bilo prijav 22 (od tega dve materi samohranilki), a nobene možnosti za sprejem. Iz letnikov 1970, 1969, 1968 je bilo izbranih 22 s tem, da se naredijo manjši notranji premiki med posameznimi skupinami. Podvojilo se je število prijav za Pot na Rakovo Jelšo, ki ima sedaj 73 predšolskih otrok in predstavlja najhujši problem, ki kliče po ureditvi. Nujno bi bilo, da se vsaj malo premakne v tej smeri, kajti očitno je, da je južni del Ljubljane popolnoma nepokrit, medtem ko so drugi vrtci nezasedeni (kot primer je naveden VVZ Škofljica). Na občinski skupščini bi morali vsekakor resneje pristopiti k izgradnji načrta 1975-1985. V urbanistični plan za leto 1980 bi morali vsekakor vnesti tudi gradnjo vrtca. Noben urbanistični plan ne bi smel biti brez te prepotrebne ustanove. Trenutno pa bi bilo nujno potrebno najti najhitrejšo rešitev (morda gradnja montažnega vrtca ali kaka druga možna varianta - baje so v ta namen predvidena posebna sredstva pri Svetu za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti Ljubljana). Ne moremo namreč pustiti toliko otrok brez varstva, brez primerne oskrbe! Prav bi bilo, da se ob tem zamislimo in kar najhitreje ukrepamo, da posledice ne bi bile prevelike.

J. VILAR

SKLAD ZA IZGRADNJO VRTCEV IN ŠOL - IZ PROGRAMA SAMOPRISPEVKA

KLJUB TEŽAVAM USPEŠEN

Upravni odbor sklada ljubljanskih občin za gradnjo osnovnih šol in VVZ iz sredstev samoprispevka je bil v letošnjem letu deležen nekaterih kritik, ki pa niso bile upravičene. Resnično se pri gradnjah pojavljajo zamude, vendar je za to prav gotovo najmanj odgovoren sklad. „Sklad zasluži pohvalo za svoje delo in prizadevanja,“ je ocenil komite OK ZKS Ljubljana Vič-Rudnik. Komite MK ZKS Ljubljana pa je v svoji oceni zapisal: „Upravni odbor zasluži priznanje za svoje delovanje.“

Na kakšne težave je naletel v dosedanjem obdobju sklad za gradnjo šol in VVZ? Težav je cela vrsta, čeprav jih ne bi smelo biti, saj so gradnje pomembna politična akcija, ki

zasluži vso podporo ne le v besedah, temveč tudi dejanjih. Zato je nesprejemljiv formalizem nekaterih služb, ki poslujejo s skladom. Pred časom so naleteli npr. na primer, da

je načelnik ene ljubljanskih občin zavrnil predstavniku sklada, ki ga je prosil za neko dovoljenje, da takih informacij ne daje po telefonu, ko pa je predstavnik prišel k njemu, mu je povedal, da tisti dan niso uradne ure.

Občani so tudi mnogo bolj kritični do gradnje iz sredstev samoprispevka, ker se zavedajo in je očitno, da so to njihova sredstva. Ko so tovrstne ustanove gradile občinske skupščine, so menili, da je to nekaj podarjenega in so bili mnogo manj kritični, čeprav so se stvari večkrat bistveno bolj vleklo, kot pa sedaj.

Sklad je naletel tudi na določene težave, ker so posamezni lokalni faktorji zahtevali spremembo prvotnega programa. Rekli so, da je prava malenkost, če se dozida še „to“ zraven. Z lokalnega stališča je to resnično prava malenkost, povsem drugače pa je, če gledamo celovito. Različni „mali“ zahtevki nanesejo skupaj lepo vsoto.

Hud problem je tudi inflacija, ki dobesedno „žre“ naša sredstva. Prva leta je bil dotok denarja večji kot pa poraba in tako je inflacija škodovala. Sedaj pa so v težavah, ker niso mogli graditi sproti, saj je potrebno za začetek imeti vsa sredstva zagotovljena.

Predsednik UO sklada ing. Natan Bernot meni: „Ljudje ne hvalijo, kajti če je v redu, se jim zdi to prav in so kar tiho, če je pa kaj narobe, takoj opozorijo na to. Pri poslovanju našega UO ni bilo nobenih zlorab. Bili so sicer očitki zaradi združljivosti funkcij, vendar je bilo to nujno zaradi hitrejšega in bolj strokovnega poslovanja. Očitki so torej s te strani povsem neupravičeni. Zavezam se za to, da bi bili sicer vsi, ki delajo pri tem, plačani, vendar naj ne bi imeli profita. Tega pa nekatera podjetja ne marajo razumeti.“

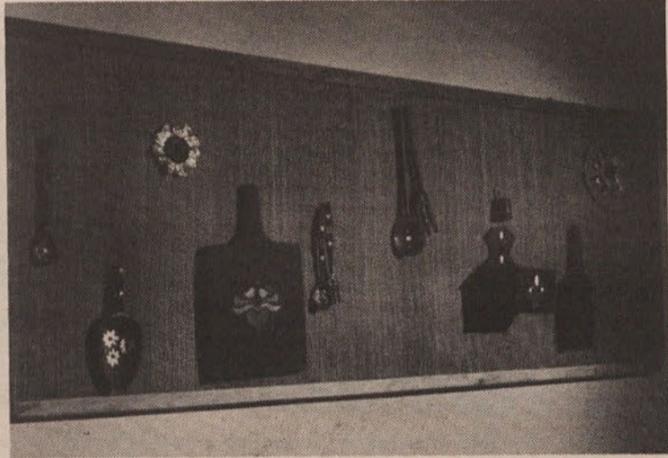
Za zamujanje nekaterih rokov so krive tudi strokovne službe občinskih in mestne skupščine, ki niso dovolj hitro in torej pravočasno izvajale tistih nalog, za katere so pristojne. Tudi program dinamike gradnje po odloku ni bil usklajen z dinamiko dotoka sredstev. Seveda pa tudi denar ni dovolj za uspešno izvedbo, temveč tudi strokovna pripravljenost. Ko smo začeli z delom, ni bilo dovolj strokovno pripravljeno vse za gradnjo iz sredstev samoprispevka. Za te gradnje, ki so politično pomembna akcija in ne le reševanje družbenega standarda, bi bilo treba dovoliti tudi nekatere izjemne situacije, posebej pri pridobivanju nekaterih dovoljenj. Urbanistična dokumentacija je v lanskem letu nasploh vzela veliko časa. Na eni strani zazidali načrti niso bili usklajeni s programi, na drugi strani pa organ, ki je v Ljubljani ustanovljen za to, da bo delal red na tem področju, ni sposoben pravočasno opraviti tako zahtevne naloge kot je časovno opredeljena gradnja 50 objektov v petih letih.

Do konfliktnih položajev med občinskimi skupščinami in skladom je prihajalo predvsem zaradi uveljavljanja obveznosti občin do zagotovitve manjkajočih sredstev za objekte po sprejetem programu. Letos je obremenitev občinskih skupščin najvišja, saj znaša skoraj 60 milijonov, lani in predlani pa le okoli 8 milijonov.

Kljub vsem tem težavam pa je gradnja VVZ in šol v Ljubljani v marsičem nadpovprečna. Gradnja je tudi hitrejša in cenejša kot podobne gradnje drugje v republiki, kar je za Ljubljano kot središče uspeh.

Vse dosedanje poslovanje sklada pa kaže, da je opravičil svoje zaupanje in da zadane mu naloge dobro opravlja.

MILOVAN DIMITRIČ

Razstava malih umetnikov

V soboto so odprli razstavo malčkov tudi v VV zavodu Kolesija. Stevilni obiskovalci so bili nemalo presenečeni nad pravimi mojstrovini in lično oblikovanimi predmeti in okraski.

Na razstavi so prevladoval ribe najrazličnejših zamisli in barv, med njimi pa so bile zelo zanimive prav tiste, ki so jih malčki narisali kar s prstki ali celo rokico.

Poleg teh si je obiskovalec lahko ogledal razne predmete, narejene iz odpadnega materiala, kot so škatlice, stekleničke, pokrovčki, plastične tube, zamaški, krpice ipd. Zelo lično so bile izdelane tudi kartice z voščili za 8. marec. Te in še druge

stvari narejene predvsem iz papirja so bile ločene od prostora, v katerem so prevladovali primerki iz narave. Lahko bi rekli, da je celotna soba spominjala na kmečko življenje, saj so izstopali čudoviti stenski okraski, narejeni iz koruze in drugih vrst žita, storžev, sita ipd. pa tudi domiselno uporabljeni poljski pridelki ter peskovnik, ki je ponazarjal delo na vasi.

Prav gotovo je zelo uspela in dobro pripravljena razstava rezultat nenehnega prizadevanja in potrpljenja samih vzgojiteljic, kar pa je zanje tudi veliko priznanje.

A. Ž.

Nagrada za najboljši prospekt

V okviru letošnjih jugoslovanskih pionirskih iger je Turistična zveza Slovenije razpisala natečaj za izvedbo turističnega prospekta domačega kraja. Na natečaj je prislopo okoli 750 prospekov iz domala vseh šol v Sloveniji. Med temi je komisija izbrala 20 najboljših, med katerimi pa je bila prav gotovo najuspešnejša Alenka Černe, učenka 8. a razreda, saj si skupaj s pionirskim odredom OŠ Bičevje deli prvo mesto. Te nagrade pa sta deležni tudi OŠ Velike Lašče in Vrhovci. Alenka je pripravila zelo zanimiv, čeprav skromen prospekt svojega kraja. Njena zamisel je bila sila posrečena, saj je na eni strani na zeleno podlago začrtala zemljevid naše občine z njeno okolico ter na njem označila raznovrstne zanimivosti, ki bi utegnile zanimati vsakega popotnika. Tako je npr. označila Barje z vsemi njegovimi posebnostmi, ali pa Polhov Gradec s svojimi znamenitostmi ipd.

Na drugi strani pa si je zamislila lične fotografije in podroben opis vseh teh zanimivosti posameznih krajev - Barje s svojimi mostičarji, šolo, tulipanom ...

Deset mladih nagrajencev so nagradili z enodnevним izletom na Gorenjsko, kjer so si najprej ogledali čebelarški muzej v Radovljici, potem so odšli na Blejski grad in na otok ter nato še v rojstni kraj dr. Franceta Prešerna, nazaj grede pa so si ogledali še Kropo.

Ostalih deset nagrajencev pa je prejelo praktične nagrade v vrednosti 500 dinarjev, medtem ko so vsi pionirski odredi, ki so sodelovali na tem natečaju, dobili lična priznanja.

Da je bila ta prireditelj res uspešna, pričajo tudi pohvale propagandistov turistične zveze, ki so bili navdušeni nad raznovrstnimi risbami, fotografijami, spisi in drugimi prispevki pionirjev in ki so, kot so se izrazili, dobili ob njih mnogo svežih idej.

Vendar pa je bila to le ena od številnih obveznosti, ki so jih morali tudi šolarji OŠ Bičevje opraviti v okviru jugoslovanskih pionirskih iger.

Ostale naloge so zadevale, kot prvo, družboslovno področje, kjer so morali predvsem obdelati svojo krajevno skupnost in se srečati s temo „Sola danes, jutri“ ipd.

Drugo je naravoslovno področje, v okviru katerega je bil ta natečaj na temo naš domači kraj, nato vprašanje varstva narave in predvsem očiščevalne akcije, katerih so se lotili res z veliko vnamo.

Prezreti pa ne smemo tudi tehnično področje, kjer je šlo predvsem za vprašanje ustanovitve novega tehničnega krožka in pa kulturno umetniško področje, ki je obsegalo zbiranje prispevkov v pisani besedi oziroma srečanje mladih pionirjev literatov.

ANDREJA ŽNUDERL

Drobni prsti ustvarjajo

Prejšnjo soboto in nedeljo so v prostorih vzgojnovarstvenega zavoda Krim-Rudnik ob Orlovi ulici odprli razstavo izdelkov, ki so jih naši malčki marljivo pripravljali skozi celo leto.

Obiskovalcem se je ponudila izredna priložnost, da spoznajo, kaj vse lahko spremeni in olepša človekova roka. Naj kar hitro povem, da so otroci v glavnem uporabljali odpadni material vseh vrst, kar si ga sploh lahko zamišljamo, od steklenic, zamaškov pa do raznoraznih škatlic, krpic itd. Izdelki te vrste so bili razstavljeni v enem prostoru, v drugem so bili izdelki iz papirja in plastike, v največjem prostoru pa so bili vzorci iz narave. Skratka, ta razstava je bil en sam pisan svet ličnih okrasov in igrač, od raznih papirnatih rožic in krožcev, slamnatih pakčkov, vozičkov pa do vervic, mišk, figuric iz zamaškov in še vrsta drugih stvaritev.

Ob tako množičnem obisku in izrednem zanimanju je ta razstava očitno zelo uspela, pri čemer pa imajo prav gotovo velike zasluge tudi same vzgojiteljice.

V knjigo vtisov so obiskovalci zapisali same pohvalne besede, kot so

npr. naslednje: „Čeprav sem še mlad in še nimam svojih otrok, so mi dela oziroma razstavljeni predmeti izredno všeč. Takih razstav bi bilo lahko več, saj si prek njih ustvarjamo ljubezen do otrok.“

Podobna razstava pa je bila tudi v enoti tega vrtca na Škofljici.

A. Ž.

Vrtec in družina na izletu

V iskanju novih vzgojnih oblik za predšolske otroke in z željo po tesnejšem sodelovanju s starši je Vzgojno varstveni zavod Malči Beličeve organiziral sobotni skupni izlet v Polhov Gradec. Izleta se je udeležilo nad 90 staršev, še več pa je bilo otrok, saj so se priključili še bratci in sestrice, ki niso v vrtcu.

Ze vožnja z avtobusi je bila za otroke posebno doživetje, saj je bila pisana kmečka narava za njihov nov svet.

V zeleni travi so nastopili otroci s programom in tekmovalnimi igrami. V tekmovalnih igrah so se pomerili tudi očetje in mame, kar je bilo za najmlajše še posebno doživetje. Tudi kosilo, pripravljeno na razniju, jim je teknilo.

V tako sproščenem tovariškem srečanju so se med vzgojitelji in starši razvili razgovori o vsakdanjih vprašanjih in spoznali so še mnogo možnosti za medsebojno sodelovanje.

Z izletom so bili vsi zadovoljni in takih srečanj si želijo še več.

A. ŽIBERNA

Kje in kako bodo naši otroci preživeli letne počitnice?

Čas letnih počitnic in dopustov je tu. Že premišljujemo, kje in kako bodo preživeli počitniške dni. Vsi želimo, da bi se resnično odpočili, priskečne počitnice, medtem ko imajo starši mnogo manj dopustniških dni. Zato nastaja vprašanje, kje in kako bodo otroci preživeli svoj prosti čas.

Nastaja vprašanje varstva, vzgoje in prehrane otrok. Obstaja večja nevarnost prometnih nesreč, v katerih je zlasti poleti udeleženi največ otrok.

Brezdelje otrok v tako razgibanem času lahko zavede otroke k dejanjem, ki bi jih sicer nikoli ne storili, če bi imeli vzgojno varstveno okolje dobro urejeno. Že več let ugotavljamo, da je prestopniških dejanj največ prav v tem času. Zato se moramo v tem trenutku, starši in družbeni dejavniki vprašati, kaj lahko storimo skupaj, da bi lahko otrokom zagotovili varnost in vzgojo. Vemo, da če je otrok v prostem času prepuščen stihiji, je mnogo bolj odslabih sovzgojiteljev.

V počitnicah imajo otroci veliko želja, zlasti po športnem udejstvovanju, bodisi v stalnem okolju ali izven njega.

Počitnice dajejo nešteto možnosti za razvijanje otrokovih interesov, zato je to čas, ki daje vzgojnim institucijam, športnim društvom, kulturnim društvom največ možnosti za vključevanje mladih v njihove aktivnosti. Škoda je, da prav v počitniškem času prav ta društva premalo storijo za otroke in mladino.

Iz analize o počitniškem življenju otrok v Ljubljani, ki jo je pripravila Mestna zveza prijateljev mladine je razvidno, da le približno 15 odstotkov ziračnih letovanih. Starši in otroci kažejo premalo interesa za podaljšano bivanje otrok v šolah. Vzroki za to pa so različni. Morda je res, da otroci želijo v počitnicah spremeniti šolsko okolje, nekateri starši pa mislijo, da je otrok v počitnicah lahko sam, ker mu ni treba delati šolskih nalog. Še je čas, da

temeljito razmislimo, starši in drugi družbeni dejavniki in storimo vse, da bi imeli otroci varno in lepo počitniško življenje.

Starši naj bi po svojih močeh omogočili otrokom vsaj nekaj dni letovanja v drugem kraju, bodisi ob morju ali v drugih zanimivih krajih. Poleg tega pa je treba otroke tudi v počitnicah zadolžiti z nekaterimi družinskimi nalogami, namreč otroci v mestu pogrešajo delovnih nalog, medtem ko so kmečki otroci preveč obremenjeni z delom.

Ob sobotah, nedeljah in v počitniških dneh imajo največ možnosti in priložnosti, da preživljajo z otroki skupne dni. Družinsko življenje lahko popestrimo z neštetiimi oblikami enodnevnih letovanj, izletov v naravo, prirrejanje medsebojnih srečanj s prijatelji in znanci, skratka nešteti je možnosti, le vsebino jim moramo dati.

V šolah je treba podaljšano bivanje vsebinsko obogatiti, upoštevajoč otrokove interese in želje, ki bodo privlačne večini. Šole so lahko centri zbirališča za krajše oblike letovanj in izletov.

Telesnovzgojne organizacije imajo na razpolago več objektov (telovadnice, bazene, športna igrišča in podobno), zato imajo tudi več možnosti za množično udejstvovanje mladih.

Društva, hišni sveti, starši in skupnih naselij lahko organizirajo izlete in razne oblike zabavnih iger za otroke. V Ljubljani imamo tudi Pionirski dom, ki ima prostore in kadre za razvijanje interesnih vzgojnih oblik za otroke in mladino. Prav gotovo je potrebno seznaniti starše s programom Pionirskega doma v počitnicah.

Za organizirano dejavnost pa potrebujemo mentorje, vodiče, vzgojitelje, športne učitelje, ki se bodo z interesom posvetili počitniškemu delu za otroke. Poleg poklicnih vzgojiteljev je vedno bolj zaželeno, da v društvih in klubih sodeluje več staršev in drugih občanov z različnimi poklici.

Prav tako je potrebno organizirati dobro informacijsko službo, ki bo preko tiska, radia, časopisov in drugih obvestil seznanjala starše in otroke z vzgojno rekreacijskimi oblikami.

Temeljna izobraževalna skupnost Ljubljana je pokazala velik interes do teh dejavnosti in bo tudi letos financirala uspešno organizirane oblike.

Pri vključevanju otrok v te dejavnosti moramo upoštevati načelo prostovoljnosti, razvitost otrokovih interesov, njegovo potrebe in sposobnosti glede na starostno stopnjo.

Z vsaj malo prizadevanja bomo lahko starši in drugi odgovorni družbeni dejavniki vsakemu otroku nudili vsaj eno vzgojno-rekreacijsko obliko. Tako bomo vsi skupaj zadovoljnejši in bogatejši z novimi spoznanji in doživljaji.

ANGELCA ŽIBERNA

GLASBENA ŠOLA SI ŽELI KONCERTNE DVORANE, POSLUŠALCEV IN UČENCEV IZ BLIŽNJE OKOLICE IN ŠE KAJ

Razmišljanje ob 25-letnici

Glasbena šola, ki deluje v naši občini, je proslavila konec maja svoj srebrni jubilej. Ob tej priložnosti je priredila slavnostni koncert v dvorani ZGBI – Zavod za glasbo, izobraževanje. Na prireditve so povabili predstavnike družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine ter javnost na namenom, da jih seznanijo s pedagoškimi prizadevanji šole. Koncerta so se udeležili podpredsednik skupščine Franc Krumberger, podpredsednik izvršnega sveta občine Janez Vrhovc in Anton Bregar, svetovalec za šolstvo. Nastopa so se udeležili tudi starši nastopajočih in nekateri ljubitelji. Šola je predstavila učence iz vseh instrumentalnih oddelkov (trobenta, čelo, kitara, flauta, violina, klavir, harmonika) solo- pevce in klavirski trio. Podobnih javnih koncertov je bilo v letošnjem šolskem letu deset, vedno v drugi sestavi in z drugim programom. Učitelji v svoji dolgoletni praksi prav radi pestro spored po stilih in dobah (npr. barok, klasična), po narodnostnih skladateljev (Slovenci, Čehi, Francozi), po zasedbi instrumentov, ali pa po profesorjih, ki prirejajo s svojimi učenci samostojne koncerte. Odlični učenci se prav radi priglašajo k radijskim snemanjem, nastopajo na šolskih nastopih, ki jih je bilo letos 22, sodelujejo na slavnostnih akademijah, na reviji harmonikarskih solistov in orkestru ali na republiških tekmovanjih učencev glasbenih šol. Koncertna dejavnost pa je na glasbeni šoli Vič-Rudnik resnično tako razvejana, da je ni moč zajeti v kratko poročilo. Pri tem so aktivni domala vsi oddelki. Pogosteje so na sporedih učenci tistih oddelkov, ki imajo več učencev. V tem primeru prednjači klavirski oddelček, ki je po številu učencev najmočnejši.

Vsak učenec mora nastopiti pred komisijo na tako imenovani izbirni vaji in na šolskem nastopu, ob prisotnosti staršev šole potem nastopa javno. Tako so učenci skoraj redno skrbno pripravljani in v izvajanju zanesljivi. Šola je dala v tem času številne učence v poklicni študij srednje glasbene šole. Ko so končali Akademijo za glasbo je postalo nekaj izmed njih prav znanih v kulturnem življenju doma in po svetu. Tu naj omenimo trio bratov Lorenz, violinistko Nevenko Rovani, ki je danes koncertni mojster Slovenske filharmonije, Marjanco in Marjetko L'orošec, Andreja Jarca, Olgo in Satino Skalar in še vrsta drugih, ki delujejo kot orkestrski ali pedagogi.

V zadnjih letih je dotok iz glasbenih šol – ne samo z viške – nekoliko bolj skromen, kar pa je posebno opazno pri vpisu učencev na godala. Vzrok za to je več. Še vedno je

poklic glasbenega pedagoga v primerjavi z drugimi poklici premalo stimuliran, medtem ko zahteva po drugi strani ogromno truda, saj poteka študij vzporedno z obvezno osnovno šolo, ali kasneje z gimnazijo ali kako drugo šolo srednje stopnje. Tudi zato je poklic glasbenega pedagoga za mlade ljudi manj privlačen. Samo velika ljubezen do glasbe in glasbene vzgoje lahko odtegne mlade od privlačnejših poklicev, kot so tehnika ali medicina. Poleg tega pa današnji čas potenciramo usmerjen razvoj otrokovih inteligentnih dispozicij in se čustvene zavestno zanemarjajo. Posledice ne vključevanja mladih v glasbeni poklic so opazne že danes, a se bodo razbohotile v prihodnosti še mnogo bolj. Pomanjkanje glasbenih pedagogov je tako občutno, da presega mejo zdravega ravnotežja s predmeti eksaktnih ved. Primanjkuje jih v glasbenih, a kar je še mnogo bolj katastrofalno, primanjkuje jih tudi v osnovnih šolah, od koder beže v varnejša zavetja raznih ustanov, kot je to radio, kjer se ni treba ukvarjati z disciplino in drugimi nevspešnostmi, ki tarejo živce in rahljajo zdravje. Tako stojimo trenutno pred vsaj dvema resnima problemoma: kako urediti kadrovske pomanjkanje v osnovnih šolah in kako urediti problem godalnega oddelka na glasbenih šolah.

O težavah, ki žulijo glasbeno šolo Vič-Rudnik je podpisani že večkrat pisal in javno dopovedoval. Ker pa mora kot pedagog razumeti tudi druge osnovne probleme šolstva, kot so npr. otroško varstvo, investicije osnovnega šolstva itd. se ne upa dvigniti glasu za to obrobno in „nebodigatreba“ glasbeno šolstvo. In vendar bodo objektivni razlogi prisilili k razmišljanju še tako za glasbeno šolo malo občutljivega občinskega delegata, da bo moral slej ko prej prislunhiti tudi temu glasu, ki trenutno morda ne seže do predverij občine, a se bo kmalu moral razgledati tudi v skupščinski dvorani in TIS Ljubljana. Zato naj ne zveni preveč disonantno, če glasbena šola zahteva od družbe nič manj kot dvorano, brez katere svojega osnovnega poslanstva kratko in malo ne more izpolnjevati.

Zano je, da potrebuje dvorano tudi občina sama. Zato bo treba najti neko skupno rešitev, ki bo zadovoljila potrebe občine, glasbene šole, ZKPO, saj tudi ta potrebuje za svoje revije primeren „občinski“ prostor. Problem je vsekakor kompleksen in ga je treba verjetno tudi kompleksno obravnavati. Če ni mogoče uskladiti iste dvorane za seje in koncerte, bo pač treba misliti na dve dvorani. Kaj bo ceneje, naj po-

vedo ekonomisti in gradbinci. Če je pa gradnja dvorane in glasbena šola samo stvar TIS Ljubljane, potem bo pač ta morala prislunhiti upravičeno potrebam glasbene šole, kot je ugotovila komisija za verifikacijo šole.

Naj navedem samo še eno željo glasbene šole.

Glasbena šola se želi še tesneje povezati z ožjim okoljem in širšim zaledjem in to v dvojnem smislu: v pritegovanju učencev v glasbeno šolo in v vzgoji poslušalstva, ki si pravzaprav nerado odteguje svoj dragoceni čas za obisk vsaj nekaj večjih koncertov, ki jih prireja šola. Brez posebnega besedičenja je treba ugo-

toviti, da viški občani le niso preveč zavzeti za uspehe glasbene šole, ker bi sicer v večjem številu obiskovali njene prireditve in se tako podrobneje seznanjali z njenim poslanstvom, ki ni samo v tem, da daje mladini določnejši vpogled v glasbeni svet, ampak predvsem v tem, da s svojimi vzgojnimi vrednotami, ki jih vsebuje študij glasbe – kot so: vztrajnost, premočrnost, natančnost itd. – oblikujejo mladega človeka, da ne bo zdolgočasen in apatičen slonel ob zidu in sanjal o minljivosti tistih, ki so ga spravili na svet in o družbi, ki mu boja ne zna pokazati smisla življenja.

CVETKO BUDKOVIČ

Na sliki je del ansambla blokavt iz podružnične šole Velike Lašče, ki je že večkrat uspešno nastopal.

Nagradni natečaj za spise na tematiko NOB

Združenje borcev NOV „Milan Česnik“ razpisuje knjižne nagrade za najboljše spise o NOB. Letos so pri tem sodelovali dijaki 3. in 4. razreda VII. gimnazije Vič kot prva skupina in druga skupina učenci 7. in 8. razreda osnovnih šol Bičevje, Trnovo in Vič.

Dijakom VII. gimnazije so bila postavljena v razmišljanje vprašanja:

a) Kako je narodnoosvobodilna borba vplivala na naš mladi rod?

b) Kakšne zglede nam je dala NOB za današnji čas?

V oceno za knjižno nagrado poslani spisi so bili vsebinsko odkriti in dokaj kritični do NOB in do gojitve njenih tradicij. Naloge so verna izpoved generacije, ki stopa v življenje in ki se srečuje na eni strani z načeli naše revolucije in NOB, na drugi strani pa s stvarnostjo, s katero se vsak dan sooča tudi gimnazijec. S kompletom Svetinove „Ukane“ je bil najrajen spis dijakinje 4/d razreda gimnazije Vič Jane Miš. Prepričljivo nam pravi, da je bila NOB svetla luč naše zgodovine. Svoje razmišljanje zaključuje: „Mi mladi moramo nadaljevati delo stare generacije, katere cilji še niso povsem uresničeni.“

Iz osnovnih šol Bičevje, Trnovo in Vič je bilo poslanih v oceno 12 izbranih spisov. Učenci so napisali svoja mišljenja na vprašanja:

a) Kaj me je vselej najbolj navduševalo iz NOB?

b) V čem bi posnemal udeležence NOB?

Vse naloge so bile iskreno napisane. Iz njih veje vse tisto, kar šolska mladina čuti v svoji notranjosti do priborjene svobode. Vendar po vsi spisi v precejšnji meri otroško izvirni in so prav zato dosegli svoj namen. Ziri je ocenila za najboljšega spis učenca 7/a razreda osnovne šole Bičevje Dejana Šinkovca, ki je za nagrado prejel ilustrirano knjigo „Ljubljana v ilegali“.

Spis je izvirno, jedrnat in izraženih misli. Partizanski dogodki in partizani pa za njega vzori, ne želi si vojne, le v miru hoče dograditi tisto, za kar so dali svoje življenja številni naši borci. Spis je objavljen v današnji številki „Naše komune“. Nagrada sta še bila spisa učenke 8/b razreda osnovne šole Trnovo Špele Soklič in učenke 7/b razreda osnovne šole Vič Minke Benčina.

Zveza borcev NOV bo tudi v bodoče razpisala nagradne natečaje za najboljše spise o NOB ter pričakuje, da bo odziv pri šolski mladini enak kot je bil letos.

LJUBO TIPLIČ

V ČEM BI POSNEMAL UDELEŽENCE NOB?

Kadar se spomnim na udeležence NOB, me spreletava srh. In lenega in povprečnega učenca postajam povsem drugačen. Vse naloge izpolnjujem. Hrabri sem. Prenašam pošto iz postojanke v postojanko. Opravljam sabotaže. Zasedujem izdajalce. Trošim listke in pišem po stenah proti sovražniku.

Potem se mi zdi, da sem nenadoma zrasel in postal borec: ležim v puškomitraljeznem gnezdju in: tatatatatatatatata. Mečem bombe. Nastavljam mine. V prvi vrsti tečem in kričim: juu-riiiiiiii!

Nato se mi zdi, da sem na sestanku: Sprejemajo me v SKOJ. Do-

bim orden hrabrosti. Pohvaljen sem pred bataljonom.

Nenadoma zaslišim glasbo in pohod:

Živela svoboda!
Živeli naši borci!
Smrt sovražniku!

Nihče ne ve, ali se bodo moje želje kdaj izpolnile. Bolje bo, če bomo živeli v miru in bom s pridnim delom pomagal graditi domovino. Toda, če bo potrebno, bodo moje sanje in vzori postali resnica. Sledil bom vsem svetlim zgledom iz NOB.

Dajem pionirsko besedo, branil bom domovino!

DEJAN ŠINKOVEC
7/a r. o. š. Bičevje

SEPTEMBRA TUDI V KRAJIH NAŠE OBČINE

Knjižnica na kolesih

Pred nedavnim so se mnogi občani, ki jih je pot zanesla po Prešernovi cesti mimo tedaj še zaprtega kopališča Ilirija, radovedno ozirali v tamkaj parkirano vozilo, čigar svetlojavni lošč se je prijazno bleščal v soncu. Pravzaprav ne bi bilo na velikem zaprtem avtobusu nič nenavadnega, ko se ne bi z njegovega boka veselo smejal živorumen napis: Potujoča knjižnica, Ljubljana.

Vozilo, ki smo ga pravkar omenili, je v resnici bibliobus, torej kot knjižnica opremljen avtobus in pripada bibliobusnemu oddelku, ki deluje v okviru skupnosti splošnoizobraževalnih knjižnic Ljubljane. Bibliobus lahko sprejme 3500 do 4000 knjig, opremljen pa je s poseb-

ustavljaj v Dvoru, Brezju, Iški vasi, Tomišlju, Skrilju, Golem, Zelimljah, Rakitnici, Lavrici, Pijavi Gorici, Turjaku in Karlovcu. Ker sta Babna gora in Belica nedostopni, bo postajališče za prebivalce teh dveh vasi v Zirovnik-Hruševem; iz istega razloga bo za prebivalce krajev Zažar in Sentjošt bibliobus ustavljal v Vrzdencu, za prebivalce Osolnika in Kneju, za prebivalce Dvorske vasi pa v Mali Slevnici.

Izbor knjig bo izredno pester, saj bo obsegal vse vrste domačega in tujega leposlovja, poljudnoznanstveno in znanstveno literaturo, priročnike, enciklopedije, učbenike itn. Bralec bo lahko naročil tudi knjigo, ki je v bibliobusnem izboru

nimi policami, ki omogočajo bralcu prost dostop in hkrati preprečujejo, da bi knjige ob premetavanju po slabih cestah pometalo po tleh. Vozilo sta izdelala Tovarna avtomobilov in Karoserist iz Maribora, sredstva zanj in za osnovni knjižni fond pa sta zagotovili kulturna skupnost Ljubljane in skupščina mesta Ljubljane.

Bibliobus bo služil kot povezava med kulturno skupnostjo Ljubljane ter ZKPO Ljubljane na eni strani in oddročnimi kraji, ki so preveč oddaljeni od knjižnic in ljubljanske kulture sploh. Na širšem ljubljanskem področju je za enkrat predvideni štirideset krajev, ki jih bo potujoča knjižnica obiskovala vsak mesec ob točno določenih dnevih in urah. Ker pa so nekateri od teh krajev zaradi slabih cest za bibliobus nedostopni, bo le-ta ustavljal v najbližjih naseljih, do katerih je cesta še prevozna in bo tam na razpolago bralcem iz nedostopnih krajev. V občini Vič-Rudnik se bo bibliobus

ne bo, saj mu bo na osnovi medknjižnične izposoje dostopna vsaka knjiga iz ljubljanskih splošnoizobraževalnih knjižnic. Ker otroci in mladina sploh čutijo odrezanost od knjige najbolj boleče, bo še prav posebno skrb namenjena mladinski in otroški literaturi, zlasti slikanicam, s katerimi bo bibliobus bogato založen. Vendar pa bibliobus ne bo posredoval le knjige, marveč bo skušal povezati omenjene kraje z ljubljansko kulturo v celoti.

Do septembra, ko bo akcija stekla, bodo morali v zvezi z bibliobusom rešiti še nekaj organizacijskih problemov; za zdaj velja pohvaliti kolektiv Javnih skladišč, ki je bibliobusnemu oddelku dovolil parkirati vozilo na njihovem prostoru, kjer je, čeprav žal na prostem, vsaj na varnem. Upati je, da bodo temu zgledu sledila tudi nova vodstva krajevnih skupnosti, politične organizacije in šole – na njihovo podporo namreč knjižničarji še posebej računajo.

Vpis v glasbeno šolo

Glasbena šola bo vpisovala stare in nove učence, kakor tudi učence za predšolsko glasbeno vzgojo (od 5. do 7. leta) v

dnevih od 2. do 4. septembra 1974

od 9. do 11. ure dopoldne in

od 16. do 18. ure popoldne

Na novo vpisani učenci morajo opraviti preizkušnjo poslušanja ritmičnega črta.

Pouk predšolske glasbene vzgoje traja po 45 minut (dvakrat tedensko), pouk instrumentov 30 minut, solopetja 45 minut dvakrat na teden. Obvezen predmet je nauk o glasbi, po 90 minut enkrat na teden.

Učni prispevek znaša od 35 do 50 din mesečno in je odvisen od instrumenta, za katerega se učenec odloči. Enkratna letna vpisnina je 30 din.

Podrobna navodila o študiju, dolžnostih in pravicah učencev daje ravnateljstvo šole.

Ravnatelj:

prof. CVETKO BUDKOVIČ

Mladi pevci z Viča navdušili z nastopom v Festivalni dvorani

Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Vič-Rudnik je priredila v počastitev dneva mladosti dne 22. in 23. maja že 14. srečanje mladih pevcev. Prvi dan so nastopili otroški zbori iz osnovnih šol Polhov Gradec – zborovodja Nadja Založnik, Ig – Ileana De Fabrizio, Bičevje – Zinka Oven in iz osnovne šole Brezovica – Jožica Ogrin. V kategoriji mladinskih pevskih zborov pa so nastopili pevci iz osnovnih šol Bičevje – Teja Savor, Vrhovci – Boža Wostner, Ig – Ileana De Fabrizio, Trnovo – Majda Hauptman-Jemec, Brezovica – Jožica Ogrin. Tega dne je nastopilo 413 mladih pevcev.

Drugi dan so nastopili otroški zbori iz osnovnih šol: Skofljica – zborovodja Vera Holc, Velike Lašče – Marjan Sajovic, Vič – Zlata Križ, Oskar Kovačič – Tatjana Požar in mladinski zbori iz osnovnih šol Skofljica – Vera Holc, Horjul – prof. Albin Weingerl, Vič – Zlata Križ, Oskar Kovačič – Tatjana Požar, Velike Lašče – Marjan Sajovic. Tega dne je nastopilo ca. 500 pevcev. Zelo mogočno in slavnostno je zadonela ob zaključku vsakega koncerta skupna pesem Marjana Kozine „Slava tebi domovina“.

Nastopilo je skupno 913 pevcev, nekaj manj kot lansko leto. Na odru se je zvrstilo 8 otroških in 10 mladinskih zborov. Slišali smo 54 umetnih narodnih in borbenih pesmi, pretežno slovenskih in jugoslovanskih, pa tudi tujih skladateljev, pretekle, polpretekle in sodobne glasbene ustvarjalnosti.

Poleg številnih težav, s katerimi se ubadajo zborovodje po osnovnih šolah, pa moramo vendarle ugotoviti, da se na področju občine Vič-Rudnik vsi ravnatelji osnovnih šol zavedajo pomena otroškega in mladinskega petja in zato v mejah svojih možnosti podpirajo prizadevanja zborovodij. Ti so letos povečini ob sodelovanju mentorja Mira Kokalja pokazali več uspeha kot druga leta, pa boči to glede izbire programa, izvedbe in interpretacije pesmi, pre-

ciznosti v izdelavi tiaz, ritmično intonacijske točnosti, in nemanje glede discipline in dvorani, ki je, pri tako številni mladini v starosti od 7–15 let naravnost vzorna. Ta moment je pomemben pri izbiri in izobrazbi mladega naraščajočega zato ne velja podcenjevati.

Razprava z zborovodji po nastopu koncertu je omenjeno ugotovilo, da so se tudi letos odločili nam že iz prejšnjih let znani. Med njimi je pokazal posebno teten skok mladinski pevski zbor iz osnovne šole Horjul, ki deluje pod vodstvom prof. Albina Weingerla dve leti. Z viške občinskega zborovodja Teje Savor, ki je so se prijavili tudi trije zborovodje iz občine Vič: Zlata Križ, Oskar Kovačič in Tatjana Požar. Med njimi je pokazal posebno teten skok mladinski pevski zbor iz osnovne šole Trnovo, pod vodstvom prof. Hauptman-Jemec odlično. V hudi konkurenci s prvotrajnim mladinskim zborom iz Maribora, ki ga vodi Branko Rajšter. S tem zborom sta se ugodno plasirali tudi otroški zbor iz osnovne šole Bičevje, ki ga vodi Zinka Oven (ta je nastopil na republiški preizkušnji), in otroški zbor iz osnovne šole Brezovica pod vodstvom prof. Ogrin. Zato lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da je bil prispevek občine Vič-Rudnik k razvoju glasbenega življenja v občini v letošnjem letu teta zadovoljiv in opazen v obsegu in priložnosti.

V bodoče bo treba vzpostaviti dalje negotovi, strokovno pomoč in nuditi prizadevnim zborovodjem več družbene podpore in priznanja za njihovo tezaško delo. Dostojni ni spomnil, da bi skupnosti občine vzporedno z drugimi ustanovami – telovadna društva – izrazila kakšno priznanje kulturnim delavcem, ki se ukvarjajo z glasbeno vzgojo. Morda bi majhna gesla podkrepila njihovo prizadevanje, če včasih, pod težo razmer, stopa na preizkušnjo.

CVETKO BUDKOVIČ

UČENCI IN PEDAGOGI OSNOVNE ŠOLE VIČ ZASLUŽIJO POHVALO

Vsestranska dejavnost

V študentskem naselju so pred kratkim razstavljali svoja likovna dela učenci iz osemletke na Viču, pod vodstvom mentorja tovariša Mršnika. Težko otviriti je dal prav gotovo slavnostni pečat balet viške šole, ki je pod vodstvom baletne pedagoginje Tatjane Remskar pripravil zelo uspeh kraji nastop. Kljub temu, da mladi umetniki ustvarjajo pod zelo prizadevnim vodstvom in nemočih razmerah, zaslužijo njihova dela najvišje priznanje. Ogladila smo si lahko raznovrstne stvaritve od akvarelov, grafik, lepljen, trgpan pa do kipov iz gline in mavca do modelov urbanističnih naselij iz papirja. Vsekakor je izstopal ciklus del na temo zgodovine naših krajev in likovni izrazni umetnosti s poanto na kmečkih uporih.

Omenila sem že balet viške osnovne šole. V začetku je ta skupina delovala skupaj s folklorno, vendar pa sta se obe skupini usmerili vsaka na svoje področje, predvsem zato, ker se elementi obeh vrst niso preveč ujemali pa tudi zaradi pretevilčnosti.

Izšla je tudi že prva predstavitev njihovega glasila Mladi pevci, ki ga uredniški odbor deluje v sodelovanju z učenci sami. Tako raznovrstna dejavnost lahko samo dober vzgled, vendar samo za druge osnovne šole, predvsem za srednje in višje, katere pa je že skrajni čas, da se skrbijo za kontinuiteto tovrstne javnosti.

ANDREJA ZNORČIČ

Ob otvoritvi razstave v študentskem naselju so nastopile tudi letke iz osnovne šole Vič.

PREDSTAVLJAMO VAM

Milan Kunčič

Njegov drugi dom je TVD Partizan Trnovo. Obiskuje ga že obrih sedem let. Vsak večer so radlja, drog, krogi in druga rodja v telovadnici „rezervirana“ za njega. Vsak večer štiri ure trdega dela...

Delo, ki mu je prineslo uspehe, priznanja, afirmacijo v naši gimnastiki. Mnogi so že ugotovili, da beseda teče o 21-letnem telovadcu Milanu Kunčiču, študentu 1. letnika Visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani. Najpomembnejše začetke, da se mu prav letos, pred nedavnim izidom velika želja, želja in cilj nekakega športnika, uvrstitve v državno reprezentanco. Svoj nastop v najboljši članski vrsti je opravil 25. in 26. maja v prijateljskem mednarodnem srečanju reprezentanc Francije in Jugoslavije v Nici. Sicer pa je Kunčič v svojih dosedanjih nastopih kot mladinec najvišjega razreda dosegel nekaj lepih rezultatov. Tako je leta 1972 postal republiški prvak, nato pa še državni prvak, kar je po njegovih besedah njegov dosedanj največji uspeh. V prvem nastopu za mladinsko državno reprezentanco tega leta proti Madžarom se je kot najboljši Jugoslovian uvrstil na odlično 4. mesto. Najvišja mesta pa je osvajal v prijateljskih srečanjih proti Kuvajtu v Ljubljani in Kanadi v Idriji (obe srečanja sta bili leta 1973). Po uspešnem nastopu v Nici za člansko vrsto, je pred nedavnim nastopu 16 držav v Varni med 16 tekmovalci zasedel dobro 22. mesto. Velja omeniti, da je vsaka država poslala po dva predstavnika, večina so bili to najboljši telovadci. Prav zato je ta njegov uspeh še toliko bolj pomemben.

Ko smo Milana vprašali, ali je zadovoljen s tem, kar je dosegel sedmih letih dela, je dejal:

„Vsekakor. Trdo delo, volja do telovadbe, nepopustljivost, se to se mi je sedaj krepko obrestovalo. Dosegel sem veliko. Toda, to me ne sme uspavati. Dosedanji uspehi, predvsem uvrstitve v državno reprezentanco zahtevajo od mene še več angažiranost, še več dela, nade... Se to sezono me čata dva velika prireditvi. Balnanske igre na Hvaru v mesecu avgustu ter svetovno prvenstvo neseča oktobra v Muenchnu ali v Varni. Sele tukaj bo treba dokazovati in dokazati. Zato počitka nima ni.“

S pogoji za delo ni povsem zadovoljen:

„Kako bi naj tudi bil. O materialnih pogojih je bolje ne govoriti, še manj pa o pogojih za normalen trening. Dvorana v Trnovskem Partizanu prav gotovo ne ustreza več. Zato je v krajini čas, da v Ljubljani dobimo novo telovadnico.“

Kaj pa življenje izven telovadnice?

„Mnogi so mnenja, da so športniki, predvsem telovadci v mnogem prikrajšani v družabnem življenju. Res je. Vendar pa jaz za čas za zabavo najde. Vsaj imam za najdem. Kadar le utegnem grem v hribe ali na morje, se ukvarjam z ostalimi športi, nogometom, košarko... Če se le malo dobro volje je treba. Te pa mi nikoli ne zmanjka.“

Takšen je torej eden najprej perspektivnejših naših telovadcev, Milan Kunčič. Športnik v praviem smislu besede. Kajti, kot je sam dejal, če se ne bi ukvarjal z gimnastiko, bi zagotovo igral namizni tenis...
NIKO ŠOŠTARIČ

POPRAVEK
Bralcem in strelski družini Rajko Skapin se opravičujemo za neljubo napako, ki se je pojavila v prejšnji številki, ko je prišlo do zamenjave naslova.
UREDNIŠTVO
NAŠE KOMUNE

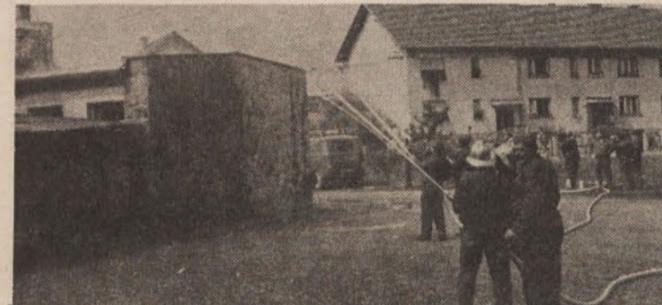
Razprave o finančnih načrtih

V mesecu juniju so se na svoji drugi seji sestali tudi delegati skupščine TTKS Ljubljana Vič-Rudnik. Potem, ko je predsednik te prvo ustanovljene temeljne interesne skupnosti v občini, Dušan Dobrovoljč v bistvenih potezah orisal pomen uveljavljanja družbenega dogovarjanja v tej dejavnosti, so poročila podali predsednik IO TTKS Tomo Ogrin ter predstavniki posameznih delovnih komisij. Vsa poročila, če jih združimo pod skupni imenovalec, so vsebovala oris trenutnega stanja telesne kulture v občini, Marsikje stanje še ni zadovoljivo, predvsem kar se tiče vzdrževanja in stanja športnih objektov kot tudi pomanjkanja kadrov. Vse to je povezano tudi s financiranjem samim. Ob obravnavi finančnega načrta te občinske temeljne interesne skupnosti so delegati po kritični razpravi sprejeli predlog, da se del sredstev odstopi krajevnim skupnostim za ureditev igrišč ter da se sredstva namenjena strelstvu v bodoče delijo na predlog občinske strelske zveze posameznim strelskim družinam v občini. Delegati so ob tej priložnosti podčrtali tudi pomen množičnega športa, ki ga bo v bodoče potrebno v raznih oblikah razvijati tudi na izvenmestnem področju in to ne samo med odraslimi pač pa tudi med mladino. Posebno slednje je važno za potrebe splošnega ljudskega odpora kot tudi za zdrav razvoj otrok.

Te seje se je udeležil tudi predsednik IO MTKS Janko Popovič, ki je v svojem uvodu orisal nekaj značilnosti finančnega načrta mestne temeljne telesne kulturne skupnosti. V razpravi na to poročilo so prisotni opozorili predvsem na številne anomalije kot so previsoka sredstva za trenerje, močna diferenciacija v fi-

nančnih sredstvih, ko gre za enakovredne klube, financiranje objektov iz dveh naslovov, vprašanja hranarine, investicij... Precej kritik pa je bilo izrečenih na račun „predpisanih“ oziroma kar določenih 25 odstotkov namenskih sredstev. Zato so umestno opozorili delegati na dejstvo, da smo se v Ljubljani odločali za razpon med 20 in 30 odstotki in ne za že konkretno številko. Strinjali so se sicer, da so določena sredstva namenjena tudi za vrhunski šport, vendar v nekih realnih okvirih in ne na račun množičnega športa. Saj se navsezadnje vrhunski šport lahko razvija le iz

množičnosti. Zato raje vrhunski šport „za dva koraka nazaj“ in pristopi k reševanju množičnega športa. Skupščina je finančni program MTKS skupno s predlaganimi pripombami delegatov sprejela in sklenila posredovati mnenja in dopolnitve TKS Ljubljana.
Delegati so razpravljali tudi o samoupravnem sporazumu o ustanovitvi TKS Ljubljana in predlogu samoupravnega sporazuma o združenju sredstev v TKS Ljubljana kot tudi o programu, finančnem načrtu in samoupravnem sporazumu o združenju sredstev v TKS SR Slovenije.

V soboto, 22. junija so pripadniki civilne zaščite krajevnih skupnosti Brdo in Vrhovci ter osnovne šole Vlada Miklavca na Vrhovcih pripravili ogledno vajo. Enote civilne zaščite so skupaj s prostovoljnimi gasilci z Brda, Kozarij in Viča ter skupin prve pomoči z Doma Bokalce uspešno prikazale, kako bi pomagale šolarjem v primeru bombnega napada, oziroma hudega potresa. Vajo, ki je dobro uspela in je pokazala, da so vsi sodelujoči odlično izurjeni ter pripravljeni, da vsak trenutek učinkovito pomagajo, si je ogledalo več sto prebivalcev obeh krajevnih skupnosti in šolarji. Vajo sta pripravili skupaj KS Brdo in Vrhovci. — Foto: Evgen Batič

Mercator: športna tekmovanja ob 25-letnici

Letos je v Mercatorju vzkli tudi aktivnejše športno življenje. V počastitev 25-letnice podjetja je bilo v marcu prvo športno tekmovanje.

Na Ulovki nad Vrhniko se je v veslalomu pomerilo kar 80 smučarjev iz več naših TOZD. Mesec dni kasneje je bilo na vrsti kegljanje. Zanimanje za to tekmovanje je presleglo vsa naša pričakovanja, saj se nismo niti malo nadejali takšnega odziva. V predtekmovanjih, ta so bila po skoraj vseh naših TOZD, je sodelovalo kar 519 delavcev. Izmed teh pač ni bilo težko izbrati 134 najboljših, ki so se potegovali za lepa priznanja. No, tudi tretje tekmovanje je že za nami. V začetku junija je bilo v Trziču organizirano streljanje z zračno puško.

Omeniti moramo tudi to, da za prvuvrščene zmagovalce seveda pripravimo lepa priznanja; pokale in diplome. In malo za šalo, malo pa za res, ne pozabimo „primerno nagraditi“ tudi tiste, ki so pristali na repu. Po zaključku vsakega tekmovanja pripravimo za vse sodelujoče in ostale goste tudi družabno popoldne z raznimi nagradnimi igrami, ki jih pripravijo sodelavci naše ekonomske propagande.

Naj ob koncu zapišemo, da so športna tekmovanja v Mercatorju pridobila širok krog ljubiteljev športa. Do konca leta bomo pripravili še tekmovanja v balinanju, namiznem tenisu, malem nogometu in šahu.

Z veseljem lahko ugotovimo, da je zanimanje za športna tekmovanja izredno. Računamo, da bo do konca leta v vseh disciplinah sodelovalo

okrog 1000 športnikov, kar pa praktično pomeni, da se s športom bavi vsak peti delavec Mercatorja.

In prihodnje leto? Nadaljevali

bomo s podobnimi tekmovanji in k sodelovanju povabili tudi druga trgovska podjetja.

MILE BITENC

KAPIDŽIČ NOVI TRENER MERCATORJA:

V SNL na 1. mesto

Nogometaši Mercatorja so se poslovili od tekmovanja v II. zvezni ligi. Po dveh letih uspešnega nastopanja so tokrat morali priznati, da s takšno igro in doseženimi rezultati ne morejo konkurirati ostalim moštvom, ki jim je uspel obstanek v ligi. Ne bomo iskali vzrokov njihovih slabih iger in rezultatov v tej sezoni, kajti sami igralci so se že sprijaznili z usodo in dejstvom, da bodo v novi nogometni sezoni nastopali v slovenski ligi.

Ze precej pred zaključkom prvenstva v II. ligi (ko je že bila zapečaten usoda Vičanov), je bilo jasno, da bo trener moštva Andjelo Ziković zapustil to sredino. Tako se je po zadnjem kolu tudi zgodilo. S klubom je ta sicer zelo znani in cenjeni trener z Reke sporazumno razvezal pogodbo in je že odpotoval iz Ljubljane. Skoraj zagotovo bo na njegovo mesto prišel dolgoletni igralec prvotigaša Olimpije, nazadnje pa tudi Mercatorja, Mahmut Kapidžič.

Zanimivo je, da bo večina dosedanjih igralcev tudi jeseni zastopala črno-bele barve. Mnogo je bilo govora o tem, da bodo klub zapustili Darko Bajec, pa vratar Borut Škulj in mnogi drugi. Toda, razen Janija Zavrla, ki bo poskušal z nadaljnjo kariero pri Olimpiji, nihče ne zapuša Vičanov. Torej bodo v slovenski nogometni ligi igrali skoraj povsem isti igralci, ki so nastopali tudi v II. ligi, kar pomeni, da je njihov cilj jasen — osvojiti prvo mesto in se zopet uvrstiti v drugoligaško elito, kjer so z velikimi uspehi nastopali dve leti. To so seveda le želje in njihov zastavljeni cilj, počakajmo pa do jeseni, ko se bo začel boj za točke...
NIKO ŠOŠTARIČ

Plavalni tečaji

V sklopu republiške akcije: „Naučimo se plavati“, bo PK Ljubljana skupaj s TTKS Vič-Rudnik tudi letos organiziral plavalni tečaj za šolsko mladino in odrasle.

Kakor vsako leto, se tudi tokrat pričakuje lepa udeležba, saj predvidevajo, da se bo naučilo plavati preko 300 mladih in okrog 100 odraslih. Zanimivo je, da je cena tečaja 100 din za mladino in 150 din za odrasle, vendar pa prvi plačajo le 20, drugi pa 50 din, ostalo pa prispeva TTKS.

Tudi Partizan Vič bo v sklopu s TTKS organiziral na svojem bazenu plavalni tečaj, vendar le za šolsko mladino. Tečaj, katerega se bo udeležilo tudi 30 otrok iz osnovne šole Brezovica, bo trajal skozi vse šolske počitnice.

Na Podpeškem jezeru bo plavalni tečaj organiziralo ŠD Podpeč-Preserje tudi v sodelovanju s TTKS.

Cilji teh akcij so več kot jasni. Vsem je dobro znano, kako koristno je za mlade, pa tudi za odrasle, športno udejstvovanje. Plavanje je vsekakor ena od športnih panog, ki daje telesu moč in energijo, s tem pa tudi pravilen in zdrav razvoj, predvsem mladim. Ob uspešnem tečaju (kjer se skoraj vsi naučijo plavati) se torej prijetno združi s koristnim!

Prijave za tečaj sprejemajo: PK Ljubljana, Hajdriškova 21 a, Partizan Vič, Tržaška 76.

Turnir v malem nogometu

Ljubljanske občine Bežigrad, Center, Šiška, Vič-Rudnik in mestna skupščina so v čast dneva mladosti odigrale turnir v malem nogometu.

Zasluzeno je zmagala ekipa delavcev občinske uprave občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki je v štirih tekmah trikrat zmagala in enkrat igrala neodločno.

- Rezultati:
1. kolo: Vič : Bežigrad 4:1, Šiška : Center 3:2
 2. kolo: Vič : Šiška 2:0, Bežigrad : Mestna skupščina 3:3
 3. kolo: Vič : Center 8:0, Mestna skupščina : Šiška 3:0
 4. kolo: Vič : Mestna skupščina 2:2, Bežigrad : Center 3:3
 5. kolo: Mestna skupščina : Center 3:0.

LESTVICA:

1. Vič-Rudnik	4	3	1	0	16:3	7
2. Mestna skupščina	4	2	2	0	11:5	6
3. Bežigrad	4	2	1	1	10:7	5
4. Šiška	4	1	0	3	3:10	2
5. Center	4	0	4	2	2:17	0

Naš komentar:

Z osnovanjem aktiva mladih delavcev pri občini Ljubljana Vič-Rudnik je zaživelo tudi rekreativno udejstvovanje delavcev občinske uprave. Tako je omenjeni aktiv organiziral in opremil ekipo za mali nogomet, ki je z uspehom zastopala barve naše občine na medobčinskem tekmovanju v počastitev dneva mladosti. Čeprav je bila ekipa sestavljena na hitro in zaradi različnih ovir ri

imela zadovoljivih priprav, je vendarle dosegla lep uspeh, ki naj bi bil spodbuda za nadaljnje rekreativno udejstvovanje tudi na drugih področjih. Osvojitve prvega mesta je rezultat izredne resnosti, borbenosti in posebej še discipliniranosti vseh igralcev. Ekipo so sestavljali: Bavcon, Zorn, Vidic, Petrič, Peterlin, Klaus, Cepon in Golec. Že na prvi tekmi smo naleteli na odlično ekipo bežigradske občine, ki so jo upravičeno šteli za glavnega favorita tekmovanja, saj ima v svojih vrstah nekaj aktivnih nogometašev. Zmagali smo zaslužno, posebno pa se je odlikoval naš vratar Bavcon.

V nadaljevanju smo premagali ekipo občine Šiška, nato pa še ekipo občine Center z visokim rezultatom 8:0. Vzporedno z nami je dosegla odlične rezultate tudi ekipa Mestne skupščine in ravno zadnja tekma z njimi je odločala o prvaku. Pred to tekmo smo imeli velike težave, saj zaradi poškodb nista mogla nastopiti Bavcon in Zorn, pa tudi drugi so se pritoževali na poškodbe. Čeprav ostabljeni smo na koncu le uspeli in z rezultatom 2:2, ki nam je zadoščal za prvo mesto, uspešno zaključili turnir. Tokrat se je izkazal Cepon, ki je nekaj minut pred koncem tekme z lepim golom izenačil rezultat na 2:2. Za letošni uspeh gre zahvala vsem igralcem, posebej pa velja omeniti tovarišico Zgonikovo, ki je bila organizator, ekonom in tehnični vodja ekipe, skupaj s tovarišico Pavlino pa tudi edini navijač na vseh naših tekmah.

OBVESTILO STARŠEM

Dnevno varstvo otrok

Občinska zveza prijateljev mladine Ljubljana Vič-Rudnik in Temeljna telesnokulturna skupnost Ljubljana Vič-Rudnik obveščata starše, da bo za šolsko mladino občine Ljubljana Vič-Rudnik organizirano varstvo otrok v času šolskih počitnic od 1. VII. 1974 vsak dan od 9. do 13.30 razen nedelje na naslednjih krajih:

- 1.) Na telovadišču TVD Partizan Trnovo Ljubljana, Borsetova
- 2.) Na telovadišču TVD Partizan Vič Ljubljana, Tržaška c. 76
- 3.) Na telovadišču osnovne šole Vrhovci

Otroke bodo nadzorovali vaditelji in športni vodja. Otroci se bodo lahko v tem času seznanjali z raznovrstnimi aktivnostmi, med drugim tudi športnimi igrami — badminton, tenis, namizni tenis, košarka, odbojka, streljanje in drugim. Občasno pa bodo organizirali krajše dopoldanske izlete v okolici.

Otroka lahko vpišete za varstvo, ki je brezplačno, vsak dan na objektih, kjer bo varstvo pri vzgojiteljih.

Starši, zaupajte svoje otroke strokovnemu vodstvu Zveze prijateljev mladine in Temeljne telesne kulturne skupnosti in jih spodbujajte, da bodo redno prihajali na igrišče.

Sekretar:
JOŽE MESL

Športno srečanje mladih delavcev

Aktiv mladih delavcev Tobačne tovarne je pod pokroviteljstvom OK ZMS Vič-Rudnik organiziral športno srečanje aktivov mladih delavcev v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Srečanje je bilo 25. maja 1974, otvoril pa ga je predsednik OK ZMS Stojan Gomazelj.

Po svečani otvoritvi je preko 300 udeležencev odšlo na igrišča, na katerih so tekmovanja potekala ves dopoldan. Ob 15. uri je bilo srečanje zaključeno, podeljeni so bili pokali za prvuvrščene in diplome za drugo in tretjevrščene ekipe.

VP — 6550 — kasarne „Ljubo Šercer“, ki je nastopila izven konkurence, pa je za svojo uspešnost na tekmovanju prejela pokal za sodelovanje.

In rezultati?
KEGLJANJE — ženske: 1. Iskra — raziskovalni inštitut, 2. Angora, 3. Igo.

Moški: 1. Slovenijaavto, 2. Hoja — predelava lesa, 3. Igo.
ROKOMET: 1. Kovinska industrija Ig, 2. Iskra — raziskovalni inštitut, 3. Tobačna tovarna.
NAMIZNI TENIS: 1. Tobačna tovarna, 2. VP 6550, ker pa je igrala izven konkurence, je drugo mesto osvojila Kolinska — vinocet, 3. Ilirija.
STRELSTVO: 1. Igo, VP 6550 izven konkurence, 2. Tovil, 3. Tobačna tovarna.
SAH: daleč najboljša je bila kasarna „Ljubo Šercer“, 1. Žičnica, 2. Tobačna tovarna, 3. Tovil.
Vsi sodelujoči so bili s srečanjem zelo zadovoljni in si v bodoče želijo še več podobnih prireditvev. Mnenja so, da se le tako lahko aktivni spoznajo med seboj in se še tesneje povežejo.
IGOR KREVL

Tale dekleta so prišla na tekmovanje v streljanju z zračno puško celo iz Beograda. In ni jim bilo žal, saj so s seboj odnesla kar dva pokala.

Iz ŠŠD naše občine

Košarka

Tudi prvenstvo osnovnih šol v košarki je končano. Poglejmo končni vrstni red:

Dečki I. skupina: osn. šola Bičevje in Vič 14 točk, Oskar Kovačič 6, Trnovo 4, Brezovica 2 točki.

Dečki II. skupina: osn. šola Polhov Gradec 6 točk, Dobrova 4, Preserje 2, Horjul brez točk.
Deklice: osn. šola Bičevje 12 točk, Polhov Gradec 8, Brezovica 4, Oskar Kovačič brez točk.

Med dvema ognjema

Končano je občinsko prvenstvo osnovnih šol v igri med dvema ognjema. Tekmovanje je bilo 8. junija na igrišču osnovne šole Vrhovci. Pri pionirjih so zmagali igralci osnovne šole Polhov Gradec, pri pionirkah pa osnovna šola Vrhovci.

Vrstni red: pionirji: Osn. šola Polhov Gradec 7 točk, Brezovica 5, Horjul 4, Vič 2, Bičevje 2, Oskar Kovačič 1, Ig 1, Dobrova in Vrhovci brez točk. Pionirke: osn. šola Vrhovci 5, Polhov Gradec 5, Bičevje 4, Vič 2, Horjul 1, Oskar Kovačič 1, Dobrova in Brezovica brez točk.
N. S.

Športne vesti

ROKOMET

Končano je prvenstvo v ljubljanski rokometni ligi. Vse do predzadnjega kola so igralci Mokerca imeli isto število točk kot prvoligaširani Sešir, vendar pa so nato nepričakovano izgubili proti Olimpiji (22:27) in osvojili drugo mesto.

NAMIZNI TENIS

V Ljubljani je bilo od 30. maja do 1. junija 28. državno prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike in dvojice v članskih in mladinskih disciplinah. Igralci in igralke Olimpije so dosegli tele boljše rezultate: Bojan Rak je v konkurenci mladinci-posamezno osvojil 3. do 4. mesto, pri članih pa se je uvrstil med osmerico najboljših jugoslovanskih igralcev. Eva Jeler je pri članih izgubila v finalnem srečanju, prvo mesto pa je osvojila skupaj z državno prvakinjo Palatinušev v dvojicah. V igri članskih dvojic sta v finale prišla Vecko in Uroš Rak, kjer pa sta izgubila s 3:2.

NOGOMET

Nekoliko manj uspešno kot prejšnja leta so letošnjo sezono v ljubljanski podzvezni ligi zaključili nogometaši Krima. Zasedli so osmo mesto (12 moštev), osvojili pa 19 točk.
N. S.

BESEDO IMAJO OBČANI ● BESEDO IMAJO OBČANI ● BESEDO IMAJO OBČANI ● BESEDO IMAJO OBČAN

Zastrupljen potok

Pred tremi leti so po potoku Horjulki prvič priplavale zastrupljene ribe, celo do meter dolge ščuke, ki so jih ubile od padne vode horjulске tovarne. Takrat smo bili prepričani, da je bil to nesrečen, enkratni slučaj, ki se ne bo več ponovil.

Ko sem nedavno zagledala v Horjulki nešteto mrtvih postrvi, ki so ležale na dnu potoka in z belimi trebuhmi mrtvo obtoževale brezvestnost odgovornih, ki uničujejo z malomarnostjo našo živo narodo, sem se spomnila skrbnih ribičev, ki so pred časom vlagali v ta potok nov zarod postrvi, danes pa v tej vodi spet ni živega bitja.

Mar je mogoče nekontrolirano spuščati odpadne snovi v potok, ki je še do nedavnega veljal za enega najbolj čistih? Nič več se ne čudimo, zakaj so naši otroci poleti v gnojnih tvorih, ki se le težko zdravijo. Starši jim ne moremo zabraniti kopanja v potoku, v katerem so se vedno kopali.

Vemo: lažje je plačevati poginule ribe kot urediti čistilne naprave. Zdravljenje naših otrok pa plačuje družba, ki ne zahteva odškodnine.

Tokrat javno vprašujemo: Kako dolgo še do spoznanja, da je takšno onesnaženje vode zločin proti ljudem in naravi?

MINKA KRIVINA

Še enkrat: nevarni ovinek v Brezjah

Ko smo pred časom objavili vest o nevarnem ovinku v Brezjah, smo bili prepričani, da se bodo odgovorni zganili v zaščito človeških življenj ter nam na nevarnem mestu postavili vsaj cestno ogledalo, da bi minimalno preprečili grozečo nevarnost. Na tem mestu je bilo že več kot deset nesreč, zadnja celo smrtna.

Pred časom je prav na istem mestu spet zdrknil v potok neki tuj diplomat in le za las ušel smrti. Njegov avtomobil se je kot puščica zapil v spodnji rob potoka, ko ga je zaneslo na ostrom, nepreglednem cestnem zavoju.

Prazen tovornjak Gozdnega gospodarstva z dvigalom, ki so ga ljudje ustavljali, da bi pomagal izvlačiti avto, je odpeljal naprej in prekršil nenapisani zakon šoferjev, da je treba v nesreči pomagati. Tako pa se je ljudem šele po daljšem času posrečilo spraviti tujca iz potoka.

Spet naprošamo odgovorne, naj zaščitijo vsaj naše malčke, ki morajo prek tega nevarnega mesta v šolo.

MINKA KRIVINA

POJASNILI

Pred dnevi so delavci Komunalnega podjetja Vič na tem ovinku postavili cestno prometno ogledalo.

Upamo, da bo postavljeno ogledalo opozorilo vsem voznikom, ki vozijo po tej cesti.

Želimo odgovor

Prosim, da objavite v glasilu „Naša komuna“, kaj bi radi vedeli stanovalci blokov ob Dolenjskem kolodvoru in Dolenjski cesti!

Zastavlja se vprašanje, kdo je odgovoren za naslednje:

– da je med naseljem blokov kemična predelovalnica „Silva produkt“ z zelo vnetljivimi surovinami;

– da s predelavo zastruplja vso okolico;

– da je dovoz z največjimi tovornjaki v „Silva produktu“ ob stanovanjskem bloku št. 46, s čimer ogroža prebivalce, posebej še otroke. Da ne govorim o poškodbi samega balkona bloka št. 46;

– da še blok poka, ker se temelji usedajo;

– da cesta, ki pelje med bloki h kolodvoru, še do danes ni asfaltirana, ko pa po njej vozi dnevno več deset tovornjakov od odpada „Surovina“ in še drugi z lesom. Zaradi tega je ves dan v zraku toliko prahu, da pri zaprtih oknih zapraši vse stanovanje. Balkonov praktično ni moč uporabljati, da ne govorim še o hrupu in smradu.

Pred leti smo zbirali podpise stanovalcev, napravili skico o stanju ceste in okolice, jo poslali na pristojno mesto, pa se še do

danes ni nič spremenilo, niti odgovora ni.

HEUFFEL JOŽE, Ljubljana, Dolenjska c. 46

ODGOVOR

„V začetku tega meseca je podjetje Silvaprojekt začelo z gradnjo novih prostorov na Igu. Dela na objektu bodo po predvidenih končana konec letošnjega leta. Takrat pričakujemo tudi preselitev tega obrata, tako da bo dokončno preseljen v začetku prihodnjega leta. Omenjeno vprašanje je bilo zaradi sporov okoli nove lokacije dalj časa odprto in večkrat preloženo.“

„Cesta, za katero sprašuje vaš bralec, še vedno ni asfaltirana, ker za to ni denarja. Cesta je povsem lokalnega značaja in zato doslej še ni prišla na vrsto, saj je asfaltiranja potrebnih več cest. Prebivalci imajo seveda vse možnosti, da v kratkem dosežejo asfaltiranje svoje ceste, če bodo seveda sodelovali pri tem sami s 40 odstotki sredstev. Ostalo pa bi kot vedno prispevala občinska skupščina. Pobuda za to mora seveda priti iz vrst stanovalcev te ulice. Svetujemo prebivalcem, da se dogovorijo s podjetji, ki to cesto največ uporabljajo, da sofinancirajo asfaltiranje.“

To cesto redno vzdržuje Komunalno podjetje Vič in jo v skladu s programom tudi sedemkrat letno luži.“

Občinske strokovne službe

Skrbimo za naše okolje!

Ob naglem naraščanju mestnega prebivalstva, hitri motorizaciji, ob kopičenju gmotnih dobrin in podobnem vse preveč pozabljamo na našo nadvse dragoceno narodo. Ne zavedamo se namreč, da je oskrnjena narava nenadomestljiva za vsa živa bitja in torej še posebej za človeka. V sodobnem hitrem tempu življenja vse premalo vzgajamo v duhu varovanja našega okolja, vendar pa to ne more biti opravičilo za takšno ravnanje. Nekaj povsem normalnega je, da si človek, ki se mu tako grozno mudi v službo, pot skrajša, kjer se le da, za njim pa ostajajo pohojene zelenice. Toda te „zelenice“ niso samo pohojene, ampak tudi posipane z papirčki. Seveda je lažje, da papirček spustimo na tla, kot pa da ga damo v žep ali pa odvržemo v najbližjo košarico za smeti. Teh pa nikakor ne primanjkuje, le skoraj prazne so! Mogoče pa

sta jih knjigi Poslednji tango ali Boter. Kajti o svojih napakah kaj radi slišimo. Pa vendar se je v Ljubljani in pozivanja občanov so kronana s precejšnjim uspehom. Akcija Bela Ljubljana, ki so jo organizirali tudi pretekla leta, je do letos nove razsežnosti, saj so vključile vanjo tudi krajevne skupnosti (teh je bilo 10 na našem področju), šole in organizacije z drugačnega dela, obsega pa tudi tudi akcije – tako delo na terenu kot vzgojni učinek.

Koordinacijski odbor za Bela Ljubljana na področju občine Rudnik ocenjuje, da je bila akcija redno uspešna. Velike zaslugе pri tem prav gotovo Dinos, ki je organiziral celotno akcijo in s njem lahko izrazimo le pohvalno.

se zdi nekaterim ta koš previsok. Le kdo bi se tako visoko stegnil?

Raznoraznih plinov in drugih vonjav pa smo se že tako navadili, da je postal glavobol popolnoma vsakdanja stvar in človek lahko samo čaka na večer, da se hrup in prah poležeta. Sele tedaj si lahko privoščimo nekaj vdihljajev malo bolj svežega zraka. O vsem tem pa lepo priča tudi perilo, ki je vedno bolj sivo in je že zdavnaj izgubilo tisti prijetni vonj po pralnem prašku. Toda ljudje, saj smo vendar v 20. stoletju! Ista situacija, če ne še hušja je tudi drugod po svetu in mi se tako radi zgledujemo po drugih!

Največja sramota za nas vse pa je odlaganje smeti na „zasebnih“ smetiščih, po možnosti v kakšno reko ali potok. Še sreča za nas, da ne znanjo ribe govoriti, revice znajo le poginiti!

O malomarnosti in brezbriznosti sodobnega človeka bi se dalo napisati cele romane, ki pa verjetno ne bi dosegli tolikšnih ponatisov kot

Kot je že znano, je ta prva akcija potekala v dneh od 13. do 15. maja, podrobna pojasnila in navdila pa je dobil vsak občan tudi doma. Namen te akcije je bil preprečiti, da ne samo odpeljemo odpadni in drug material na odlagališče, marveč da vrnemo industriji vedno uporabne surovine.

V tej akciji so tako ločeno pobrali papir in krpe, steklo, pločevino, padno železo in pločevino. 30. maja je posebej potekala akcija čiščenja križa za zbiranje stare obutve.

Končni rezultat te akcije je 35.000 kg surovin, katere je odnesel Dinos, za 10.000 kg odpadnega materiala pa je poskrbela Snaga. Naša pa se predvideva poleg pobiranja prejšnjih odpadkov tudi zbiranje starega pohištva in lesa. Vse ostalo gradbenega materiala in podobnega morajo pospraviti koristniki samih objektov.

Občan in občanka, le tako prejel!

ANDREJA ŽNUDEK

Predlogi za nove rezervate obvoznice in avto ceste

Prebivalstvo naše občine je ob času javne razgrnitve mestne prometne študije široko sodelovalo ter predlagalo spremembe in dopolnitve.

Največ kritike je bilo izrečeno k predlogu trase avto ceste preko Novih Kozarj, ki bi zazidljive površine in obdelovalno zemljo zelo razkosala. Ta trasa je sedaj iz predloga za rezervate umaknjena. Med rezervati je ostala tudi trasa za zunanjo avto cesto, ki bi potekala iz Mengša preko Mednega mimo Dobrove in Stranske vasi ob Podsmreki in preko Brezovice proti Vrhniku oziroma preko Barja proti Zagrebu.

V veljavi je še vedno rezervat za preložitev železnice Ljubljana-Trst iz Rožne doline zadaj za Rožnik in rezervat za mestno obvoznico po generalnem urbanističnem programu Ljubljane. (GUP je še vedno veljaven.)

Prikazan je rezervat za skupno obvoznico in avto cesto ob zapadni strani travnikov, zadaj za Rožnikom in opekarnami z variantno povezavo proti severu v smeri Mednega in Mengša ob Podutiku, Dolnicah in Glincah ter proti jugu z možno obvoznico ob južni strani Malega grabna ali bolj po Barju speljano avto cesto južno od Plutala.

Zbrisana je tudi še trasa avto ceste preko vodovodnega rezervata in Dravelj, ki pa je zelo močno kritizirana s strani občin Šiška in Bežigrad, predvsem pa razprave Mestnega vodovoda in Društva za varstvo okolja.

Odseki mestne obvoznice, ki bi potekala po sedanji Cesti v Mestni log in Opekarski cesti ter Privozu do Ceste za Gradom ugovarjata občini Center in Vič-Rudnik z vsemi prizadetimi krajevnimi skupnostmi. Obe predlagata takojšnjo izgradnjo mestne obvoznice južno od Malega grabna vsaj od Dolgega mostu do Izanske ceste

Po vseh teh študijah, predlogih, variantah in kritikah je sedaj pred nami povsem nova trasa, ki poteka kot avto cesta od severa preko Domžal-Gameljnove-V izmarj – ob Pržanju se priključi Podutiški cesti v skupni koridor z novo traso mestne obvoznice ob zapadni strani travnikov za Rožnikom – poteka mimo Bokalc in starih Kozarj, ima glavni razcep avto ceste proti Novi Gorici in mestne obvoznice ter ceste proti Zagrebu v sedaj veljavem zelenem pasu med Tržaško cesto, Malim grabnom in starih Kozarjem na še dokaj nepozidanih površinah. To traso, ki jo zagovarja Republiška skupnost za ceste in kot kompromisno občina Vič-Rudnik, je izdelal dipl. gradb. inž. Pečar – Projekt nizke gradnje. Za to traso smo onisali vse že predlagane priključke na obstoječo cestno mrežo in predvideno mestno obvoznico.

Ker se bodo morale občine odločiti že to jesen, katero traso oziroma varianto osvajajo za dokončno, potem je pravilno, da prebivalstvo še enkrat preuči, katera varianta bi najbolj ustrezala skupnim interesom republike, mesta, občin in krajevnih skupnosti. Za izbrano varianto bomo potem uzakonili rezervat in tako dopolnili sedaj veljavni generalni urbanistični program Ljubljane in širše okolice.

Članku smo priložili plastičen prikaz obstoječe naselitve v Šiški in na Viču z železnico, tovarnami, vodami, gozdovi, rezervati, zavodi, naselji, travniki itd., tako da lahko vsak prebivalec poljubno predlaga, preuči ter dopolnjuje. „Naša komuna“ bo spremljala vse nadaljnje predloge, ki bodo v eni ali drugi obliki obravnavali prikazani načrt ter jih bo v dopolnjeni obliki posredovala neposredno občin, mestu in republiki, za lažje nadaljnje presoje in odločitve.

Enako bomo objavili tudi vse potrebne dopolnitve, ki obravnavajo desetletni program gradnje mestne obvoznice in ostale važnejše mestne ceste, ulice in mostove.

CIRIL STANIČ

